'Janapriya'

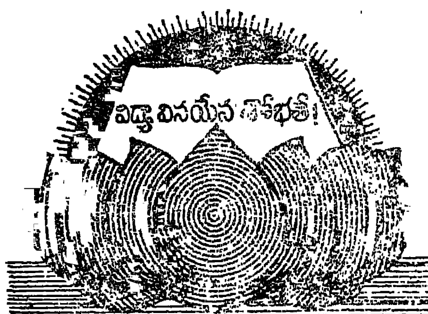
ENGLISH GRAMMAR

('జనప్రియ' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్)

ముంగర కోటేశ్వరరావు, M.A.,

ఎడిటర్ : జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,

తెనాలి-522 201.

☎ 08644-23037

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్

అగ్నికుల క్షత్రియుల వారి వీధి-II,

గంగానమ్మపేట, తెనాలి-522 201.

'Janapriya' ENGLISH GRAMMAR

By : Mungara Koteswara Rao, M.A

ముద్రణ : ఆగష్టు, 1997.	Edition : AUGUST, 1997.

వెల : రూ॥ 24-00.	Price : Rs. 24-00.
ముఖ చిత్రము : వి. ఎస్. ప్రకాష్, విజయవాడ-3.	Cover Design : V. S. PRAKASH, Vijayawada-3.
ముద్రణ : జనప్రియ ప్రింటర్స్, తెనాలి-522 201.	Printed at : Janapriya Printers, Tenali-522 201.
ముఖచిత్ర ముద్రణ : సౌందరమ్ ప్రింటర్స్, చెన్నై-21.	Cover Printers : Soundaram Printers, Chennai-21.

ప్రతులకు : (Phone No. : 23037) For Copies

Janapriya Publications,

Agnikula Kshatriyula vari Street-II,

Ganganammapet, TENALI-522 201.

CONTENTS (విషయ సూచిక

J.P. ENGLISH GRAMMAR
(జనప్రియ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్)

ENGLISH ALPHABET (ఆంగ్ల అక్షరమాల)

ఆంగ్ల భాషకు అక్షరములు (Letters)- 26. వీటినే.... "Alphabet (అక్షరమాల)" అని అంటారు. ఇవి రెండు రకములు: 1] Print Letters(అచ్చు అక్షరములు), 2] Script Letters (వ్రాత అక్షరములు)!

అచ్చు అక్షరములను- కేవలము పుస్తకములు వగైరా అచ్చువేయుటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఇవి తిరిగి రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి. (a) Capital Letters (పెద్ద అక్షరములు), (b) Small Letters (చిన్న అక్షరములు)! వీటిని- ఈ క్రింద చూడండి!!

1] (A) Print Capital Letters(అచ్చు పెద్ద అక్షరములు):-

A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z

(B) Print Small Letters (అచ్చు చిన్న అక్షరములు) :-

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z

వ్రాత అక్షరములను- కేవలము వ్రాయుటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఇవియును రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి. (a) Capital Letters, (b) Small letters. వీటిని- ఈ క్రింద చూడండి!

2] (A) Script Capital Letters (వ్రాత పెద్ద అక్షరములు):-

A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V W X Y Z

(B) Script Small Letters (వ్రాత చిన్న అక్షరములు):-

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

ఏ మాటలోని అక్షరములనైనను- తెలుగులో.... ఏ అక్షరమునకు ఆ అక్షరముగా.... విడివిడిగా వ్రాస్తాము గాని.... ఆంగ్లపదములలోని అక్షరములను- కలిపి వ్రాయాలి. పదమునకు, పదమునకు మధ్యన మాత్రము- కొంచెము space (ఖాళీ) వదలాలి.

కొన్ని అక్షరముల సముదాయమును- "పదము (word)" అని అంటారు. సాధారణముగా ఏ ఆంగ్ల పదమునందైనను రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ అక్షరములు ఉంటాయి. ఐతే.... ఆంగ్లభాషలో "I (నేను)", "A(ఒక)" అను రెండు 'ఏకాక్షర పదములు (Single letter words)' వుండుట విశేషము!

వాక్య ప్రారంభపదమునందలి మొదటి అక్షరమునూ మరియు మనుష్యులు, పట్టణములు, దేశములు, నదులు మున్నగు పదములకు ముందున్న మొదటి అక్షరమునూ- 'Capital letter'గా వ్రాయాలి.

ఆంగ్లభాష నందలి- 26 అక్షరములు....ఉచ్చారణను అనుసరించి- రెండు రకములుగా పిలువబడు చున్నవి. 1] Vowels (అచ్చులు), 2] Consonants (హల్లులు)!

Vowels : "A, E, I, O, U" అను ఈ ఐదు అక్షరములు- అచ్చులు! ఇవి తమంతట తామే ఉచ్చరింపబడగలవు.

Consonants : అచ్చులు కాని మిగతా 21 అక్షరములు- హల్లులు! ఇవి తమంతట తాముగా ఉచ్చరింపబడలేవు.

Semi-Vowels (ఉభయాక్షరములు లేదా అర్ధ అచ్చులు) : "y, w" అను రెండు అక్షరములు- అచ్చులవలెను, హల్లుల వలెను ధ్వనించుటవలన....వీటిని "ఉభయాక్షరములు" అని అంటారు.

ఉదా॥ : 1] "Water(వాటర్); Walk (వాక్); Yard (యార్డ్); You(యు)" అను పదములయందు- పైరెండు అక్షరములు మొదట వచ్చుటవలన.... 'హల్లులు'గా ధ్వనించుచున్నవి.

౨] "My (మై); sky (స్కై); Paddy (ప్యాడీ); Happy (హేపీ)" అను పదములయందు- 'y' చివర వచ్చుటవలన.... 'అచ్చు'గా ధ్వనించు చున్నది.

౩] "Few (ఫ్యూ); Bow (బో); Vow (వో); Jaw (జా)" అను పదములయందు- 'w' ముందు అచ్చులో కలిసి వచ్చుటవలన.... 'అచ్చు'గా ధ్వనించుచున్నది.

Sounds of Letters 'అక్షర ధ్వనులు' :

1] Vowel Sounds (అచ్చు ధ్వనులు) : ఆయా అచ్చులు ఏ విధముగా ధ్వనించునదీ.... ఈ క్రింది పట్టికలో గమనించండి!

Vowel	*Sound*	*Example* (ఉదాహరణము)
A :	ఏ	rate (రేట్), date (డేట్).
	ఆ	card (కార్డ్), part (పార్ట్).
	యా	cat (క్యాట్), hand (హ్యాండ్).
E :	అ	pearl (పర్ల్), learn (లర్న్).
	ఈ	treat (ట్రీట్), seat (సీట్).
	ఎ	red (రెడ్), bed (బెడ్).
I :	అ	first (ఫస్ట్), bird (బర్డ్).
	ఇ	pin (పిన్), stick (స్టిక్).
	ఐ	kind (కైండ్), kite (కైట్).
O :	ఆ	cot (కాట్), box (బాక్స్).
	ఉ	book (బుక్), look (లుక్).
	ఊ	stool (స్టూల్), root (రూట్).
	ఓ	stone (స్టోన్), close (క్లోజ్).
	ఔ	mouse (మౌస్), house (హౌస్).
U :	అ	cut (కట్), shut (షట్).
	ఉ	push (పుష్), put (పుట్).
	యూ	duty (డ్యూటీ), tutor (ట్యూటర్).

2] Consonant sounds (హల్లు ధ్వనులు) : అనగా హల్లులు- ఏ యే విధముగా ధ్వనించునదీ.... ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి.

హల్లు :	ధ్వని :	ఉదాహరణ :
B :	బ్	bottle (బాటిల్), bag (బేగ్).
C :	స్	notice (నోటీస్), city (సిటి).
	క్	chemist (కెమిస్ట్), copper (కాపర్).
	చ్	cheap (చీప్), chicken (చికెన్).
	ష్	Machine (మెషీన్), chivalry (షివల్రి).
D :	డ్	down (డౌన్), day (డే).
F :	ఫ్	finger (ఫింగర్), fate (ఫేట్).
G :	గ్	dog(డాగ్), goat (గోట్).
	జ్	merge (మెర్జ్), urge (అర్జ్).
	ఫ్	laugh (లాఫ్), enough (ఇనఫ్).
H :	హ్	horse (హార్స్), hot (హాట్).
J :	జ్	jump (జంప్), jolly (జాలి).
K :	క్	key (కీ), kick (కిక్).
L :	ల్	lock (లాక్), long (లాంగ్).
M :	మ్	monkey (మంకీ), mice (మైస్).
N :	న్	name (నేమ్), neck (నెక్).
P :	ప్	post (పోస్ట్), pen (పెన్).
	ఫ్	graph (గ్రాఫ్), phone (ఫోన్).
Q :	క్వ్	quit (క్విట్), quite (క్వైట్).
R :	ర్	roof (రూఫ్), road (రోడ్).
S :	స్	school (స్కూల్), slate (స్లేట్).
	ష్	shot (షాట్), state (స్టేట్).
T :	ట్	tea (టీ), ticket (టికెట్).
	థ్	thick (థిక్), thing (థింగ్).
	ద్	that (దట్), there (దేర్).
	ష్	mention (మెన్షన్), section (సెక్షన్).

V :	వ్	vote (వోట్), vacant (వేకెంట్).
W :	వ్	ward (వార్డ్), well (వెల్).
X :	క్స్	fix (ఫిక్స్), six (సిక్స్).
	జ్	Example (ఎగ్జాంపుల్), Examination (ఎగ్జామినేషన్).
Y :	య్	joy (జాయ్), yard (యార్డ్).
	ఈ	forty (ఫార్టీ), copy(కాపీ).
	ఐ	by (బై), type (టైప్).
Z :	జ్	Zebra (జీబ్రా), Zeal (జీల్).

SYLLABLE గుణితాక్షరము :- పలుకదగిన 'ఒక అచ్చుగల- అక్షర సముదాయము'ను గానీ, 'ఒక్కసారిగా ఉచ్చరించదగిన మాట'నుగానీ, 'మాటలోని భాగము'నుగానీ- "syllable (సిలబుల్)" అని అంటారు. ఒకే అచ్చుతోగానీ లేదా అచ్చు ధ్వనినిచ్చు అచ్చుల సముదాయముతో గానీ లేదా అచ్చు ధ్వనితో వున్న హల్లులతో గానీ- 'syllables' ఏర్పడుతాయి. పదమును- ఉచ్చరించునపుడు.... ఆ పదమును- 'syllables'గా విడదీసిన ఎడల.... పలుకుటకు సులభముగా ఉంటుంది. ఇదే విధముగా.... పదములను వ్రాయునపుడు- spelling సులువుగా అర్థమౌతుంది. ఉదాహరణకు.... ఈ క్రింది పదములను- syllablesగా ఎలా విడదీసినదీ గమనించండి!

1] shower (sho-wer=ష-వర్), 2] power (po-wer=ప-వర్), 3] beyond (be-yond=బి-యాండ్), 4] brother (bro-ther=బ్ర-దర్), 5] either (ei-ther=ఐ-దెర్), 6] examination (exa-mi-na-tion= ఎగ్జా-మి-నే-షన్).

పై పదములలో.... 1 నుండి 5 వరకు- రెండు syllables గాను, ఆరవ పదము- నాలుగు syllables గాను విడదీయబడినవి. cat, rat, cut, put, dog, మొ॥నవి- "ఒకే అచ్చుతో ఏర్పడి, ఒకే syllableతో కూడిన మాటల"ని గ్రహించవలెను.

PARTS OF SPEECH

భాషా భాగములు

ఆంగ్ల భాషనందలి పదములన్నియు- ఆయా వాక్యములందు ఉపయోగింపబడిన విధమును బట్టి.... ఎనిమిది భాగములుగా విభజింపబడినాయి. వీటినే... "Parts of Speech (భాషా భాగములు)" అని అంటారు.

1] Noun (నామవాచకము), 2] Verb(క్రియ), 3] pronoun(సర్వనామము), 4] Adjective (విశేషణము), 5] Adverb (క్రియా విశేషణము), 6] preposition (విభక్త్యర్థకము), 7] conjuction (సముచ్చయము), 8] Interjuction (భావోద్రేక ప్రకటనార్థకము)" అను ఈ ఎనిమిదీ- భాషాభాగమునందలి ఎనిమిది భాగములు!

1] NOUN(నామవాచకము) :- మనుష్యులు, జంతువులు, పట్టణములు, నదులు, దేశములు మున్నగువాటి నామము(పేరు)లను తెలుపు పదములను- "నామవాచకములు (Nouns)" అని అంటారు.

(నిర్వచనము) *Definition*:- A noun is the name of a person, place or thing etc.

ఉదా॥ :- 1] Suman (సుమన్)= మనిషి పేరు! 2] India (ఇండియా)= దేశము పేరు! 3] Godavari (గోదావరి)= నదిపేరు! 4] Tenali (తెనాలి) పట్టణము పేరు! 5] Chair (కుర్చీ)=వస్తువు పేరు! ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] **Rama** is a good **boy** (రాముడు మంచి బాలుడు).
2] **Sita** sings well (సీత చక్కగా పాడుతుంది).
3] The **book** is in the **bag** (పుస్తకము సంచిలో ఉన్నది).
4] **Mangoes** are sweet (మామిడి పండ్లు- తీయన)!
5] **Tenali** is a big **town** (తెనాలి పెద్ద పట్టణము)!

పై వాక్యములనందలి "Rama, boy, Sita, book, bag, mangoes, Tenali, town" అను పదములు- "Nouns" అని అర్థమైనది కదూ!

2] VERB (క్రియ) :- చేతలను, స్థితులను, కలిగియుండుటను తెలియజేయు పదములను- "verbs (క్రియలు)" అని అంటారు.

Def. :- A word which expresses doing, being or possessing is called a verb!

ఉదా॥ :- 1] eat (తినుట)='చేత(పని)'ని తెలియజేస్తున్నది. 2] is (ఉన్నది)= 'స్థితి'ని తెలియజేస్తున్నది. 3] have (కలిగియుండు)= 'కలిగి యుండుట'ను తెలియజేస్తున్నది. 4] kill (చంపుట)='పని'ని తెలియ జేస్తున్నది. 5] was (ఉండెను)='స్థితి'ని తెలియ జేస్తున్నది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] The ball **is** round (బంతి గుండ్రముగా ఉన్నది).

2] Who **sits** on the bench (బల్లమీద కూర్చున్నది ఎవరు)?

3] Gopi **killed** a bird (గోపి పక్షిని చంపాడు).

4] He **owns** a building (అతడు ఒక మేడను కలిగియుండెను).

5] The maid **brings** water (పనిమనిషి నీరు తెచ్చును).

పై వాక్యములనందలి- "is, sits, killed, owns, brings" అను పదములు- 'verbs' ఎలా ఐనదీ తెలిసినది కదూ!

3] PRONOUN(సర్వనామము) :-

నామవాచకములకు బదులుగా ఉపయోగించు పదములను- "Pronouns(సర్వనామములు)"అని అంటారు. ఒకే నామవాచకమును- పదే పదే వాడనవసరము లేకుండా.... ఇవి సాయపడతాయి.

Def.: **A pronoun is a word which is used instead of a noun.**

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది ప్రయోగము (Usage) లను చూడండి!

1] **He** (అతడు), **It** (అది, దానిని) :-

Ex.: Suresh bought an apple. **He** gave **it** to Ramesh (సురేష్ ఏపిల్‌ను కొన్నాడు. అతడు దానిని రమేష్‌కి ఇచ్చాడు).

పై వాక్యమునందు- "He" అనునది- 'Suresh'కు బదులుగాను, "it" అనునది. 'an apple' కు బదులుగానూ ఉపయోగించబడినవి.

2] **She** (ఆమె), **Her** (ఆమెయొక్క):-

Ex. : Ravali has a Maruthi Car. **She** presented **it** to **her** sister (రవళికి- మారుతికార్ ఉన్నది. ఆమె దానిని- తన సోదరికి బహూకరించినది). "She" అనునది- Ravali కి బదులుగానూ, "It" అనునది- "Maruthi

car" కు బదులుగాను, "her" అనునది- Ravi కి బదులుగాను ఉపయోగింప బడినవి.

3] They (వారు) :-

Ex. : Raju and Ranjith are friends! **They** are Cricketers (రాజు మరియు రంజిత్‌లు స్నేహితులు! వారు- క్రికెట్ ఆటగాళ్ళు)!!

"They" అనునది- Raju and Ranjith లకు బదులుగా వాడబడినది.

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది మరికొన్ని వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] I am a boy (నేను బాలుడను)! 2] **you** are a teacher (మీరు- ఉపాధ్యాయులు)! 3] **He** went to Tenali (అతడు తెనాలి వెళ్ళాడు). 4] **She** is a dancer (ఆమె నర్తకి)! 5] **They** are playing tennis (వారు- బంతులాట ఆడుతున్నారు).

పై వాక్యములందలి- "I, you, He, She, They" అను పదములను.... నామవాచకములకు బదులుగా ఉపయోగింపబడిన "Pronouns"అని గ్రహించారు కదా!

4] ADJECTIVE (విశేషణము) :- నామవాచకముల యొక్క గుణమునుగానీ లేదా పరిమితిని గాని లేదా సంఖ్యను గాని తెలియచేయు పదములను- "Adjectives" అని అంటారు.

Def. :-An Adjective is a word which tells the quality, quantity or number of a noun.

ఉదా॥ :- 1] Red (ఎరుపు), 2] Little (కొంచెము), 3] Five (ఐదు), 4] Beautiful (అందమైన), 5] Big (పెద్ద), 6] Soft (మెత్తని).

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Swetha is a **beautiful** girl (శ్వేత- అందమైన అమ్మాయి)!

2] The Earth is **round** (భూమి గుండ్రముగా ఉన్నది).

3] There are **thirty** boys in the class room(తరగతి గదిలో-ముప్పది మంది బాలుర ఉన్నారు).

4] Anand is a **short** boy (ఆనంద్- పొట్టివాడు)!

5] Yammuna is a **good** dancer (యమున- మంచి నర్తకి)!

పై వాక్యముల యందలి- "beautiful, round, thirty, short, good" అను పదములను- Adjectives గా ఎలా ఉపయోగించినదీ గ్రహించారు కదా!

5] ADVERB(క్రియా విశేషణము):- "ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా, ఎంత వరకు" అను క్రియల పరిమితిని; విశేషణముల పరిమితిని లేదా ఇతర క్రియా విశేషణముల పరిమితిని గురించి తెలియజేయు పదములను- "Adverbs" అందురు.

Def. :-An Adverb is a word which describes a verb, an adjective or another adverb.

Ex.:- 1] Chitra sings **sweetly** (చిత్ర- తీయగా పాడుతుంది). ఈ వాక్యములోని.... "sings" అను verb ను- "sweetly" అను adverb- విశేషించి తెలుపుచున్నది.

Ex.:- 2] Sasi is a **very** good girl (శశి- చాల మంచి బాలిక)! ఈ వాక్యమునందలి.... "good" అను adjective ను- "very" అను adverb విశేషించి తెలుపుచున్నది.

3] Jayaram teaches **very loudly** (జయరాం బిగ్గరగా బోధిస్తాడు). ఈ వాక్యమునందలి "loudly" అను Adverb ను- "very" అను క్రియా విశేషణము విశేషించి తెలుపుచున్నది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది కొన్ని వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] Sujatha came **yesterday** (సుజాత- నిన్న వచ్చినది). 2] The child is crying **loudly** (బిడ్డ బిగ్గరగా ఏడుస్తున్నది). 3] My mother walks **very slowly** (మా అమ్మ- చాల నెమ్మదిగా నడుస్తుంది). 4] Vandana writes **well**(వందన- చక్కగా వ్రాస్తుంది). 5] Ramya loves Raghu **deeply** (రమ్య....రఘును- గాఢముగా ప్రేమిస్తున్నది). ఈ వాక్యములలోని "yesterday, loudly, very, slowly, well, deeply" అను పదములు- Adverbs గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... గ్రహించారు కదూ!

6] Preposition (విభక్త్యర్థకము):- దాదాపుగా తెలుగు 'విభక్తి ప్రత్యయము' లన్నియు- **prepositions** గా పనిచేస్తాయి. తెలుగులో.... ఈ ప్రత్యయములు- నామవాచకమునకు గాని, సర్వనామ పదమునకు గాని తరువాత వస్తాయి. గానీ ... ఆంగ్లభాషలో ఐతే.... ముందే వస్తాయి. నామవాచకమునకు, నామ వాచకమునకు మధ్యనగల సంబంధమును లేక సర్వనామము, విశేషణమునకు మధ్యన గల సంబంధమును లేక నామవాచక, సర్వనామ పదములతో- మరో భాషాభాగ పదము

2] Give me a pen or pencil (కలము లేదా సీసపు పుల్లను నాకు ఇవ్వండి)! ఈ వాక్యము నిజమునకు- "Give me a pen", "Give me a pencil" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! ఈ రెండు వాక్యములను- "or" అను పదము ఒకే వాక్యముగా కలుపుతున్నది.

3] Padma is clever but lazy (పద్మ తెలివైనదే గాని ... సోమరి)! ఈ వాక్యము- "Padma is clever", "Padma is lazy" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! "but" అను పదము- రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది. మరింత అవగాహనకు ఈ క్రింది వాక్యములను కూడ పరిశీలించండి!

1] Suseela and Janaki are good singers (సుశీల మరియు జానకి మంచి గాయనీ మణులు)! 2] Use pen or pencil (కలము లేదా సీసపు పుల్లను ఉపయోగించుము)! 3] Shyam is poor but honest(శ్యామ్ పేదవాడు గాని.... నిజాయితీపరుడు)! 4] The train started before I reached the railway station (నేను రైల్వే స్టేషన్ చేరుటకు ముందుగానే ... ట్రెయిన్ కదలుదేరినది. 5] When the teacher entered the class, the students got up (ఉపాధ్యాయుడు- తరగతి గదిలోనికి ప్రవేశించగానే.... విద్యార్థులు నిలబడ్డారు). ఈ వాక్యములందలి.... "and, or, but, before, when" అను పదములు- 'conjunctions' గా ఎట్లు ఉపయోగించబడినవో అవగాహనమైనది కదా!

8] Interjection (భావోద్రేక ప్రకటనార్థకము) :- అకస్మాత్తుగా కలుగు సంతోషము, సంతాపము, భయము, ఆశ్చర్యము మున్నగు మానసిక భావములను ప్రకటించుటకు ఉపయోగపడు పదములను- "Interjections" అని అంటారు. (An Interjection is a word which expresses sudden feelings like surprise, sorrow, fear, joy, etc.,).

Ex.:- 1] **Alas!** She is dead (అయ్యో! ఆమె చనిపోయినదే)!! ఈ వాక్యములో "Alas" అను పదము- సంతాపమును తెలియచేస్తున్నది.

2] **Hurrah!** Padma wonthe championship (శభాష్! పద్మ పోరాట ఛాంపియన్‌షిప్ గెలుచుకొన్నది)!! ఈ వాక్యములో "Hurrah" అనుపదము- సంతోషమును తెలియచేస్తున్నది.

3] **Ah! How beautiful is this building** (ఆహా! ఈ మేడ ఎం బాగున్నది)!? ఈ వాక్యములో.... "Ah" అను పదము- ఆశ్చర్యమును తెలియ జేస్తున్నది. ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణలను కూడ గమనించండి!

1] **Alas! Is it your mother who met in the accident** (అయ్యో ప్రమాదములో చిక్కుకున్నది- మీ అమ్మగారేనా)?! 2] **Oh! Are You th new typist** (ఓహో! నీవేనా.... క్రొత్త టైపిస్టువి)?! 3] **Hurrah! you hav got the state rank**(శభాష్! నీవు రాష్ట్రస్థాయిని తెచ్చుకొన్నావ్)!! ఈ వాక్యము లలో.... "**Alas, Oh, Hurrah**" అను పదములు- '**Interjections**' గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... అర్థమైనది కదూ!

Articles (నిర్దేశ్యక విశేషణములు)

"**A or An**" మరియు "**The**"అను ఈ మూడు పదములు- **Adjectives** ఐనను.... ఆంగ్ల భాషలో వీటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి, వీటికి ఒక ప్రత్యేక స్థానమును కల్పించి, "**Articles**=(వస్తువులు)"అను పేరు పెట్టారు. కొంతమంది ఆంగ్ల వ్యాకరణ పండితులు- ఏకముగా వీటిని.... తొమ్మిదవ భాషాభాగము (**9th Parts of speech**) గా పేర్కొనుటయూ జరిగినది (ఈ అభిప్రాయము- అంగీ కార యోగ్యము కాదు గానీ....వీటి ప్రాధాన్యత అట్టిది).

Kinds of Articles :- నిర్దిష్టత, అనిర్దిష్టతలను అనుసరించి- వీటిని రెండు విధములుగా విభజించారు. 1] "**A or An**" అనునవి **Indefinite** (అనిర్దిష్టత) **Article**, 2] "**The**"అనునది- **Definite** (నిర్దిష్టత) **Article.**

ఈ **Articles** ను- ఏ ఏ సందర్భములలో.... ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో తెలిసికొనే ముందు.... ఈ క్రింది అంశములను గమనించండి!

నాదాపు ఆంగ్లభాషలోని పదములన్నియు "**a, e, i, o, u**" అను ఐదు అచ్చులతో ఏర్పడినవే! దరిదాపుగా- ఏదో ఒక అచ్చు లేకుండా.... ఆంగ్లపదములు ఏర్పడవు. ఐతే.... చాల అరుదుగా.... "**cry, fry, fly, sky**" వంటి కొన్ని పదములు మాత్రము.... అచ్చులు లేకుండా ఏర్పడుట ఒక విశేషము! ఆంగ్ల పద ములలోని అక్షరములు- 'అచ్చుధ్వని'ని లేదా 'హల్లు ధ్వని'ని కలిగి ఉంటాయి. పదముల యందలి తొలి అక్షరముల ఉచ్చారణ ధ్వనిని బట్టి.... **articles** వాడుక

ఉదాహరణ

3] **Ah!** How beautiful is this building (ఆహా! ఈ మేడ ఎంత బాగున్నది)!? ఈ వాక్యములో.... "Ah" అను పదము- ఆశ్చర్యమును తెలియ జేస్తున్నది. ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణలను కూడ గమనించండి!

1] **Alas!** Is it your mother who met in the accident (అయ్యో! ప్రమాదములో చిక్కుకున్నది- మీ అమ్మగారేనా)?! 2] Oh! Are You the new typist (ఓహో! మీరేనా.... క్రొత్త టైపిస్టు)?! 3] Hurrah! you have got the state rank(శభాష్! నీవు రాష్ట్రస్థాయిని దక్కించుకొన్నావ్)!! ఈ వాక్యము లలో.... "Alas, Oh, Hurrah" అను పదములు- 'Interjections' గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... అర్థమైనది కదూ!

Articles (నిర్దేశక విశేషణములు)

"A or An" మరియు "The"అను ఈ మూడు పదములు- Adjectives అగును.... ఆంగ్ల భాషలో వీటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి, వీటికి ఒక ప్రత్యేక స్థానమును కల్పించి, "Articles=(వస్తువులు)"అను పేరు పెట్టారు. కొంతమంది ఆంగ్ల వ్యాకరణ పండితులు- ఏకముగా వీటిని.... తొమ్మిదవ భాషాభాగము (9th Parts of speech) గా పేర్కొనుటయూ జరిగినది (ఈ అభిప్రాయము- అంగీకార యోగ్యము కాదు గానీ....వీటి ప్రాధాన్యత అట్టిది).

Kinds of Articles :- నిర్దిష్టత, అనిర్దిష్టతలను అనుసరించి- వీటిని రెండు విధములుగా విభజించారు. 1] "A or An" అనునవి Indefinite (అనిర్దిష్టత) Article, 2] "The"అనునది- Definite (నిర్దిష్టత) Article.

ఈ Articles ను- ఏ ఏ సందర్భములలో.... ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో తెలిసికొనే ముందు.... ఈ క్రింది అంశములను గమనించండి!

దాదాపు ఆంగ్లభాషలోని పదములన్నియు "a, e, i, o, u" అను ఐదు అచ్చులతో ఏర్పడినవే! దరిదాపుగా- ఏదో ఒక అచ్చు లేకుండా.... ఆంగ్లపదములు ఏర్పడవు. ఐతే.... చాల అరుదుగా.... "cry, fry, fly, sky" వంటి కొన్ని పదములు మాత్రము.... అచ్చులు లేకుండా ఏర్పడుట ఒక విశేషము! ఆంగ్ల పద ములలోని అక్షరములు- 'అచ్చుధ్వని'ని లేదా 'హల్లు ధ్వని'ని కలిగి ఉంటాయి. పదముల యొక్క తొలి అక్షరముల ఉచ్చారణ ధ్వనిని బట్టి.... articles వాడుక

ఉంటుంది.

Usage of 'A' or 'An' ('ఎ' లేదా 'యాన్' ల ఉపయోగము):-

1] అచ్చుతోగాని లేక అచ్చుధ్వనితో గాని ప్రారంభింపబడు 'Singular Number Common Noun(ఏకవచన జాతి నామవాచకము)' లకు ముందు- 'An'ను ఉపయోగించాలి.

Ex.:- An eye, An ass, An orange, an umbrella, an idol etc.

2] హల్లుతో గానీ, హల్లు ధ్వనితో గానీ ప్రారంభింపబడు 'ఏకవచన జాతినామ వాచక' పదములకు ముందు- 'A' ను ఉపయోగించాలి. Ex. :- A bench, A chair, A donkey, A fox, A soldier, A union (యూనియన్) etc.

3] ఏ నామవాచక పదమైనను "H" అను హల్లుతో ప్రారంభింపబడి, ఉచ్చారణలో....ఆ 'H'- పలుకనప్పుడు.... ఆ పదమునకు ముందు-'An'ను ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- An *honest* (అనెస్ట్) man, An *hour* (అవర్), An *heir* (ఎయిర్) etc.

4] "U" అను అచ్చుతో ప్రారంభింపబడినను లేదా "యూ" అని ఉచ్చరింపబడెడు నామవాచక పదములకు ముందు- "A"ని ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- A *uniform* (యూనిఫామ్), A *university* (యూనివర్సిటీ), A *European* (యూరోపియన్) etc.

5] **"One"** అను పదము- అచ్చుతో ప్రారంభింపబడినను ... ఉచ్చారణలో 'వన్" అను హల్లు ధ్వని వచ్చుటవలన....దీనికి ముందు- 'A'ని ఉపయోగించాలి. Ex. :- A one (వన్) rupee note, A one (వన్) rupee coin etc.

Usage of 'The' (ది/ద ఉపయోగము):-

1] సృష్టిలో.... ఏకత్వమును తెలుపు nouns కు ముందు- 'The'ని ఉపయోగించాలి. *Ex.*:- The Sun, The Moon, The Earth, The Sky etc.

2] సముద్రములు, పర్వతములు, నదులు, అఖాతములు మున్నగువాని పేర్లకు ముందు- **'The'** ని ఉపయోగించాలి. *Ex.*:- The Atlantic (సముద్రము), The Himalayas (పర్వతములు), The Ganges (నది), The Bay of Bengal (అఖాతము) etc.

3] ప్రసిద్ధ గ్రంథముల పేర్లకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- The Bible, The Koran, The Ramayan, The Mahabharath etc.

Usage of 'A' or 'An' ('ఎ' లేదా 'యాన్' ల ఉపయోగము):-

1] అచ్చుతోగాని లేక అచ్చుధ్వనితో గాని ప్రారంభింపబడు 'Singular Number Common Noun(ఏకవచన జాతి నామవాచకము)' లకు ముందు- 'An'ను ఉపయోగించాలి.

Ex.:- An eye, An ass, An orange, an umbrella, an idol etc.

2] హల్లుతో గానీ, హల్లు ధ్వనితో గాని ప్రారంభింపబడు 'ఏకవచన జాతినామ వాచక' పదములకు ముందు- 'A' ను ఉపయోగించాలి. Ex. :- A bench, A chair, A donkey, A fox, A soldier, A union (యూనియన్) etc.

3] ఏ నామవాచక పదమైనను "H" అను హల్లుతో ప్రారంభింపబడి, ఉచ్చారణలో....ఆ 'H'- పలుకనప్పుడు.... ఆ పదమునకు ముందు-'An'ను ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- An *honest* (ఆనెస్ట్) man, An *hour* (అవర్), An *heir* (ఎయిర్) etc.

4] "U" అను అచ్చుతో ప్రారంభింప బడినను లేదా "యూ" అని ఉచ్చరింప బడెడు నామవాచక పదములకు ముందు- "A"ని ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- A *unifom* (యూనిఫామ్), A *university* (యూనివర్శిటీ), A *European* (యూరోపియన్) etc.

5] **"One"** అను పదము- అచ్చుతో ప్రారంభింపబడినను ... ఉచ్చారణలో "వన్" అను హల్లు ధ్వని వచ్చుటవలన....దీనికి ముందు- 'A'ని ఉపయోగించాలి.

Ex. :- A one (వన్) rupee note, A one (వన్) rupee coin etc.

Usage of 'The' (ది/ద ఉపయోగము):-

1] సృష్టిలో.... ఏకత్వమును తెలుపు nouns కు ముందు- 'The'ని ఉపయోగించాలి. *Ex.*:- The Sun, The Moon, The Earth, The Sky etc.

2] సముద్రములు, పర్వతములు, నదులు, అఖాతములు మున్నగువాని పేర్లకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. *Ex.*:- The Atlantic (సముద్రము), The Himalayas (పర్వతములు), The Ganges (నది), The Bay of Bengal (అఖాతము) etc.

3] ప్రసిద్ధ గ్రంథముల పేర్లకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. *Ex.* :- The Bible, The Koran, The Ramayan, The Mahabharath etc.

3] **Collective Noun** (సమూహ నామవాచకము):- మనుష్యుల, జంతువుల లేదా వస్తువుల సమూహమును తెలుపు పేరులను- "Collective Nouns" అని అంటారు. *Ex.*:- Army (సైనికుల సమూహము)! Crowd, Mob (మనుష్యుల సమూహములు)! Herd, Flock (జంతువుల సమూహము)! Pack, Bunch (వస్తువుల సమూహము)!

4] **Material Noun** (ద్రవ్య లేక పదార్థ నామవాచకము):- ముద్దగా ప్రోగుగా, ముద్దగా, పిండిగా, ద్రవముగా, వాయువుగా విడిపోకుండా వున్న పదార్థముల పేరులను- "Material Nouns" అని అంటారు. *Ex.*: Oil, Milk, Gas, Gold, Silver, Mud, Water, Iron, Coal, Sand, Chalk Rice, Paddy, Wheat etc.

5] **Abstract Noun** (గుణ నామవాచకము):- మంచి తనము, చెడు తనము, పొడుగరి తనము మొన్నగు గుణముల పేరులను; శాస్త్రములు లేక కళల పేరులను; నడక, నడత, చూపు మొన్నగు పనుల పేరులను; కుంటితనము గ్రుడ్డితనము, మూగితనము వగైరా స్థితుల పేరులను- "Abstracts nouns" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పదములను చూడండి!

1] goodness (మంచితనము), hardness (గట్టితనము), whiteness (తెల్లదనము), redness (ఎఱ్ఱదనము) మొన్నగునవి గుణముల పేర్లు!

2] movement (చలనము, కదలిక); walk (నడక), sight (చూపు), theft (దొంగతనము) మొన్నగునవి పనుల పేర్లు!

3] Childhood (చిన్నతనము), oldness (ముసలితనము), poverty (పేదరికము), richness (సంపన్నత్వము) మొన్నగునవి స్థితుల పేర్లు!

4] music (సంగీతము), dance (నృత్యము), literature (సాహిత్యము) మొన్నగునవి కళల పేర్లు!

5] Grammer (వ్యాకరణము), Geogrophy (భూగోళము), Palmistry (హస్తరేఖా శాస్త్రము) మొన్నగునవి శాస్త్రముల పేర్లు!

Note (గమనిక): సాధారణముగా ఈ Abstract Nouns- 'Adjectives', 'Verbs', 'Common Nouns' నుండి ఏర్పడితాయి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది పట్టికను గమనించండి!

Adjective (విశేషణము) :	*Abstract Noun* (గుణనామము):
good (మంచి)	goodness (మంచితనము)
old (ముసలి)	oldness (ముసలితనము)
hard (గట్టి)	hardness (గట్టితనము)
poor (పేద)	poverty (పేదరికము)

Verb (క్రియ) :	*Abstract Noun* :
see (చూచు)	sight (చూపు)
think (ఆలోచించు)	thought (ఆలోచన)
obey (విధేయత చూపు)	obedience (విధేయత)
grow (పెరుగుట)	growth (పెరుగుదల)

Common Noun (జాతి నామము) :	*Abstract Noun* :
child (శిశువు)	childhood (శైశవదశ)
friend (మిత్రుడు)	friendship (మైత్రి)
slave (దానిస)	slavery (దానిసత్వము)
man (మనుష్యుడు)	manhood (మనుష్యత్వము)

Kinds of Verbs (క్రియల రకములు)

చేయు పనినిబట్టి, వాటి స్వభావమును అనుసరించి- 'క్రియల'ను.... ఎనిమిది రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Transitive verb (సకర్మక క్రియ), 2] Intransitive verb (అకర్మక క్రియ), 3] Finite verb (సమాపక క్రియ), 4] Infinitive verb (అసమాపక క్రియ), 5] Weak verb (దుర్బల క్రియ), 6] Strong verb (ప్రబల క్రియ), 7] Principal verb (ముఖ్య క్రియ), 8] Auxiliary verb (సహాయక క్రియ)!

1] Transitive Verb:- 'కర్త (subject)' చేయు పనియొక్క ప్రభావమును- 'కర్మ (object)' కు చెందునట్లుగా ఉపయోగించబడు క్రియలను.... "Transitive Verbs (సకర్మక క్రియలు)" అని అంటారు. అనగా....కర్మ సాయముచే అర్థమునిచ్చు క్రియలు! ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] Radha *gives* tea to her guests (రాధ ఆమెయొక్క అతిథులకు

తేనీరు ఇస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... 'కర్త' (Radha) చేసిన పని- 'ఇచ్చుట (gives)'! ఈ క్రియ- "her guests (ఆమెయొక్క అతిథులు)" అను కర్మకు చెందినది.

2] Revathi *reads* the Ramayana everyday (రేవతి ప్రతిరోజూ రామాయణమును చదువుతుంది). ఈ వాక్యములో .. 'కర్త (Revathi)' చేసిన పని- చదువుట (reads) ! ఈ క్రియ- "The Ramayana (రామాయణము)" అను కర్మకు చెందినది.

2] Intransitive Verb:- కర్మ సహాయము లేకుండానే అర్థమునిచ్చు క్రియ లను- "Intransitive Verbs (అకర్మక క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Ooha *weeps* loudly(ఊహ బిగ్గరగా ఏడుస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... కర్మలేదు. ఐనను.... క్రియ అర్థము నిచ్చుచున్నది.

2] Usha *runs* fast (ఉష వేగముగా పరుగెత్తుతుంది). ఈ వాక్యములో- కర్మ లేకపోయిననూ.... క్రియ అర్థము సంపూర్ణముగానే వున్నది.

3] Finite Verb :- ఏ క్రియా పదము లేనిదే ...వాక్యార్థము పూర్తికాదో.... అట్టి క్రియాపదము(verb)లను "Finite Verbs (సమాపక క్రియలు)" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడండి!

1] They **go** to office (వారు ఆఫీస్‌కు వెళతారు). ఈ వాక్యములో.... క్రియాపదము- 'go'! ఇది లేకున్నచో- "They to office (వారు ఆఫీస్‌కు ...) ఔతుంది. ఈ వాక్యము అర్థరహిత మగును.

2] The girls **play** chess (బాలికలు చదరంగము ఆడుతారు). ఈ వాక్యములో- "play" అను క్రియాపదము లేకున్న.... వాక్యార్థము పూర్తి కాదు.

4] Infinitive Verb :-'Simple present tense'రూపములకు ముందు- "to" అను 'preposition' ను కలుపుటచే ఏర్పడు క్రియా పదము (verb) లను.... "Infinitive Verbs" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] I like *to go* to cinemas (సినిమాలకు వెళ్ళుట నాకు ఇష్టము)!

2] Her habit is *to rise* early (పెందలాడే లేచుట ఆమెకు అలవాటు)!

3] *To walk* short distances is a good exercise (కొద్దిదూరమును నడచుట మంచి వ్యాయామము)!

5] **Weak Verb :-** ఏ ముఖ్య క్రియాపదమైనను- present tense నుండి, past tense రూపమును పొందునపుడు '-d', '-ed' '-t' మున్నగు suffix లలో.... ఏదో ఒక దానిని చేర్చుకొనిన అట్టి క్రియలను-"Weak Verbs (దుర్బల క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

Present Tense		*Past Tense*	*adding Suffix*
1] walk	–	**walked**	(-ed)
2] talk	–	**talked**	(-ed)
3] believe	–	**believed**	(-d)
4] receive	–	**received**	(-d)
5] send	–	**sent**	(-t)
6] lend	–	**lent**	(-t)

6] **Strong Verb :-** ముఖ్య క్రియలు (Principal Verbs)- present tense నుండి- past tense రూపము పొందునపుడు....ఆ ముఖ్యక్రియల 'లోపలి అచ్చులు (inside vowels)' మారిన ఎడల.... అట్టి క్రియలను- "strong verbs (ప్రబల క్రియలు)" అని అంటారు.

Ex. :- 1] Come (present tense), Came (past tense). ఈ క్రియలో.... "o" అను లోపలి అచ్చు 'a' గా మారినది. 2] know (present tense), knew (past tense) ఈ క్రియలో "o" అను లోపలి అచ్చు- 'e'గా మారినది.

7] **Principal Verb :-** సహాయక క్రియల అవసరము లేకుండా.... తనకు తానుగా- స్వతంత్రముగా అర్థమును ఇవ్వగలిగిన క్రియలను- "principal verbs (ముఖ్య క్రియలు)" అని అంటారు.

Ex. :- 1] Cow *eats* grass (ఆవు గడ్డిని తింటుంది). 2] Kumble *plays* cricket (కుంబ్లే క్రికెట్ ఆడుతాడు). 3] Our grand-father *tells* stories (మా తాతగారు- కథలను చెప్పుతారు).

8] **Auxiliary Verb**:- ముఖ్యక్రియలు (principal verbs)- రకరకములు tense రూపములు పొందుటకు సహాయపడు క్రియలను.... "Auxiliary Verbs (సహాయక క్రియలు)" అని అంటారు.

అవి ఏవనగా ... "1] Be, 2] Have, 3] Do, 4] Can, 5] May, 6] Will, 7] Shall, 8] Must" అను ఈ క్రియల యొక్క రూపములతో.... "Need, Dare, Ought, Used" అను నాలుగు 'Anomalous Verbs' కూడా కలిసి; మొత్తము-24 Anomalous Finites (ఉపక్రియలు లేక సహాయక క్రియలు) ఏర్పడినాయి. ఈ పట్టికను క్రింద చూడగలరు.

సహాయక క్రియ :	రూపములు	సంఖ్య
1] Be=	is, am, are, was, were	5
2] Can=	can, could	2
3] Do=	do, does, did	3
4] May=	may, might	2
5] Have=	have, has, had	3
6] Will=	will, would	2
7] Shall=	shall, should	2
8] Must=	must	1
9] Need=	need	1
10] Dare=	dare	1
11] Ought=	ought	1
12] Used=	used	1
		24

Kinds of Pronouns సర్వనామముల రకములు

-: వాక్యములయందు- సర్వనామములు ప్రయోగింపబడు విధానమును బట్టి ... ఈ 'pronouns' (సర్వనామములు)'- తొమ్మిదిరకములుగా విభజింపబడినాయి. అవి ఏవనగా....1] Personal Pronouns, 2] Possessive Pronouns, 3] Relative Pronouns, 4] Demonstrative Pronouns, 5] Interro-

3] Relative Pronouns (సంబంధ సర్వనామములు):- రెండు వాక్యములను కలుపుట (relate)కు ఉపయోగించు సర్వనామములను- "Relative pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా .. who, whom, whose, which, that, what, as, but etc. ఇంకనూ వీటికి సంబంధించిన.... whatever, whoever, whichever, whosoever మున్నగు వానిని కూడ "Relative pronouns" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడండి!

1] That is the woman *who* stole my bangles (నా గాజులను దొంగిలించిన స్త్రీ ఆమే)! ఈ వాక్యములోని- "who" అను సర్వనామము- "That is the woman" మరియు "She stole my bangles' అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

2] This is the bride *whom* I wish to take (నేను స్వీకరించ అభిలషించిన వధువు ఈమే)! ఈ వాక్యములోని- "whom" అను సర్వనామము- "This is the bride" మరియు "I wish to take" అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

4] Demonstrative Pronouns (నిర్దేశ్యక సర్వనామములు):- ఫలానా వస్తువులు లేదా జంతువులను గురించి ప్రత్యేకముగా తెలుపు సర్వనామములను- "Demonstrative Pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... This, That, These, Those, Such etc. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] *This* is my box and *that* is yours (ఇది నా పెట్టె మరి అది నీది)! ఈ వాక్యములో.... "This", "That" అనునవి- "ఫలానా పెట్టె" అని తెలుపు సర్వనామములు!

Note (గమనిక) :- సమీపములో ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు- "This (ఇది)," "These (ఇవి)" అను సర్వనామములను; దూరముగా ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు- "That (అది)", "Those (అవి)" అను సర్వనామములను ఉపయోగిస్తారు.

2] *This* is the house where I was born (నేను జన్మించినది ఈ ఇల్లే)! ఈ వాక్యములో.... "This" అనునది- "ఫలానా ఇల్లు" అని తెలుపు సర్వనామము!

5] Interrogative Pronouns (ప్రశ్నార్థక సర్వనామములు):-
"Who (ఎవరు), whom (ఎవరిని), whose (ఎవరియొక్క), which (ఏది), what (ఏమిటి)" అను ప్రశ్నలు వేయుటకు ఉపయోగించు సర్వనామములను- "Interrogative pronouns" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Who* is your father (మీనాన్నగారు ఎవరు)? ఈ వాక్యములో.... "who" అను సర్వనామము- తండ్రి పేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.
2] *What* is your name (నీ పేరేమిటి)? ఈ వాక్యములో "what" అను సర్వనామము- పేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.

Note:- "Who" అనుసర్వనామము సాధారణముగా- మనుష్యులకునూ; "what" అనునది- వస్తువులకునూ; "which" అనునది- మనుష్యులకునూ, వస్తువులకునూ కూడ వర్తించును. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములు.... ఏ అర్థములో ఉపయోగపడుతున్నదీ గమనించండి!
1] "*Who* is she?" అను వాక్యములోని- "who" అనునది "What is her name (ఆమె పేరేమి)?" అను అర్థములో ఉపయోగించబడినది.
2] "*Which* is she?" అను వాక్యములోని- "which" అనునది "What is her point (ఆమె విషయము ఏమి)?" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.
3] "*What* is she?" అను వాక్యములోని "what" అనునది "What is her profession (ఆమె వృత్తి ఏమిటి?)" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

6] Distributive pronouns (విభజనార్థక సర్వనామములు) :-
వస్తువులకు గాని, మనుష్యులకుగాని.... 'పంపకము' చేయు సందర్భముగా ఉపయోగించు సర్వనామములను- "Distributive pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... Each, Either, Neither, Any, None మొదలగునవి.

Ex. :- 1] *Each* of the girls is given a mango (ప్రతి ఒక్క బాలికకు ఒక మామిడి పండు ఇవ్వబడినది). 2] *Either* of the boys must do it (బాలురలో ఎవరో ఒకరు దానిని తప్పక చేయాలి). 3] *Neither* of the two pens is good (రెండు కలములలో- ఏ ఒక్కటీ మంచిది కాదు).

Note : పై సర్వనామములకు తరువాత వచ్చు క్రియలు గానీ, సర్వనామములు గానీ.... ఏకవచనములో మాత్రమే వుంటాలి.

7] Indefinite pronouns (అనిర్దిష్ట సర్వనామములు):- "ఫలానా వస్తువు" లేదా "ఫలానా వ్యక్తి" అని నిర్దిష్టముగా తెలియజేయని- "అందఱు, కొందఱు, అంతా, కొంత" మొదలగు అర్థములు వచ్చేలా ఉపయోగించబడు సర్వనామములను- "Indefinite pronouns" అని అంటారు.

Ex. :- 1] *All* is well (అంతా బాగున్నది). 2] *Some thing* is better then *nothing* (అసలు లేని దాని కన్నా.... కొంత నయము). 3] *Nobody* knows that secret(ఆ రహస్యము ఎవరికీ తెలియదు). 4] *All* were awarded prizes (అందఱూ బహుమతులను పొందారు). 5] *Many* of us went to the swimming pool (మాలో చాల మంది ఈత కొలనుకు వెళ్ళాము).

8] Reflexive pronouns (పునరాగమ లేదా పృథతర సర్వనామములు) :- ఏ పనియొక్క ఫలితమునైనా.... ఆ పనిని- ఆ చేసిన వారే పొందిన సందర్భములోగానీ లేదా ఏ విషయమునైనా.... నొక్కి చెప్పవలసిన సమయములోగాని లేదా ఒక విషయమును తిరిగి చెప్పవలసినపుడుగానీ ఉపయోగించు సర్వనామములను- "Reflexive pronouns" అని అంటారు. వీటినే.... "Emphatic or Emphasizing pronouns" అని కూడ అంటారు.

Ex. :- 1] She hurt *herself* (ఆమెకు ఆమే గాయపడినది). 2] I hid *myself* in the room (నా అంతట నేనే గదిలో దాగుకొన్నాను). 3] She *herself* read the letter (ఆమెకు ఆమే ఉత్తరము చదివినది). 4] They *themselves* crossed the bridge (వారంతట వారే వంతెన దాటినారు). 5] We *oureelves* planned the project (మా అంతట మేము పథకమును రూపొందించాము).

Note :- ఏకవచనమునందున్న personal pronouns కు- "self" అను పదమును చేర్చుటవలన(*Ex.*:- my-myself; she- herself; he-himself) గానీ; ఇట్లే.... బహువచనము నందున్న వాటికి- "selves" అను పదమును చేర్చుట వలన (*Ex.*:-they-themselves; our-ourselves) గానీ.... 'Reflexive pronouns' ఏర్పడతాయి.

8] Reciprocal pronouns (పరస్పర సంబంధ సర్వనామములు) :- ఇరువురు వ్యక్తుల లేదా అంతకు మించిన వ్యక్తుల పరస్పర సంబంధ

మును గురించి తెలియజేయు సర్వనామములను- "Reciprocal pronouns" అని అంటారు.

Ex. :- 1] These two sisters loved *each other*(ఈ సోదరీ మణులిద్దరూ ఒకరినొకరు లేదా పరస్పరము ప్రేమించుకొన్నారు). 2] Students should help *one another* (విద్యార్థులు ఒకరి కొకరు సహకరించుకోవాలి).

Note :- ఇద్దరు వ్యక్తుల విషయములో ఐతే ... "each other" అను పదమునూ; అంతకంటె ఎక్కువ మంది విషయములో ఐతే.... "one another" అను పదమునూ ఉపయోగించాలి.

Kinds of Adjectives విశేషణముల రకములు

వాక్యములయందు ... అవి ఉపయోగించబడు పద్ధతినిబట్టి.... 'Adjectives' ను- ఆరు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Qualitative Adjectives, 2] Quantitative Adjectives, 3] Numeral Adjectives, 4] Distributive Adjectives, 5] Demonstrative Adjectives, 6] Interrogative Adjectives.

1] Qualitative Adjectives (గుణాత్మక విశేషణములు):- వస్తువులు, వ్యక్తులు మున్నగు గుణములను తెలియజేయు విశేషణములను- "Qualitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quality" అని అంటారు.

Ex. :- Sudhakar is an *honest* man (సుధాకర్ నిజాయతీ పరుడు)! 2] It is a *tall* tree (అది ఒక పొడవైన చెట్టు)! 3] Sakunthala is a *bold* woman (శకుంతల ధైర్యముగల స్త్రీ)! 4] We had an *old* house (మేము ఒక పాత ఇంటిని కలిగి యున్నాము).

2] Quantitative Adjectives(పరిమాణాత్మక విశేషణములు):- వస్తువుల యొక్క పరిమాణమును గురించి తెలియజేయు విశేషణములను- "Quantitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quantity" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి ... "How much (ఎంత)?" అను ప్రశ్నకు- జవాబు చెప్పు సందర్భములో ఉపయోగించబడతాయి.

Ex. : 1] I have *little* money (నేను కొద్ది మొత్తమును లేదా పైకమును కలిగియున్నాను). 2] Sujatha got *sufficient* marks in Mathematics

(గణితములో సుజాత తగినన్ని మార్కులను పొందినది). 3] Mohan eats *much* rice (మోహన్ ఎక్కువ అన్నము తింటాడు). 4] Aruna has *some* money in her purse (అరుణ తన డాకల సంచిలో.... కొంత డబ్బును కలిగియున్నది).

3] Numeral Adjectives (సంఖ్యా విశేషణములు):- వ్యక్తులు లేదా వస్తువుల సంఖ్యను గానీ లేదా వరుసను గురించి గానీ తెలియజేయు విశేషణములను "Numeral Adjectives" లేదా "Adjectives of Number" అని అంటారు. వీటిని తిరిగి.... రెండుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... a) Definite Numeral Adjectives (నిర్దిష్ట సంఖ్యా విశేషణములు), b) Indefinite Numeral Adjectives (అనిర్దిష్ట సంఖ్యా విశేషణములు). వివరములకు ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] There are *three* members in that family (ఆ కుటుంబమునందు- "ముగ్గురు సభ్యులు ఉన్నారు). ఈ వాక్యములోని "three" అను adjective- "ముగ్గుర"ని- 'నిర్దిష్టము'గా తెలియజేయుటవలన.... ఇది "Definite Numeral Adjective"!

2] Kalpana is studying *second year* B.Com. Course(కల్పన-బి.కామ్. కోర్సును- రెండవ సంవత్సరము చదువుచున్నది). ఈ వాక్యములోని "second year" అను adjective- "రెండవ సంవత్సరమ"ని 'నిర్దిష్టము'గా తెలియ జేయుటవలన .. ఇది "Definite Numeral Adjective"!

3] *Several* students failed in mathematics (ఎందరో విద్యార్థులు గణితములో తప్పారు). ఈ వాక్యములోని- "several" అను adjective- 'అనిర్దిష్టము' గావున ... ఇది 'Indefinite Numeral Adjective'!

4] *Many* dead bodies were found in battle field (రణ రంగమున అనేక మృత దేహములు కనుగొనబడినవి). ఈ వాక్యములోని- "many" అను adjective- 'అనిర్దిష్టము' గావున.... ఇది- 'Indefinite Numeral Adjective!'

4] Distributive Adjectives (విభజనార్థక విశేషణములు):- వస్తువులను- ఒక్కొక్కటిగా గానీ లేదా వ్యక్తులను- ఒక్కొక్కరుగా గానీ తెలియజేయు విశేషణములను ... "Distributive Adjectives" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Neither* team scored a goal (ఏ ఒక్క జట్టూ గెలుపుకుతగిన గమ్యము చేరలేదు). 2] *Either* book will help you for the examination (ఏ ఒక్క పుస్తకమైననూ.... పరీక్షలో నీకు సాయపడుతుంది). 3] *Each* girl eats a mango (ప్రతి బాలిక ఒక మామిడి పండు తింటుంది).

5] Demonstrative Adjectives (నిర్దేశ్యక విశేషణములు) :- ఫలానా వ్యక్తిని గానీ లేదా ఫలానా వస్తువును గురించి గానీ తెలియజేయు విశేషణములను- "Demonstrative Adjectives" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Those* buildings are on the hill (ఆ మేడలు కొండమీద వున్నవి). 2] *These* books are old (ఈ గ్రంథములు పాతవి). 3] *That* girl is beautiful (ఆ బాలిక అందమైనది). 4] I need *this* bag (ఈ సంచి నా కవసరము)!

6] Interrogative Adjectives (ప్రశ్నార్థక విశేషణములు):- "What, which, whose" అను పదములు- 'Nouns'కు ముందు వుంచబడి, ప్రశ్నలుగా ఉపయోగింపబడినప్పుడు.... వీటిని "Interrogative Adjectives" అని అంటారు.

Ex.:- *Whose* box is this (ఇది ఎవరి పెట్టె)? 2] *Which* girl got the rank (ఏ బాలిక ఉన్నతిని పొందెను)? 3] *What* books do you like for reading (చదువుకొనుటకు ఏ పుస్తకములను నీవు ఇష్టపడెదవు)? ఈ వాక్యములలోని "whose, which, what" అను adjectives- "box, girl, books" అను nouns కు ముందు ఉంచబడి, ప్రశ్నార్థకములుగా ఉపయోగించబడుటను గ్రహించారు కదా!

Kinds of Adverbs (క్రియా విశేషణముల రకములు)

క్రియావిశేషణములు- వాక్యములో ఉపయోగింపబడు విధానమును బట్టి.... పన్నెండు రకములుగా విభజింపబడినవి. అవి ఏవనగా.... 1] Adverbs of Time, 2] Adverbs of Manner, 3] Adverbs of Quantity, 4] Adverbs of Number, 5] Adverbs of Place, 6] Adverbs of Reason, 7] Adverbs of Affirmation, 8] Adverbs of Negation, 9] Comparison of Adverbs, 10] Two forms of Adverbs, 11]

1] Adverbs of Time (కాల క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు జరుగు కాలమును తెలియజేయు 'క్రియావిశేషణము'లను- "Adverbs of Time" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి.... "ఎప్పుడు?" అను ప్రశ్నకు- జవాబులుగా ఉపయోగించబడతాయి. "Now, Then, Already, Early, Late, Soon, Immediately, Since, Ago, Before, Afterwards, Yesterday, To-day, To-morrow" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగింపబడినదీ....క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Ramya will come *now* (రమ్య ఇప్పుడు రాగలదు). 2] *Already* the child is one year old (ఇప్పటికే ఆ బిడ్డకు ఏడాది వయస్సు)! 3] Pinakini Express is comming by one hour *late* (పినాకిని ఎక్స్ ప్రెస్ ఒక గంట ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది). 4] My sister came *yesterday* (నా సోదరి నిన్న వచ్చినది). 5] I will meet you *to-morrow* (నేను నిన్ను రేపు కలసికోగలను).

2]Adverbs of Manner (రీతి క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు- "ఏ రీతిగా జరిగినదీ" తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను.... "Adverbs of Manner" అని అంటారు.

Ex.:- 1] Chitra sings *sweetly* (చిత్ర మధురముగా పాడుతుంది). 2] Our grand mother walks *slowly* (మా నాయనమ్మ నెమ్మదిగా నడుస్తుంది). 3] Lalitha speaks *loudly* (లలిత గట్టిగా మాట్లాడుతుంది). 4] Jhansi Lakshmi Bai fought *bravely*(ఝాన్సీలక్ష్మిబాయి ధైర్యముగా పోరాడినది). ఈ వాక్యములలోని- "sweetly, slowly, loudly, bravely" అను మాటలు ఎట్లు 'Adverbs of Manner' అనవో.... గ్రహించారు కదూ!

Note :- సాధారణముగా.... 'Adjective'కు చివర "-ly" అను అంత్య ప్రత్యయము చేరుట వలన.... ఈ Adverbs అన్నియు ఏర్పడగలవు. *Ex*.: Bad-

1] Adverbs of Time (కాల క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు జరుగు కాలమును తెలియజేయు 'క్రియావిశేషణము'లను- "Adverbs of Time" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి.... "ఎప్పుడు?" అను ప్రశ్నకు-జవాబులుగా ఉపయోగించబడతాయి. "Now, Then, Already, Early, Late, Soon, Immediately, Since, Ago, Before, Afterwards, Yesterday, To-day, To-morrow" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగింపబడినదీ....క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Ramya will come *now* (రమ్య ఇప్పుడు రాగలదు). 2] *Already* the child is one year old (ఇప్పటికే ఆ బిడ్డకు ఏడాది వయస్సు)! 3] Pinakini Express is comming by one hour *late* (పినాకిని ఎక్స్‌ప్రెస్ ఒక గంట ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది). 4] My sister came *yesterday* (నా సోదరి నిన్న వచ్చినది). 5] I will meet you *to-morrow* (నేను నిన్ను రేపు కలసికోగలను).

2] Adverbs of Manner (రీతి క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు- "ఏ రీతిగా జరిగినదీ" తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను.... "Adverbs of Manner" అని అంటారు.

Ex.:- 1] Chitra sings *sweetly* (చిత్ర మధురముగా పాడుతుంది). 2] Our grand mother walks *slowly* (మా నాయనమ్మ నెమ్మదిగా నడుస్తుంది). 3] Lalitha speaks *loudly* (లలిత గట్టిగా మాట్లాడుతుంది). 4] Jhansi Lakshmi Bai fought *bravely* (ఝాన్సీలక్ష్మీబాయి ధైర్యముగా పోరాడినది). ఈ వాక్యములలోని- "sweetly, slowly, loudly, bravely" అను మాటలు ఎట్లు 'Adverbs of Manner' అనవో.... గ్రహించారు కదా!

Note :- సాధారణముగా.... 'Adjective'కు చివర "-ly" అను అంత్య ప్రత్యయము చేరుట వలన.... ఈ Adverbs అన్నియు ఏర్పడగలవు. *Ex.*: Bad-Badly; Sad-Sadly etc.

3] Adverbs of Quantity (పరిమాణ క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు ఎంత (పరిమాణము) వరకు జరిగినవో.... తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- "Adverbs of Quantity" అని అంటారు. "Half, Partly, wholly, Almost, Little, Quite, Much" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగింపబడినవో.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Swarna has finished *half* of the work (స్వర్ణ సగముపని- పూర్తి చేసినది). 2] He is *partly* wrong (అతని తప్పు పాక్షికము)! 3] She took *little* time for cooking (వంటకు ఆమె కొద్ది సమయమే తీసికొన్నది). 4] She is *quite* happy with her husband (ఆమె తన భర్తతో పూర్తి సంతోషముగా ఉన్నది).

5] His preachings are *very* bad (అతని బోధనలు చాల చెడుగా నున్నవి).

4] Adverbs of Number (సంఖ్యా క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు ఎన్ని సార్లు జరిగినవో... తెలియజేయుటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Number" అని అంటారు. "Once, Twice, Again, Never, Often, Firstly, Secondly, Three-fold Four-fold" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగింపబడినదీ ... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Anand visited 'Madurai' **once** (ఆనంద్ మదురై ఒక్కసారే దర్శించాడు). 2] Sangeetha **often** goes to temple (సంగీత తరచుగా గుడికి వెళ్తుంది). 3] We are expecting **three-fold** rise of our business (మేము మా వ్యాపారములో మూడింతల పెరుగుదలను ఆశిస్తున్నాము). 4] Gomathi came to our house **again** in the night (గోమతి మా ఇంటికి రాత్రి మరల వచ్చినది).

5] Adverbs of Place (స్థల క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు ఎక్కడ జరిగినవో.... తెలియజేయుటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా ... "Adverbs of Place" అని అంటారు. "Here, There, Above, Below, Far, Near, Outside, Inside, Within, Without"

అను Adverbs లో.... కొన్నింటిని ఎలా ఉపయోగించినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] She went **there** (ఆమె అక్కడకు వెళ్ళినది). 2] He came here (అతడు ఇక్కడికి వచ్చాడు). 3] There is a book shop **near** the temple (గుడిదగ్గర పుస్తకముల దుకాణము ఉన్నది). 4] There is a canteen **inside** the Bus-station (వాహన ప్రయాణ ప్రాంగణము లోపల ఒక పానీయశాల వున్నది).

6] Adverbs of Reason (హేతు క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు జరుగుటకు సంబంధించిన కారణములను తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Reason" అని అంటారు. "As, Because, Hence, Therefore"అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Kumar did not attend school, **because** he had fever (కుమార్ బడికి వెళ్ళలేదు, ఎందుచేతననగా ... అతడు జ్వరపడినాడు). 2] **As** she is fifteen she could no ballott (ఆమెకు పదిహేనేళ్ళు అగుటవలన.... ఎన్నిక పత్రమును వేయలేక పోయినది). 3] The director is ill, **hence** the meeting postponed (నిర్వాహకునకు- నలతగా ఉన్నందున.... ఆ సమావేశము వాయిదా పడినది). 4] Gopi is attending a marriage and is **therefore** unable to come (గోపి ఆ వివాహమునకు హాజరగుచున్నందు వలన ... అతడు రాలేక పోతున్నాడు).

7] Adverbs of Affirmation (స్థిర క్రియా విశేషణములు):- ఏదైనా ఒక పనికి గానీ లేదా పనులకు గానీ సంబంధించి "ఔను" అని తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Affirmation" అని అంటారు. "Yes, By all means, Surely, Certainly" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ ... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] **yes**, she is a good dancer (ఔను, ఆమె ఒక మంచి నర్తకి)! 2] **By all means** Amani is a suitable bride (అమని అన్ని విధములా

తగిన వయస్సు)! 3] **Surely** they will pass (కచ్చితముగా వారు కృతార్థులు ఔతారు). 4] **Certainly** She will come (తప్పకుండా ఆమె రాగలదు).

8] Adverbs of Negation (వ్యతిరేకార్థ క్రియా విశేషణములు)

పనులకు సంబంధించిన విషయములతో "కాదు" అను వ్యతిరేక అభిప్రాయములను తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- "Adverbs of Negation"అని అంటారు. "No, Not, notatall, any" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] He has **no** work (అతనికి పని లేదు). 2] They did **not** do **their** home work (వారు వారి ఇంటిపని చేయలేదు). 3] He is **not at all a** good lawyer (అతడు ఏ విధముగానూ మంచి న్యాయవాది కాదు).

Note :- పై వివిధ రకముల 'Adverbs' ను- "Simple Adverbs (సాధారణ క్రియా విశేషణములు)" అని కూడ అంటారు.

9] Comparison of Adverbs (తరతమ రేఖా తారతమ్య క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనుల స్థితి (Degree) కి సంబంధించి పోల్చి చెప్పబడు క్రియా విశేషణములను- "Comparison of Adverbs" అని అంటారు. "Fast, Long, Soon, Hard, Early, Late"అను Adverbsలో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి! ఆయా 'degree (తారతమ్యము)' లను గమనించండి!!

1] a) Ramesh writes *fast* (రమేష్ వేగముగా వ్రాస్తాడు)— **positive degree** (భావార్థకస్థితి). b) Ramesh writes *Faster* than **Suresh** (రమేష్-సురేష్ కంటే.... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు)—**Comparitive Degree** (తరభావము) c) Ramesh writes *fastest* of all (రమేష్- అందరి కంటే ... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు) **Superlative Degree** (తమభావము)

2] a] Radha came *early* (రాధ పెందలాడే వచ్చినది)— **positive Degree**. b) Radha came *earlier* than Rajan (రాధ-రజని కంటే ... అతి పెందలాడే వచ్చెను)- **Comparative Degree** c) Radha **came**

earliest of all (రాధ- అందరికంటే.... అత్యంత పెందలాడే వచ్చినది)
Superlative Degree

10] Two forms of Adverbs(ద్విరూప క్రియా విశేషణములు):-
రెండు రూపములను- కలిగియుండి, ఒక్కొక్క రూపమునకు- వేర్వేరు అర్థములు ఉండునట్లుగా....వాక్యములలో ప్రయోగించబడు క్రియా విశేషణములను- "Two forms of Adverbs" అని అంటారు."Late-Lately; Near-Nearly; Hard-Hardly; Loud-Loudly; Pretty-Prettily" అను Adverbs లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] a) Chandrika comes *late* to office (చంద్రిక కార్యాలయమునకు ఆలస్యముగా వస్తుంది). b) Hari go his job *lately*(హరి ఈ మధ్యనే ఉద్యోగమును పొందాడు).

2] a) Lavanya came *near* to Ramani(లావణ్య-రమణికి దగ్గరగా వచ్చినది). b) Sobhana and Padmini are *nearly* related (శోభన మరియు పద్మిని సమీప బంధువులు)!

3] a) Kamala studies *hard* (కమల కష్టపడి చదువుతుంది). b) Kanchana studies *hardly* due to domestic work (ఇంటిపని వుండుట చేత కాంచన అరుదుగా చదువుతుంది).

11] Interrogative Adverbs(ప్రశ్నార్థక క్రియా విశేషణములు):
ప్రశ్నలు వేయుటకు ఉపయోగించబడు క్రియా విశేషణములను- "Interrogative Adverbs" అని అంటారు. "Why, When, Where, How"అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ:.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *Why* is she late (ఆమె ఎందుకు ఆలస్యముగా వచ్చెను)? 2] *When* did he come (అతడు ఎప్పుడు వచ్చెను)? 3] *Where* are you (నీవు ఎక్కడ వున్నావు)? 4] *How* deep is this well (ఈ బావి ఎంత లోతు ఉన్నది)?

12] Relative adverbs (సంబంధ క్రియా విశేషణములు):-
ఏ క్రియా విశేషణములు- వీటికి ముందుగల నామ వాచకముతో గల సంబంధ

మును సూచిస్తూ.... ప్రశ్నను ప్రవేశపెడుతూ ఉపయోగించబడతాయో.... అట్టి వాటిని- "Relative Adverbs" అని అంటారు.

Ex.:- 1] Nahatha loved his white horse *which* won the race (ఏదైతే పందెములో గెలిచినదో.... ఆ తన తెల్ల గుఱ్ఱమును నహతా ప్రేమించెను). 2] Soundarya came to her school *where* she studied in her child hood (ఏ బడిలో ఐతే....తాను బాల్యములో చదివినదో.... ఆ తన బడికి సౌందర్య వచ్చెను). 3] Narayana got his 'I.P.S'. selection *what* exactly he expected (నారాయణ సరిగ్గా తను ఏమి కావాలనుకున్నాడో.... అతను ఆ 'భారత రక్షక దళ వ్యవస్థ' ఎన్నికను అందుకున్నాడు). ఈ వాక్యముల లోని 'Adverbs' ఎలా ఉపయోగించబడినదీ అర్థమైనది కదూ!

Kinds of Prepositions విభక్త్యర్థకముల రకములు

వాక్యములలో ఉపయోగించు విధానము ననుసరించి.... 'Prepositions'ను - ఐదు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Simple prepositions, 2] Compound prepositions, 3] Phrase prepositions, 4] Participle prepositions, 5] Appropriate Prepositions.

1] Simple prepositions (సాధారణ విభక్త్యర్థకములు) :- సర్వసాధారణముగా ఉపయోగించు 'Prepositions'ను- "Simple Prepositions" అని అంటారు. "In (లో, లోపల); Into (లోనికి, లోపలకు); At (వద్ద), Till (వరకు); To (కు, కి); with (తో); of (యొక్క); By (ద్వారా); From (నుండి); On (మీద); upon (మీద); Near (దగ్గర); Over (పైన)" అను Prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] My sister is studying *in* a school (నా సోదరి- ఒక పాఠశాలలో చదువుతున్నది).

2] The Maruthi Car *fell* into the river (ఆ మారుతి కారు నదిలో పడిపోయినది). 3] Sharmila is waiting *at* the bus-stop (షర్మిల బస్సులు నిలుపు స్థలము వద్ద వేచియున్నది). 4] We will work ... morning *till* evening (మేము ఉదయము నుండి సాయంత్రము వరకు ... చేస్తాము).

2] Compound Prepositions (సమ్మిళిత విభక్తి ప్రత్యయములు): ఒక నామవాచకము (Noun) నకు గానీ, ఒక విశేషణము (Adjective) ... గానీ లేదా ఒక క్రియా విశేషణము (Adverb) నకు గానీ ముందు.... "A", "Be" "In" అనునవి చేర్చుటవలన ఏర్పడు 'prepositions' ను- "Compound prepositions" అని అంటారు. "i) *A*long (వెంట, వెంబడి); ... (చుట్టును); *A*bout (సుమారు, గురించి); *A*bove (పైన), *A*cross (... ముగా) etc. ii) *Be*low (క్రింద); *Be*neath (దిగువన, అడుగున); ... (ముందర), *Be*hind (వెనుక), *Be*side (ప్రక్కన) etc. iii) Inside (లోపల)" అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] There is a bridge *across* the river (ఆ నదికి ... వంతెన కలదు). 2] Raju wrote ten lines *about* the cow (... రాజు పది పంక్తులు వ్రాసాడు). 3] Sailaja walked thrice around the temple (శైలజ గుడి చుట్టును మూడు ప్రదక్షిణములు చేసినది). 4] ... built a house *behind* Gandhi statue (గాంధి విగ్రహము వెనుక ... ఒక ఇంటిని నిర్మించాడు). 5] Vijaya Dasami will come *before* Deepavali (దీపావళికి ముందరే- విజయదశమి రాగలదు).

3] Phrase Prepositions (పదసముదాయ విభక్తి ప్రత్యయములు): రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పదములు ఉండి, ఒక ... 'preposition' చేస్తున్న క్రియనే చేస్తున్న ఎడల....ఇట్టి వానిని- "Phrase-Prepositions" అని అంటారు.

"Infront of, In course of, In addition to, By virtue of, Because of, Away from, Along with" అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి.

2] I have been working in this office *for* three years (మూడు సంవత్సరముల నుండి నేను ఈ కార్యాలయములో పనిచేయుచున్నాను). 3] You must construct this shed *within* a month (ఒక నెల లోపల ఈ షెడ్‌ను నిర్మించి తీరాలి).

Note :- Period of Time కు సంబంధించిన prepositions ను- 'point of Time' ను తెలియజేయు మాటలకు ముందు వాడరాదు. ఇట్లే.... Point of Time కు సంబంధించిన prepositions ను- 'Period of Time' ను తెలియజేయు మాటలకు ముందు ఉపయోగించకూడదు.

Kinds of Conjunctions (సముచ్చయముల రకములు):

వాక్యములలో- సముచ్చయములను ఉపయోగించు అర్థమును బట్టిగాక... వీనిని-నాలుగు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా....

1] Co-ordinating conjunctions, 2] Sub-ordinating Conjunctions, 3] Correlative Conjunctions, 4] Phrase Conjunctions.

1] Co-ordinating Conjunctions(తుల్య సముచ్చయములు):

ఒకే అర్థమును తెలియజేయు రెండు వాక్యాంగము (clause) లను- "Co-ordinate Clauses" అని అంటారు. ఇట్టి సమాన స్థాయిగల రెండు 'Co-ordinate Clause' లను కలుపు 'సముచ్చయము' లను- "Co-ordinating Conjunctions" అని అంటారు. "And, But, Both, Also, Not, Yet, Therefore, Then, Too, Only" అను 'Conjunctions' ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ ... పరిశీలించి గ్రహించండి!

1] My sister is studying medicine *and* I am studying engineering (నా సోదరి వైద్య విద్యను చదువుతుంటే.... నేను యంత్ర విద్యను చదుతున్నాను). 2] My father is in Chennai *and* my mother is in Mumbai (మా నాన్న- చెన్నైలో ఉంటే ... మా అమ్మ- ముంబాయిలో వున్నది). 3] He is a good doctor *but* is not a good man (అతడు మంచి డాక్టరు- అయినప్పటికీ మంచి మనిషి కాదు). 4] Chitra is a Singer, Sobh

is a dancer *both* are friends (చిత్ర గాయని, శోభ నర్తకి ఇద్దరూ స్నేహితురాండ్రు)!

2] Sub-ordinating Conjunctions (అప్రధాన సముచ్ఛయములు):- ఒక 'Principle Clause' ను- ఒక 'Sub-ordinate Clause'తో కలుపుటకు ఉపయోగించు 'Conjunctions'ను- "Sub-ordinating Conjunctions" అని అంటారు.

Ex.:- Revathi failed in her examination *because* she did not study well (రేవతి పరీక్షలో తప్పినది ఎందుకంటే.... ఆమె బాగా చదువలేదు). ఈ వాక్యమునందలి- "Revathi failed in her examination" అనునది పూర్తి అర్థము నిచ్చుట చేత ... అది 'principel clause' అనబడి. 'she did not study well' నకు- "ఆమె బాగా చదువలేదు" అని అర్థము! చదువనందు వలన.... ఏమైనదీ తెలియకపోవుట వలన.... ఇది పూర్తి అర్థము నిచ్చుట లేదు. కనుక ... ఇది 'Sub-ordinate Clause' అనది. ఇట్టి ...'Principel Clause' మరియు 'Sub-ordinate Clause'లను కలుపుటవలన.... "Because" అనునది- 'Sub-ordinating conjunction' అనది.

Note: 'Principal clause' మీద ఆధారపడి మాత్రమే అర్థము నిచ్చు వాక్యాంగములను- "Sub-ordinate Clauses" అని అంటారు. ఈ 'Sub-ordinating conjunctions' ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ .. ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *As* I am suffering from fever, I could not attend the school (నేను జ్వరముతో బాధపడుతున్నందువలన.... బడికి వెళ్ళలేక పోయాను). 2] *Though* he is poor, Gupta earned more properties (గుప్త పేద వాడు అనా ... అతడు బోలెడు ఆస్తులను సంపాదించెను). 3] Sekhar's dead-body was kept there *until* his son came (అతని కుమారుడు వచ్చే వరకూ.... శేఖర్ మృత దేహము అక్కడే వుంచబడినది). 4] You will no be appointed in this job *unless* you get your degree (నీవు నీ పట్టా తెచ్చుకోకపోతే.... నీవు ఈ ఉద్యోగములో నియమించబడవు).

3] Conrrelative Conjunctions (పరస్పర సంబంధ సముచ్ఛయములు):- కొన్ని సందర్భములలో.... ఒకేసారిగా రెండు సముచ్ఛయముల

ఉపయోగించబడతాయి. ఇట్లు ఉపయోగించబడు సముచ్చయముల జతలను- "Correlative Conjunctions" అని అంటారు. "Either....or, Neither ...nor, Not only....but also, Though....yet" అను ఈ సముచ్చయములు- ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ గమనించండి!

1] *Eiether* attend the work *or* go home (పనైనా చెయ్యి లేదా ఇంటికైనా వెళ్ళు)! 2] *Neither* the power of his father *nor* the money of his brothers have saved him (అతని తండ్రి- అధికారముగానీ, అతని సోదరుల డబ్బుగానీ అతనిని రక్షించలేక పోయినవి). 3] He is *not only* a doctor *but also* a patient (అతనొక వైద్యుడు మాత్రమే కాదు ... ఒక రోగి కూడ)! 4] *Though* she is bliend, *Yet* she does· her duties well (ఆమె గ్రుడ్డిదైనా.... తన బాధ్యతలను చక్కగా నిర్వర్తిస్తుంది).

4] Phrase Conjunctions (వాక్యభాగ సముచ్చయములు):-

కొన్ని సందర్భములలో.... కొన్ని 'phrase' లు- 'conjunctions' వలె ఉపయోగించబడతాయి. ఇవి వాటిని- "phrase conjunctions" అని అంటారు. "In order that, As soon as, As well as, Even if, As if" అను సముచ్చయములు- ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... పరిశీలించి, గమనించండి!

1] They studied well *in order that* they may get ranks in their entrance test (వారు బాగా చదివిన విధానమును బట్టి చూస్తే.... వారు వారి ప్రవేశ పరీక్షలో ఉన్నతిని పొందవచ్చును). 2] The train will leave the station *as soon as* the guard is given green signal (గార్డ్‌చేత ఎంత త్వరగా గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వబడుతుందో.... అంత త్వరగా ట్రెయిన్ స్టేషన్‌ను వదులుతుంది). 3] Pakistan *as well as* India is the member country of SAARC (ఇండియా వలెనే- పాకిస్తాన్ సార్క్ యొక్క సభ్యదేశము)! 4] *Even if* she resigns her job I will not execuse her behaviour (ఆమె తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా చేసినా సరే.... ఆమె ప్రవర్తనను నేను మన్నించలేను). 5] She behaves always *as if* she was princess Daina (తానే ప్రిన్సెస్ డయానా అయినట్లు ... ఆమె ఎప్పుడూ ప్రవర్తిస్తుంది).

Kinds of Sentences (వాక్యముల రకములు)

సంపూర్ణ అర్థమునిచ్చు 'మాట'కు గాని లేదా 'కొన్ని మాటల సముదాయము' నకు గాని- "వాక్యము (sentence)" అని పేరు! మనము- మనకు ఎదురుగా ఉన్నవారిని ఉద్దేశించి "(go వెళ్ళు)" అని అంటాము. ఇక్కడ-"You" అని అనక పోయిననూ.... "You go (నీవు వెళ్ళుము)" అను అర్థము వస్తున్నది. కాబట్టి.... ఇది వాక్యముగా పరిగణింపబడు చున్నది దీనిని- "ఏకపద వాక్యము (Single word Sentence)" అని అనవచ్చును. ఇట్లే...."Come here", "go there" మొదలగునవి కూడ అర్థవంతమైన వాక్యములుగా పేర్కొనబడుటవలన ... వీటిని "ద్విపద వాక్యములు (Double word Sentences)" అని అనవచ్చును. ఆంగ్ల వాక్యములు- ప్రధానముగా నాలుగు రకములు! అవి ఏవనగా.... 1] Assertive Sentences, 2] Interrogative Sentences, 3] Imperative Sentences, 4] Exclamatory Sentences.

1] Assertive Sentences(సమాధాన వాక్యములు):- ఒక విషయమును "ఔను"అనిగానీ, "కాదు" అనిగానీ తెలుపు వాక్యములను- "Assertive Sentences"అనిఅంటారు. ఈ వాక్యములను సాధారణముగా'ప్రశ్న'లకు-'జవాబు' చెప్పినట్లుగా భావించబడుటవలన ... వీటిని- "సమాధాన వాక్యములు" అని కూడ అంటారు.

1] Cat drinks milk (పిల్లి పాలు త్రాగును). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును "ఔను" అని చెప్పుచున్నది. దీనిని "Does cat drink milk (పిల్లి పాలు త్రాగునా)?" అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును.

2] She does not read English or Tamil (ఆమె ఆంగ్లము గాని, తమిళము గాని చదువలేదు). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును- "కాదు" అని చెప్పు చున్నది. దీనిని "Does she read English or Tamil (ఆమె ఆంగ్లముగాని, తమిళముగాని చదువునా)?" అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును.

ఈ 'Assertive Sentences'- తిరిగి రెండు విధములుగా విభజింపబడినవి. a) Affirmative Sentences, b) Negative Sentences.

a) Affirmative Sentens (నిర్ధారణ వాక్యములు) :- ఒక విషయమును"ఔను" అని నిర్ధారించు వాక్యములను- "Affirmative Sentences" అని అంటారు.

Ex.:- 1] Shalini is a girl (షాలిని ఒక బాలిక)! 2] Chennai is a city (చెన్నై ఒక నగరము)!

b) Negative sentences (వ్యతిరేక వాక్యములు) :- ఒక విషయమును "కాదు" అని గాని, "లేదు" అని గాని వ్యతిరేకిస్తూ చెప్పు వాక్యములను- "Negative Sentences" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] She does not take tea (ఆమె తేనీరు తీసికోదు). 2] He is not a good man (అతడు మంచి మనిషి కాదు).

2] Interrogative Sentences (ప్రశ్నా వాక్యములు):- ప్రశ్న రూపములో నున్న వాక్యములను- "Interrogative Sentences" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] Who are you (నీవు ఎవరు)? 2] What are you doing (నీవు ఏమి చేస్తున్నావు)? 3] Where is your sister (మీ సోదరి ఎచ్చట నున్నది)? 4] May I go home (నేను ఇంటికి వెళ్ళవచ్చునా)?

3] Imperative Sentences (విధ్యర్థక/ప్రార్థనాపూర్వక/ఆజ్ఞార్థక వాక్యములు):- ఒక ఆజ్ఞనో....ఒక అభ్యర్థననో.... ఒక ప్రార్థననో.... ఒక సలహానో.... ఒక కోరికనో తెలుపు వాక్యములను- "Imperative Sentences" అని అంటారు. *Ex.*:-1] Stand up on the bench(బల్లమీద నిలబడుము) (ఆజ్ఞ)! 2] Please give me your book (దయచేసి నాకు మీ పుస్తకము నివ్వండి) (కోరిక)! 3] Kindly help us (దయతో మాకు సాయపడండి) (అభ్యర్థన)! 4] Turn to the left (ఎడమవైపు తిరుగుము) (సలహా)! 5] God, save my mother land(భగవాన్! నాజన్మభూమిని రక్షించు)(ప్రార్థన)!!

4] Exclamatory Sentences (ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములు):- ఆశ్చర్యమును గాని లేదా హఠాత్తుగా కలిగిన- సంతోషము, సంతాపము మున్నగు భావములను తెలియజేయు వాక్యములను గాని.... "Exclamatory Sentences" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] What a fool I am (నేనెంత తెలివి తక్కువ వాడిని)!? 2] How beautiful these girls are (ఈ బాలికలు- ఎంత బాగున్నారు)?! 3] May god bless you (దేవుడు నిన్ను రక్షించుగాక)! 4] Alas! such lovely dog is dead! (అయ్యో! అంతటి ప్రియతమ కుక్క చనిపోయినదే)!?

NOTE:- నిర్మాణ క్రమమును అనుసరించి- వాక్యములు మూడు విధములుగా విభజింపబడినాయి. అవి ఏవనగా- 1] Simple Sentence. 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence(వీటిని గురించి "Phrases & Clauses" అను పాఠములో సోదాహరణముగా వివరింపబడినవి).

Subject and predicate
(కర్త మరియు ఆఖ్యాతము)

సాధారణముగా ప్రతి వాక్యమునూ- "1] Subject (కర్త), 2] Predicate (ఆఖ్యాతము)"- అను రెండు భాగములుగా విభజింపవచ్చును.

1] Subject :- ఏ వాక్యము నందైనను- 'Noun (నామవాచకము)' గాని, 'Pronoun (సర్వనామము)' గాని తప్పక ఉంటుంది. (అట్లు లేకుండుట అరుదు) ఆ noun లేదా pronoun ను గురించియే- ఆ వాక్యము చెప్పబడి ఉంటుంది. కనుకనే ... ఆ noun లేదా pronoun ను- "Subject (కర్త)" అని అంటారు.

2] Predicate :- వాక్యములో నుండెడు- 'Subject'ను గురించి తెలిపెడు మిగతా 'వాక్యభాగము'ను- "Predicate" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

Subject	*Predicate*
The ring (ఉంగరము)-	is made of gold (బంగారముతో చేయబడినది).
She (ఆమె)-	smiled (నవ్వెను).
Cat (పిల్లి)-	drinks milk (పాలు త్రాగును)
Chowdary (చౌదరి)-	is a rich farmer (మోతుబరి రైతు)!
Ravali (రవళి)-	wrote a letter (ఒక ఉత్తరము వ్రాసెను).

పై వాక్యములలో గల 'Subject' లనూ, వాటిని గురించి తెలిపెడు 'predicate' లనూ గ్రహించారు కదూ!

ప్రతి 'predicate' లోనూ.... ఒక ముఖ్యమైన భాగము ఉన్నది. అది ఏమనగా.... "కర్త చేసిన పని" దీనినే- "Verb (క్రియ)" అని అంటారు. పై

వాక్యములలో- "is made, smiled, drinks, is, wrote" అనునవి క్రియలు! ప్రతి 'Predicate' నందును- "Verb" అనునది తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. క్రియే గాక.... 'Subject' చేయు పనిని- అనుభవించే పదము కూడ ఒకటి ఉంటుంది. ఈ 'అనుభవించే పదము'నే- "Object(కర్మ)" అని అంటారు. పై వాక్యములలో "gold, milk, farmer, letter" అనునవి కర్మలు!

Def.:- 1] ఒక పనిని చేయునది లేక చేయువాడు— కర్త (Subject)!

2] కర్త చేయుపని— క్రియ (verb)!!

3] ఆపనిని అనుభవించునది లేక అనుభవించువాడు—కర్మ(Object)!!!

ఇట్లు వాక్యములోని 'Subject'ను- ఒక భాగముగాను; 'Verb'మరియు'Object' లను కలిపి "predicate" అను మరొక భాగముగాను మొత్తము రెండు భాగములుగా విభజించుచున్నారు. ఈ క్రింది పట్టికలోని- 'వాక్య విభజన'ను పరిశీలించి గ్రహించండి!

Subject	*Predicate*	
	Verb	*object*
The cow	eats	grass.
The pen	is	black.
Ranjith	killed	a tiger.
I	saw	an elephant
Gopal	speaks	Tamil.

సాధారణముగా.... "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను మూడు భాగములు లేకుండా వాక్యముండదు. కానీ.... ఒక్కొక్కసారి 'కర్త' లేకుండా కేవలము 'క్రియ, కర్మ' లతో మాత్రమే వాక్యము ఏర్పడును.

Ex.:- 1] Come here (ఇక్కడకు రమ్ము)! 2] Go there (అక్కడకు వెళ్ళు)! 3] Sit down (కూర్చొనుము)! 4] Stand up (నిలబడుము)! నిజమునకు ఈ వాక్యములకు ముందు- "You"అను "Subject" ఉండాలి.....ఐతే కర్త లేకపోయినా.... ఇవియన్నీ అర్థవంతముగానే ఉన్నందువలన.... అవి 'వాక్యము'లుగానే పరిగణింపబడుచున్నాయి.

అట్లే... ఒక్కొక్కసారి 'కర్మ' లేకుండా.... 'కర్త, క్రియ'లతో మాత్రమే ఏర్పడిన వాక్యములు కూడా.... అర్థవంతముగా ఉండుటవలన....ఇవి 'వాక్యము'లని చెప్పబడుచున్నవి. *Ex.*:- 1] She came (ఆమె వచ్చెను) ...

'hey laughed (వారు నవ్వారు). 3] Sarika cooks (సారిక వండును)] Suman goes (సుమన్ వెళ్ళును).

'OTE :- 1] సాధారణముగా.... తెలుగు వాక్య నిర్మాణ పద్ధతిలో- "కర్త, ర్మ, క్రియ" అనునవి ఒక వరుస క్రమములో వస్తాయి. ఉదా॥ :- ప్రియ (కర్త) గామిడిపండ్లు (కర్మ) తింటుంది (క్రియ).

] ఆంగ్ల వాక్య నిర్మాణము- తెలుగు వాక్య నిర్మాణమువలె ఉండదు. సాధారణ ుగా ఆంగ్లవాక్య నిర్మాణము- "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను వరుస క్రమములో ంటుంది. *Ex*.:- priya (Subject=కర్త) eats (Verb=క్రియ) mangoes)bject=కర్మ)।

PHRASES and CLAUSES

(వాక్య భాగములు మరియు వాక్యాంగములు

ఆంగ్ల వాక్య నిర్మాణములో- "Phrase, Clause" అనునవి ముఖ్యపాత్ర హిస్తాయి. ఇవి రెండునూ- వాక్యమునందలి భాగములే ఐనను.... 'Phrase' ్నా ... 'Clause' శక్తివంతమైనది! అర్థవంతమైనది!!

Phrases వాక్యభాగములు :- పూర్తి అర్థము నీయ న్నను.... కొంత అర్థమునిస్తూ....కర్తగాని, క్రియగాని లేని 'మాటల సముదా ము'లను లేదా 'వాక్య భాగముల'ను-"Phrases" అని అంటారు. ఉదాహరణకు క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

] Rekha waits *to receive a letter* (ఒక లేఖను స్వీకరించేందుకు రేఖ ుయున్నది). 2] Shobha Naidu is a great dancer *having so many vards* (పెక్కు బహుమతులను పొందియున్న శోభానాయుడు ఒక గొప్ప ్తకి)! 3] Gopal is a good teacher *for several Students* (పెంచ ాన్ ాార్థులకు గోపాల్ ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుడు)! 4] Raghava teaches *a right method* (సరైన పద్ధతిలో రాఘవ బోధించును).

:INDS OF PHRASES (వాక్యభాగముల రకములు):-వాక్యము ందలి- "Noun, Adjective, Adverb" అను వాటిని ఉపయోగించు పద్ధతిని ట్టి ... "Phrases"ను- మూడు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా....) Noun phrases, b) Adjective phrases, c) Adverb phrases.

They laughed (వారు నవ్వారు). 3] Sarika cooks (సారిక వండును) 4] Suman goes (సుమన్ వెళ్ళును).

NOTE :- 1] సాధారణముగా.... తెలుగు వాక్య నిర్మాణ పద్ధతిలో- "కర్త, కర్మ, క్రియ" అనునవి ఒక వరుస క్రమములో వస్తాయి. ఉదా॥ :- ప్రియ (కర్త) మామిడిపండ్లు (కర్మ) తింటుంది (క్రియ).

2] ఆంగ్ల వాక్య నిర్మాణము- తెలుగు వాక్య నిర్మాణమువలె ఉండదు. సాధారణముగా ఆంగ్లవాక్య నిర్మాణము- "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను వరుస క్రమములో ఉంటుంది. *Ex.*:- priya (Subject=కర్త) eats (Verb=క్రియ) mangoes (Object=కర్మ).

PHRASES and CLAUSES
(వాక్య భాగములు మరియు వాక్యాంగములు)

ఆంగ్ల వాక్య నిర్మాణములో- "Phrase, Clause" అనునవి ముఖ్యపాత్ర వహిస్తాయి. ఇవి రెండునూ- వాక్యమునందలి భాగములే ఐనను.... 'Phrase' కన్నా ... 'Clause' శక్తివంతమైనది! అర్థవంతమైనది!!

I : Phrases వాక్యభాగములు :- పూర్తి అర్థము నీయకున్ననూ.... కొంత అర్థమునిస్తూ....కర్తగాని, క్రియగాని లేని 'మాటల సముదాయము'లను లేదా 'వాక్య భాగముల'ను-"Phrases" అని అంటారు. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Rekha waits *to receive a letter* (ఒక లేఖను స్వీకరించేందుకు రేఖ వేచియున్నది). 2] Shobha Naidu is a great dancer *having so many awards* (పెక్కు బహుమతులను పొందియున్న శోభానాయుడు ఒక గొప్ప నర్తకి)! 3] Gopal is a good teacher *for several Students* (ఎందరో విద్యార్థులకు గోపాల్ ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుడు)! 4] Raghava teaches *in a right method* (సరైన పద్ధతిలో రాఘవ బోధించును).

KINDS OF PHRASES (వాక్యభాగముల రకములు):-వాక్యము నందలి- "Noun, Adjective, Adverb" అను వాటిని ఉపయోగించు పద్ధతిని బట్టి ... "Phrases"ను- మూడు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా....

a) Noun phrases, b) Adjective phrases, c) Adverb phrases.

a) Noun phrases (నామవాచక వాక్యభాగములు):- కొన్ని వాక్యములయందు- 'కొన్ని మాటల సముదాయము' లేదా 'వాక్యభాగము' 'Noun' వలె పనిచేస్తుంది. అట్టి 'మాటల సముదాయము'ను- "Noun phrases" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణను చూడండి!

1] Kaveri expects *to deliver a child* (బిడ్డను ప్రసవించుటకు కావేరి నిరీక్షిస్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "Child" అను Noun- "expects" అను క్రియకు- 'object'గా పనిచేస్తున్నది. "Child" అను Noun- "to deliver a child" అను 'మాటల సముదాయము'గా విస్తరించబడి, 'Noun phrase' ఐనది.

2] Sulochana is carrying *a basket of flowers* (ఒక పూలబుట్టను సులోచన తీసికొని వెళుతున్నది). ఈ వాక్యములో ... "is carrying" అను క్రియకు 'objects'గా ఉన్న- "basket, flowers" అను 'nouns' విస్తరించబడి; "a basket of flowers" అను 'Noun phrase' ఐనది.

b) Adjective phrases (విశేషణ వాక్యభాగములు):- కొన్ని వాక్యములయందలి- కొన్ని 'మాటల సముదాయములు'- 'Adjective' వలె పని చేస్తాయి. అట్టి వాటిని- "Adjective phrases" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] The pen *on the table* is yours (మేజా పైనున్న పెన్ను కలము నీది)! ఈ వాక్యములో "on the table" అను పదముల సముదాయము- Adjectives కాకపోయినను.... "The pen" అను 'noun' యొక్క అర్థమును వివరించు విశేషణముగా ఉపయోగపడినందున....'Adjective phrase' ఐనది.

2] Gowtham is a political leader *who has a good character* (సచ్ఛీలుడైన గౌతమ్- ఒక రాజకీయ నాయకుడు)! ఈ వాక్యములోని "Leader" లేదా "Gowtham" అను 'Noun'ను గురించి విశేషణముగా చెప్పబడిన- "who has a good character" అనునది- 'Adjective phrase' ఐనది.

c) Adverb phrases (క్రియా విశేషణ వాక్యభాగములు):- ఏ వాక్యములోనైనను ... ఒక 'మాటల సముదాయము (phrase)'- 'Adverb' వలె పనిచేసినచో ... అట్టివాటిని- "Adverb phrases" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Anitha will come *in the morning* (అనిత ఉదయము వేళ వస్తుంది). ఈ వాక్యములోని.... "in the morning" అను phrase- 'Adverb' వలె పని చేయుచున్నది.

2] Race horses will run *in swift manner* (పందెపు గుఱ్ఱములు వడి గల రీతిలో పరుగు లిడును). ఈ వాక్యములోని.... "in swift manner" అను phrase- 'Adverb' వలె పనిచేయు చున్నది.

2. Clauses (వాక్యాంగములు) :-

సంపూర్ణమైన అర్థము నిస్తూ.... కర్త, క్రియలను కలిగియున్న 'మాటల సముదాయము'అను లేదా 'వాక్యాంగము'అను- "clauses" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యము లను గమనించండి!

1] Sudha expects *that she will get an award* (తాను ఒక బహుమతి పొందుటకు సుధ నిరీక్షిస్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "that she will get an award" అనునది- 'phrase' వలె మాటల సముదాయమే ఐనా ... ఇందులో "she" అను కర్త ఉండుటవలన మరియు "will get" అను క్రియ వుండుట వలన ... 'పూర్తి అర్థమునిచ్చు వాక్యాంగము' ఐనది. కాబట్టి ఇది- 'Clause'ఐనది

2] This is the bridge *that my father constructed* (మా నాన్నగారు నిర్మించిన వంతెన ఇది)! ఈ వాక్యములో.... "my father" అను కర్త, "con structed" అను క్రియ పూర్తి అర్థమునిస్తూ ఉండుటవలన ..."that my father constructed" అనునది 'Clause' ఐనది.

KINDS OF CLAUSES (వాక్యాంగముల రకములు):-

వాక్యములో clauses అమరిన పద్ధతిని బట్టి.... 'clause'అను- ప్రధానముగా రెండు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... A) principal Clauses or Main Clauses, B) Sub-ordinate Clauses.

A) PRINCIPAL CLAUSES or MAIN CLAUSES

(ప్రధాన లేదా ముఖ్య వాక్యాంగములు):- ఏదేని ఒక వాక్యములో ఒకటి కన్నా ఎక్కువ 'clauses' ఉన్నపుడు.... వాటిలో- 'తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నిచ్చు' Clause'అను- "principal Clauses" or "Main Clauses" అని అంటారు.

Ex.:- Govind has a foreign car which is very expensive (గోవింద్ చాలా ఖరీదైన విదేశీ శకటమును కలిగియున్నాడు).

Def.:- సాధారణముగా ఒక వాక్యములో ఎన్ని 'క్రియ'లు ఉండునో.... అన్ని 'Clause'లు ఉండును. పై వాక్యములో- "has", "is" అను రెండు క్రియలు ఉన్నవి. "Govind has a foreign car" మరియు "which is very expensive" అను రెండు 'Clause'లు ఉన్నవి. ఐతే.... ఈ రెండింటిలో.... "Govind has a foreign car (గోవింద్ ఒక విదేశీ శకటమును కలిగి యున్నాడు)" అను 'Clause' మాత్రమే తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నిచ్చు చుండుటవలన 'Main Clause' అనవి. "which is very expensive" (ఏది చాలా ఖరీదైనదో)"... అను Clause సంపూర్ణ అర్థము నివ్వుటలేదు.

B) SUB-ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగములు):- తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నీయలేక మరొక 'clause' మీద ఆధారపడి యుండు వాక్యాంగములను- "Sub-ordinate clauses" అని అందురు.

Ex.:- Govind has a foreign car *which is very expensive* (గోవింద్ చాలా ఖరీదైన విదేశీ శకటమును కలిగియున్నాడు). ఈ వాక్యములోని.... "which is very expensive" అను clause (క్లాజ్)- తనంతట తాను పూర్తి అర్థము నీయలేదు.... "Govind has a foreign car" అను 'Main Clause' మీద ఆధారపడినది- కావున ... ఇది 'Sub-ordinate clause' అనవి.

KINDS OF SUB-ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగముల రకములు):- అవి వాక్యములలో- "Noun", "Adjective" "Adverb" లవలె చేయు పనులను అనుసరించి- 'Sub-ordinate Clauses'" "1] Noun Clauses, 2] Adjective Clauses, 3] Adverb Clauses' అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినవి.

1] Noun Clauses (నామవాచక వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యములో- Noun' చేయు పనిని నిర్వర్తించునట్టి 'Clause' అను- "Noun Clauses" అని అందురు.

Ex.:- 1] I know *that she is a good teacher* (ఆమె ఒక మంచి ఉపాధ్యాయిని అని నాకు తెలుసు)! 2] I differ from *what he says* (అతడు చెప్పువానిని- నేను విభేదిస్తున్నాను). 3] The fact is *that she is able to do the work* (ఆమె ఆ పని చేయుటకు సమర్థురాలనునది సత్యము)! 4] It is certain *that she will come to-morrow* (ఆమె రేపు వచ్చుట తప్పని సరి)!

NOTE :- సాధారణముగా.... "Noun Clauses" అనునవి- 'That'తో గాని, 'what'తో గాని ప్రారంభమౌతాయి.

2] **Adjective Clauses**(విశేషణ వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యము లోని 'Noun'ను గాని లేదా 'pronoun'ను గాని- 'qualify' చేస్తూ వచ్చే 'clause' ను- అనగా 'Adjective' చేయుపనినే విస్తరించి చేయునట్టి 'clause' లను "Adjective Clauses" అని అంటారు.

1] She is the girl *whom I loved for the last three months* (గత మూడు నెలలుగా నేను ప్రేమించినది ఈ అమ్మాయినే)! 2] This is the pen *which I lost yesterday* (నిన్న నేను పోగొట్టుకొన్నది ఈ కలమునే)! 3] Sankar is a boy *who is both clever and mischievous* (తెలివి మరియు తుంటరి తనము రెండునూ గల బాలుడు శంకర్)! ఈ వాక్యములలోని "girl, pen, boy" అను 'Nouns'ను- ఆ తరువాత వచ్చిన 'adjective clauses' qualify చేస్తున్నాయి.

NOTE :- సాధారణముగా "adjective clauses" అనునవి- "who, which, whom" అను పదములతో ప్రారంభమౌతాయి. ఏ 'Noun'ను- qualify చేయునో.... ఆ Noun తరువాతనే.... 'adjective clauses' ఉంటాయి.

3] ADVERB CLAUSES(క్రియావిశేషణ వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యములోని 'Adverb' చేయు పనినే- విస్తరింపచేయు 'Clause'లను- "adverb clauses" అని అంటారు. వీటిని ఈ క్రింది పది విధములుగా విభజించారు. i) Adverb clause of Time, ii) adverb clause of place, iii) adverb clause of purpose, iv) adverb clause of Reason, v) adverb clause of condition, vi) adverb clause of compa-

risen. vii) adverb clause of result, viii) adverb clause of supposition. ix) adverb clause of concession, x) adverb clause of manner.

i) Adverb clause of Time (కాల సూచక క్రియావిశేషణ వాక్యాంశము):- కాలమును సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of time" అని అంటారు.

Eg:- *When the teacher enters*, the students stand (ఉపాధ్యాయుడు ప్రవేశించినప్పుడే విద్యార్థులు నిలబడతారు). ఈ వాక్యములోని adverb clause లోని "When" అను పదము- 'కాలము'ను సూచించు చున్నది.

ii) Adverb clause of place (స్థల సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంశము):- స్థలమును సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of place" అని అంటారు.

Eg:- The woman searched *where she lost her purse* (తను డబ్బుల సంచి పోగొట్టుకున్న చోటనే ఆమె వెతకినది). ఈ వాక్యములోని 'adverb clause లోని "where" అను పదము- 'place'ను సూచించుచున్నది.

iii) Adverb clause of Purpose (ప్రయోజనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంశము):- ప్రయోజనమును లేదా ఉద్దేశమును లేదా లక్ష్యమును [illegible] 'adverb clause' ను- "adverb clause of purpose" అని అంటారు.

Eg:- Shweta serves hot *so that the guests may enjoy the* [illegible] (అతిథులు [illegible] ఆస్వాదించుట కొరకు శ్వేత వేడివేడిగా వడ్డి[illegible]). ఈ వాక్యములోని 'Adverb clause' లోని "so that" అను పదము [illegible] సూచించుచున్నది.

iv) Adverb clause of Reason (హేతుసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంశము):- హేతువును లేదా ~~కారణమును~~ సూచించు 'adverb clause'ను- "Adverb clause of Reason" అని అంటారు.

Ex. :- The building collapsed *because they did not construct it properly* (కట్టడము కూలిపోయినది ఎందుకంటే.... వారు దానిని సక్రమముగా కట్టలేదు). ఈ వాక్యములోని 'Adverb clause' లోని- "because" అను పదము 'కారణము'ను సూచిస్తూ ఉన్నది.

v) Adverb clause of Condition (నిబంధనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- నిబంధనను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb Clause of Condition" అని అంటారు. *Ex.*:- He will go *if his brother comes* (అతని సోదరుడు వచ్చినచో అతడు వెళతాడు). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause'లోని "if"- అను పదము 'నిబంధన'ను సూచిస్తున్నది.

vi) Adverb clause of Comparison(తరతమ సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- సరిపోల్చుటను సూచించు 'Adverb Clause'ను- Adverb clause of Comparison"అని అంటారు.

Ex.:- Pallavi is cleverer *than Padmaja* (పద్మజ కంటె- పల్లవి తెలివైనది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని "than" అను పదము 'తారతమ్యము'ను సూచిస్తున్నది.

NOTE :- 'క్రియ' లేకుండా 'Clause' వుండదు. "than Padmaja" అను clauseలో- 'క్రియ (Verb)' లేదు. "మరైతే.... ఎట్లు 'clause' ఐనది?" అను సందేహము కలుగుచున్నది. మనము- 'than Padmaja' తరువాత- 'is' వున్నట్లుగా భావించాలి. ఆంగ్లభాషలో ఇట్టి ప్రయోగములు సర్వసామాన్యము!

vii) Adverb clause of Result (ఫలితసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- 'ఫలితము'ను లేదా 'పరిణామము'ను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Result" అని అంటారు.

Ex.:- Savithri was so tired *that she could not cook* (సావిత్రి బాగా అలసిపోవుటవలన వంట చేయలేకున్నది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "that" అను పదము 'ఫలితము'ను సూచిస్తున్నది.

viii) Adverb clause of Supposition (ఊహాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- ఊహామీద ఆధారపడుటను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb Clause of Supposition" అని అంటారు.

Ex.:- Even if it rains, I shall go (వర్షము కురిసినప్పటికీ....నేను వెళ్ళవలసినదే)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "Even if" అనునది ఊహ మీద ఆధారపడుటను సూచిస్తున్నది.

ix) Adverb clause of Concession (వితరణ సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- వితరణను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Concesssion" అని అంటారు.

Ex.:- Though Latha is poor she is honest (లత పేదరాలు అయినప్పటికీ ఆమె నిజాయితీ గలది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause'లోని-"though" అను పదము 'వితరణ'ను సూచిస్తున్నది.

x) Adverb clause of Manner (విధాన సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- 'విధానము'ను లేదా 'రీతి'ని సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Manner" అని అంటారు.

Ex.:- Please do *as I did yesterday* (నేను నిన్న చేసిన విధముగా దయ చేసి చేయండి)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "as" అను పదము.... 'విధానము'ను సూచిస్తున్నది.

CLAUSES AND SENTENCES (వాక్యాంగములు మరియు వాక్యములు):- 'వాక్య నిర్మాణము (Construction of Sentence)' నను సరించి ఇంగ్లీష్ వాక్యములు- "1] Simple Sentence, 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence" అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినాయి. ఈ "విభజన" అన్నది.... ఆయా వాక్యములలోని- phrase, clause ల వాడుకను బట్టి జరిగినది.

1] Simple sentence (సామాన్య వాక్యము):- 'Subject'తో పాటు.... ఒకే ఒక 'finite verb' కలిగియున్న వాక్యమును- "Simple Sentence" అని అంటారు.

Note :- "Finite Verb" అనగా....సంపూర్ణ అర్థమును కలిగి ఉన్న క్రియ సామాన్యముగా 'Simple Sentence'లో- 'clause' గాని- 'phrase' ఉండవచ్చును. 'Kinds of Sentences' విభాగములో ఇంతకు పూర్వము వివరించ

బడిన నాలుగు రకముల వాక్యములను- 'Simple Sentences'గా పేర్కొన వచ్చును.

2] **Complex sentence** (సంక్లిష్ట వాక్యము):- ఒక 'Main Clause'ను మరియు ఒకటిగాని లేదా ఒకటి కంటె ఎక్కువగాని 'Sub-ordinate Clause'లను కలిగియున్న వాక్యమును-"Complex Sentence" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Let me know where you were studied (మీరు ఎక్కడ చదివి యున్నారో నన్ను తెలిసికోనివ్వండి)! ఈ వాక్యములో "Let me know" అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Where you were studied" అను ఒక 'Sub-ordinate Clause'లు ఉన్నవి.

2] Give me your pen which is in your pocket (మీ జేబులో ఉన్నట్టి మీ కలమును నా కివ్వండి)! ఈ వాక్యములో- "Give me your pen"అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Which is in your pocket" అను- ఒక Sub-ordinate Ciause లు ఉన్నవి.

3] **Compound Sentence** (మహావాక్యము) :- "Sub-ordinate Clause" అనునది- ఉన్ననూ, లేకున్ననూ.... రెండుగాని, అంతకంటె ఎక్కువ గాని- 'Main Clauses' ఉన్న వాక్యమును- "Compound Sentence" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] Rajesh was ill and therefore he was absent from office (రాజేష్ అస్వస్థుడు అగుటవలన ఆఫీస్‌కు హాజరు కాలేదు). ఈ వాక్యములో- "Rajesh was ill" మరియు "Therefore he was absent from office" అను రెండు 'Main Clauses' ఉన్నవి.

2] The examinations were over and hence the students vacated hostel (పరీక్షలు ఐపోయినవి గాబట్టి.... విద్యార్థులు వసతి గృహమును ఖాళీ చేసారు). ఈ వాక్యములో.... "The examinations were over" మరియు "Hence the students vacated hostel" అను రెండు 'Main Clauses' ఉన్నవి.

NOTE :- రెండు 'Main Clauses' ఉన్న 'compound sentence'ను- "Double Sentence"అని అంటారు. అంతకంటె ఎక్కువ 'main clauses'ను

కలిగియున్న 'compound sentence' ను- "Multiple Sentence" అని అంటారు. పోతే.... 'simple sentence'ను- 'complex sentence' గాను; 'complex sentence'ను- 'compound sentence'గాను; 'simple sentence'ను- 'compound sentence' గాను ఇలా.... "Sentence ను- వివిధ రకముల Sentences గా మార్చుటకు ఏమి చేయాలి?" అన్న వివరములను మరొక విభాగములో తెలిసికొందాము.

NUMBER వచనము

నామవాచక (Noun) పదములను- సంఖ్యాపరముగా.... 1] Singular Number, 2] Plural Number" అను రెండు రకములుగా విభజించారు.

1] Singular Number (ఏకవచనము) :- ఒకటిగా ఉన్నట్లు తెలియజేయు- Ass (గాడిద), Pen (కలము), Box (పెట్టె), Woman (స్త్రీ) మున్నగు నామవాచక పదములను- "Singular Number" అని అంటారు.

2] Plural Number (బహువచనము):-రెండుగా గాని లేదా అంతకంటె ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తెలియజేయు- Asses (గాడిదలు), Pens (కలములు), Boxes (పెట్టెలు), Women (స్త్రీలు) మున్నగు నామవాచక పదములను- "Plural Number" అని అంటారు.

FROM SINGULAR FORM TO PLURAL FORM

(ఏక రూపము నుండి- బహు రూపమునకు):-ఏకవచన రూపములో నున్న 'Nouns'ను- బహువచన రూపములోనికి మార్చుటకు.... అనేక మార్గములు ఉన్నవి. వీటిలో ముఖ్యమైన వాటిని ఈ క్రింద చూడండి!

1] సాధారణముగా.... 'Singular Number'లో ఉన్న చాల Nouns కు- వాటి చివర "s" అను అక్షరము చేర్చుటవలన.... అవి 'plural number' లోనికి మారుతాయి.

Ex.:- 1] cat (పిల్లి)— cats (పిల్లులు). 2] dog (కుక్క)— dogs (కుక్కలు). 3] boy (బాలుడు)— boys (బాలురు). 4] girl (బాలిక)— girls (బాలికలు). 5] pen (కలము)— pens (కలములు).

2] Singular Number లో వున్న కొన్ని నామవాచక పదములు- "s, ss, sh, ch, x" అను అక్షరములతో పూర్తి అవుతాయి. ఇట్టి పదముల చివర- "es" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన వీటికి- 'plural number' రూపము ఏర్పడున

Ex.:- 1] gas (వాయువు)— gas**es** (వాయువులు). 2] bus (బండి)— bus**es** (బండ్లు). 3] ass (గాడిద)— ass**es** (గాడిదలు). 4] kiss (ముద్దు)— kiss**es** (ముద్దులు). 5] bush (పొద)— bush**es** (పొదలు). 6] brush (కుంచె)— brush**es** (కుంచెలు). 7] branch (కొమ్మ)— **branches** (చెట్టు కొమ్మలు). 8] watch (గడియారము)— watch**es** (గడియారములు). 9] box (పెట్టె)— box**es** (పెట్టెలు). 10] pass (మార్గము)— pass**es** (మార్గములు).

3] **Singular Number** లో ఉన్న కొన్ని నామవాచక పదములు 'y'తో అంతమౌతూ ఉంటాయి. ఈ 'y'కి ముందు హల్లు ఉంటుంది. అట్టి పదములను 'plural number'లోనికి మార్చాలంటే....'y'ని తొలగించి, దీని స్థానంలో.... "ies" అను అక్షరములను చేర్చితే.... సరిపోతుంది.

Ex.:- 1] city (నగరము)— cit*ies*(నగరములు). 2] body (శరీరము)— bod*ies* (శరీరములు). 3] country (దేశము)— countr*ies* (దేశములు). 4] story (కథ)— stor*ies* (కథలు). 5] family (కుటుంబము)— famil*ies* (కుటుంబములు). 6] lady (స్త్రీ)— lad*ies* (స్త్రీలు).

Note :- 'y'తో అంతమగు కొన్ని నామవాచక పదములలో.... ఈ 'y'కి ముందు- అచ్చు ఉంటుంది. ఇట్టి పదములకు చివర- కేవలము "s" అను అక్షరమును చేర్చితే చాలు.... అవి 'plural number' రూపమును పొందుతాయి.

Ex.:-key (తాళపు చెవి)—key*s* (తాళపు చెవులు). 2] monkey (కోతి)— monkey*s* (కోతులు) 3] ray (కిరణము)— ray*s* (కిరణములు). 4] kidney (మూత్రపిండము)— kidney*s* (మూత్రపిండములు). 5] journey (ప్రయాణము)— journey*s* (ప్రయాణములు). 6] play (ఆట)— play*s* (ఆటలు).

4] సాధారణముగా...."o" అను అక్షరముతో అంతమయ్యే కొన్ని నామవాచక పదములకు చివర.... "es" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన ... అవి 'plural number'లోనికి మారుతాయి.

Ex.:- 1] mango (మామిడిపండు)—mango*es* (మామిడిపండ్లు). 2] hero (కథానాయకుడు)— hero*es* (కథానాయకులు). 3] echo (ప్రతిధ్వని)—

కలిగియున్న 'compound sentence' ను- "Multiple Sentence" అని అంటారు. పోతే.... 'simple sentence'ను- 'complex sentence' గాను; 'complex sentence'ను- 'compound sentence'గాను; 'simple sentence'ను- 'compound sentence' గాను ఇలా.... "Sentence ను- వివిధ రకముల Sentences గా మార్చుటకు ఏమి చేయాలి?" అన్న వివరములను మరొక విభాగములో తెలిసికొందాము.

NUMBER వచనము

నామవాచక (Noun) పదములను- సంఖ్యాపరముగా.... 1] Singular Number, 2] Plural Number" అను రెండు రకములుగా విభజించారు.

1] Singular Number (ఏకవచనము) :- ఒకటిగా ఉన్నట్లు తెలియజేయు- Ass (గాడిద), Pen (కలము), Box (పెట్టె), Woman (స్త్రీ) మున్నగు నామవాచక పదములను- "Singular Number" అని అంటారు.

2] Plural Number (బహువచనము):- రెండుగా గాని లేదా అంతకంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తెలియజేయు- Asses (గాడిదలు), Pens (కలములు), Boxes (పెట్టెలు), Women (స్త్రీలు) మున్నగు నామవాచక పదములను- "Plural Number" అని అంటారు.

FROM SINGULAR FORM TO PLURAL FORM

(ఏక రూపము నుండి- బహు రూపమునకు):- ఏకవచన రూపములో నున్న 'Nouns'ను- బహువచన రూపములోనికి మార్చుటకు.... అనేక మార్గములు ఉన్నవి. వీటిలో ముఖ్యమైన వాటిని ఈ క్రింద చూడండి!

1] సాధారణముగా.... 'Singular Number'లో ఉన్న చాల Nouns కు- వాటి చివర "s" అను అక్షరము చేర్చుటవలన.... అవి 'plural number' లోనికి మారుతాయి.

Ex.:- 1] cat (పిల్లి)— **cats** (పిల్లులు). 2] dog (కుక్క)— **dogs** (కుక్కలు). 3] boy (బాలుడు)— **boys** (బాలురు). 4] girl (బాలిక)— **girls** (బాలికలు). 5] pen (కలము)— **pens** (కలములు).

2] Singular Number లో వున్న కొన్ని నామవాచక పదములు- "s, ss, sh, ch, x" అను అక్షరములతో పూర్తి ఔతాయి. ఇట్టి పదముల చివర- "es" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన వీటికి- 'plural number' రూపము ఏర్పడును.

echo*es* (ప్రతిధ్వనులు). 4] valcano (అగ్నిపర్వతము)— valcano*es* (అగ్నిపర్వతములు) 5] buffalo (గేదె)— buffelo*es* (గేదెలు).

NOTE :- 'o'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కు మాత్రము- పై నియమము వర్తించదు. వీటికి "s" అను ఒక అక్షరమును చేర్చుట చేతనే.... ఇవి 'plural number' లోనికి మారగలవు.

Ex.:- 1] photo (చిత్రము)— photo*s* (చిత్రములు). 2] radio (ఆకాశ వాణి)— radio*s* (ఆకాశవాణులు). 3] piano (సంగీతపు పెట్టె)— piano*s* (సంగీతపు పెట్టెలు). 4] bamboo (బొంగు)— bomboo*s* (బొంగులు). 5] canto (కాండము)— canto*s* (కాండములు).

5] 'f'తో గాని, 'fe'తో గాని అంతమగు 'Singular Number' నామవాచక పదములను- 'plural form' లోనికి మార్చాలంటే.... ఆ పదము చివరగల 'f' లేదా 'fe'లను తీసివేసి; ఆ స్థానములో "ves" అను అక్షరములను చేర్చాలి.

Ex.:- 1] leaf (ఆకు)— lea*ves* (ఆకులు). 2] loaf (రొట్టెముక్క)— loa*ves* (రొట్టెముక్కలు). 3] life (జీవితము)— li*ves* (జీవితములు). 4] knife (కత్తి)— kni*ves* (కత్తులు). 5] thief (దొంగ)— thie*ves* (దొంగలు).

NOTE :- 'f'తో లేదా 'fe'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కు- పై నిబంధన వర్తించదు. వీటికి- "s"అను అక్షరమును మాత్రము చేర్చితే చాలు.... plural forms ఏర్పడతాయి.

Ex.:- 1] hoof (డెక్క)— hoof*s* (డెక్కలు). 2] roof (ఇంటికప్పు)— roof*s* (ఇంటికప్పులు). 3] proof (నిదర్శనము)— proof*s* (నిదర్శనములు). 4] dwarf (మరుగుజ్జు)— dwarf*s* (మరుగుజ్జులు). 5] safe (ఇనుప పెట్టె)— safe*s* (ఇనుపపెట్టెలు). 6] strife (పోరాటము)— strife*s* (పోరాటములు).

6] కొన్ని నామవాచక పదముల లోపల ఉన్న 'అచ్చు' అక్షరములను మార్చుట వలన....'singular form' నుండి- 'plural form' నకు- మారుతాయి.

Ex.:- 1] f*oo*t (పాదము)— f*ee*t (పాదములు). 2] t*oo*th (దంతము)— t*ee*th (దంతములు). 3] g*oo*se (బాతు)— g*ee*se (బాతులు). 4] m*a*n

Ex.:- 1] This air cooler costs *three* thousand rupees (ఈ వాయు శీతల యంత్రము మూడువేయి/వేల రూపాయల ఖరీదు చేస్తుంది). 2] She sold *five* dozen eggs (ఆమె ఐదు పండ్రెండు/లు గ్రుడ్లు అమ్మినది).

10] ఈ క్రింద ఉదహరించిన కొన్ని 'nouns'.... రెండు లేదా మూడు పదముల కలయికతో ఏర్పడినవి. వీనిని "Compound Nouns" అని అంటారు. వీటికి 'బహువచన రూపము' రావాలంటే....ఆయా పదముల నందలి ముఖ్యమైన పదము నకు-"s"అను అక్షరమును చేర్చాలి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది 'సంయుక్త నామ వాచకపదము'లను చూడండి!

1] Son-in-law (అల్లుడు)— son*s*-in-law (అల్లుండ్రు). 2] Daughter-in-law (కోడలు)— Daughter*s*-in-law (కోడండ్రు). 3] Step-son (సవతి కొడుకు)— step-son*s* (సవతి కొడుకులు). 4] Step-brother (సవతి సోదరుడు)— step-brother*s* (సవతి సోదరులు). 5] Maid-servent (సేవకురాలు)— Maid Servant*s* (సేవకురాండ్రు). 6] Commander in-chief (సేనాపతి)— Commander*s*-in-Chief (సేనాపతులు).

11] కొన్ని నామవాచక పదములకు చివరలో 's' లేనందు వలన.... అవి-'singular numbers'గా కనిపిస్తాయి గానీ .. కాదు. అవి- 'plural number' తోనే ఉంటాయి.

Ex.:- people (ప్రజలు), poultry (కోళ్ళు), cattle (పశువులు) etc.

12] అక్షరములనుగానీ, అంకెలు లేదా సంఖ్యలను గానీ- 'singular number' నుండి 'plural number' కు మార్చాలంటే.... ఆ అంకెలకు పైన apostrophe (') గుర్తును ఉంచి, దీని ప్రక్కన s ను చేర్చాలి. ఈ క్రింది ఉదాహరణ లను గమనించండి!

1] There are three *i's* and four *e's* in that sentence (ఆ వాక్య ములో మూడు 'ఐ'లు మరియు నాలుగు 'ఇ'లు కలవు). 2] The teacher wrote two *6's* and three *12's* on the black board (ఉపాధ్యాయుడు నల్లబల్లమీద- రెండు 'ఆరు'లను మరియు మూడు 'పండ్రెండు'లను వ్రాసెను).

13] కొన్ని 'nouns'.... 'singular number'లో- ఒక విధమైన అర్థమునూ, 'plural number'లో- మరొక విధమైన అర్థమునూ ఇస్తాయి. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] tin (తగరము)- tins (తగరపు డబ్బాలు). 2] iron (ఇనుము)- irons (సంకెళ్ళు). 3] copper (రాగి)- coppers (రాగి నాణెములు). 4] fish (చేప)- fishes (వేర్వేరు జాతి చేపలు). 5] quarter (నాలుగవ వంతు)- quarters (నివాస ప్రదేశములు). 6] spectacle (దృశ్యము)- spectacles (దృశ్యములు, కంటి అద్దములు). 7] custom (ఆచారము)- customs (ఆచారములు, దిగుమతి పన్నులు). 8] colour (రంగు)-colours (రంగులు, జెండాలు). 9] people (జాతి, ప్రజలు)- peoples (జాతులు). 10] light (వెలుగు, దీపము)- lights (దీపములు). 11] force (శక్తి)- forces (సైనిక సమూహములు). 12] respect (గౌరవము)- respects (అభివందనములు). 13] good (మేలు)- goods (సరుకులు).

14] కొన్ని ఏకవచన నామవాచక పదములకు చివర "en" లేదా "ren" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన గాని, వాటిలోని అచ్చులను మార్చుటవలన గాని అవి బహువచన రూపమును పొందుతాయి.

Ex.:- 1] ox (ఎద్దు) — ox*en* (ఎద్దులు). 2] child (బిడ్డ)— child*ren* (బిడ్డలు). 3] brother (సోదరుడు) — brother*s* (ఒకే తల్లికి జన్మించిన వారు) breth*ren* (ఒకే సంఘమునకు చెందినవారు).

15] ఇతర భాషలనుండి- ఆంగ్లభాష స్వీకరించిన.... ఈ క్రింది 'Nouns' యొక్క ఏకవచన, బహువచన రూపములను గమనించండి!

(A) 'Greek' భాషాపదములు:- 1] Axis (అక్షము)- Axes (అక్షములు). 2] Analysis (విభజనము)- Analyses (విభజనములు). 3] Basis (ఆధారము)- Bases (ఆధారములు). 4] Criterion (ప్రమాణము)- Criteria (ప్రమాణములు). 5] Crisis (సంకటస్థితి)- Crises (సంకటస్థితులు). 6] Hypothesis (ప్రమేయము)- Hypotheses (ప్రమేయములు).

(B) 'Heybrew' భాషాపదములు:- 1] Cherub (దేవదూత)- Cherubim (దేవదూతలు). 2] Seraph (గొప్ప దేవదూత)- Seraphim (గొప్ప దేవదూతలు).

(C) 'Italian' భాషాపదములు:- Bandit (బందిపోటు దొంగ)- Banditti, Bandits (బందిపోటు దొంగలు).

A) 'Masculine Gender' పదములకు చివరన- "ess" అను అక్షరములను చేర్చిన ఎడల.... అవి- 'Feminine Gender'గా మారుతాయి.

Ex.:- 1] Author (రచయిత)- Author*ess* (రచయిత్రి). 2] Poet(కవి)- Poet*ess* (కవయిత్రి). 3] Heir (వారసుడు)- Heir*ess* (వారసురాలు). 4] Priest (అర్చకుడు)- Priest*ess* (అర్చకురాలు). 5] Lion (సింహము)- Lion*ess* (ఆడు సింహము). 6] Host (విందు పెట్టువాడు)- Host*ess* (విందు చేయు స్త్రీ) 7] Patron (పోషకుడు). Patron*ess* (పోషకురాలు). 8] Gaint (రాక్షసుడు)- Gaint*ess* (రాక్షసి).

B) కొన్ని పుంలింగ పదములకు చివరనున్న- అచ్చునో, హల్లునో తొలగించి; "ess" అను అక్షరములను చేర్చిన ఎడల.... 'స్త్రీలింగ పదములు'గా మారుతాయి. *Ex.:-* 1] Actor (నటుడు)- Actr*ess* (నటి). 2] Founder (స్థాపకుడు)- Foundr*ess* (స్థాపకురాలు). 3] Murderer (హంతకుడు)- Murder*ess* (హంతకి). 4] Prince (యువరాజు)- Princ*ess* (యువరాణి). 5] Tiger (పులి)- Tigr*ess* (ఆడుపులి). 6] Master (యజమాని)- Mistr*ess* (యజమానురాలు). 7] Emperor (చక్రవర్తి)- Empr*ess* (చక్రవర్తిని). 8] God (దేవుడు)- Godd*ess* (దేవత).

C) కొన్ని 'సంయుక్త పుంలింగ పదము'ల యందలి- ఒకటవ లేదా రెండవ పదము లను మార్చిన ఎడల....అవి- 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మారుతాయి. *Ex.:-*1] He-goat (మేకపోతు)- she goat (ఆడుమేక). 2] Pea-cock (మగ నెమలి)- pea-hen (ఆడునెమలి). 3] Cock-sparrow (మగపిచ్చుక)- hen-sparrow (ఆడుపిచ్చుక). 4] He-buffallo (దున్నపోతు)- She-buffalo (గేదె). 5] Land-lord (భూస్వామి)- Land-lady (భూస్వామిని). 6] Washer-man (చాకలివాడు)- washer woman (చాకలిది). 7] Jack-ass (మగ గాడిద)- Jenny-ass (ఆడుగాడిద). 8] He-bear (మగ ఎలుగుబంటి)-She bear (ఆడు ఎలుగుబంటి). 9] Bull-calf (కోడెదూడ)- Cow-Calf (ఆవుదూడ).

D) కొన్ని 'పుంలింగ పదము'లు- తత్సంబంధితమైన 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మారునపుడు.... పూర్తిగా క్రొత్తపదాలు వౌతాయి. *Ex.:-* 1] Boy (బాలుడు)-

Girl (బాలిక). 2] Bachelor (బ్రహ్మచారి)- Spinster (బ్రహ్మచారిణి). 3] Husband (భర్త)- Wife (భార్య). 4] Father (తండ్రి)- Mother (తల్లి). 5] Cock (కోడిపుంజు)- Hen (కోడిపెట్ట). 6] Son (పుత్రుడు)- Daughter (పుత్రిక)- 7] Dog (మగకుక్క)- Bitch (ఆడుకుక్క) 8] King (రాజు)- Queen (రాణి). 9] Wizard (మాంత్రికుడు)- Witch (మాంత్రికురాలు). 10] Ram (పొట్టేలు)- Ewe (ఆడుగొర్రె). 11] Lad (బాలుడు)- Lass (బాలిక). 12] Monk (సన్యాసి)- Nun (సన్యాసిని) 13] Drake (మగబాతు)- Duck (ఆడుబాతు).

E) 'పుంలింగ పదము'ల నుండి- 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మారునప్పుడు కొన్ని పదములయందు జరుగు.... అరుదైన మార్పులను- గమనించండి! Ex.:

1] Hero (కథానాయకుడు)- Heroine (కథానాయకురాలు). 2] Executor (నిర్వాహకుడు)- Executrix (నిర్వాహకురాలు). 3] Proprietor (సొంతదారుడు)- proprietrix (సొంతదారు). 4] Widower (భార్యావిహీనుడు)- Widow (భర్తృవిహీన). 5] Fox (నక్క)- Vixen (ఆడునక్క). 6] Bride groom (వరుడు)- Bride (వధువు).

Case (విభక్తి)

ఒక వాక్యములోని- 'noun' లేదా 'pronoun' కు.... ఇతర పదములతో గల సంబంధమును గాని లేదా ఆ [illegible] సంబంధమును తెలుపు రూపమునుగాని "Case" అని అందురు. సాధారణముగా 'nouns'కు మాత్రమే.... 'case' విభజన [illegible]. [illegible] కొన్ని [illegible] 'pronouns'కూ ఈ విభజన ఉంటుంది. 'Case' విభజన- "1] Nominative or Subjective Case, 2] Objective Case, 3] Vocative Case, 4] Possessive Case" అను [illegible] విభజించినది. [illegible] విభక్తులు [illegible] ముగా [illegible] ఉన్నాయి.

1] Nominative or Subjective Case (ప్రథమా విభక్తి):. ఒక వాక్యములోని- 'Subject (కర్త)' గా ఉన్న noun (నామవాచకము).... [illegible] "Nominative or Subjective Case"లోనే [illegible]. ఉదాహరణ [illegible]!

Ex.:- 1] *O God*, forgive me (ఓ దేవుడా, నన్ను మన్నించు)! 2] *O Sreeja*, come in (ఓ శ్రీజా, లోపలికి రా)! 3] *Girls*, sit down(బాలికలారా, కూర్చుండి)!

Note :- 'Vocative Case'లో ఉన్న వాక్యభాగమును మిగతా వాక్యభాగము నుండి వేరుచేయుటకు 'కామా(,)'ను ఉంచాలి.

4] Possessive case (షష్ఠీవిభక్తి):- ఏ వాక్యములో నైననూ.... "object" అనునది- 'subject' యొక్క హక్కుగానో లేదా subject యొక్క ఆధీనము (possession) గానో ఉన్నపుడు.... అట్టి 'subject'గా ఉన్న 'nouns'ను- "possessive cases" లేదా "genitive cases" అని అంటారు.

Ex.:- Ramya bought *Meena's* car (రమ్య మీనా శకటమును కొనెను). 2] Keerthana has taken *officer's* charge (కీర్తన అధికారి యొక్క బాధ్యతను స్వీకరించెను). 3] Baby took *Brinda's* book (బేబి బృంద పుస్తకమును తీసికొనెను).

Note :- i] సాధారణముగా 'verb'కు ముందు ఉన్న 'noun'- 'subjective case' లోనూ; 'verb'కు తరువాత ఉన్న 'noun'- 'objective case' లోనూ ఉంటాయి.

Ex.:- The *girl* kicked the *ball* (బాలిక బంతిని తన్నెను). ఈ వాక్యము నందలి- "kicked" అను 'verb'కు ముందు ఉన్న "girl" అను 'noun'- 'subjective case' లోనూ, తరువాత ఉన్న "ball" అను 'noun'- 'objective case' లోను ఉన్నది.

Note :- ii] సాధారణముగా ఏ వాక్యమునందైన 'preposition' తరువాత ఉపయోగించబడిన 'noun' గాని, 'pronoun' గాని.... 'objective case' లోనే ఉంటాయి. *Ex.*:- 1] The pen is *on* the *table* (కలము మేజాబల్ల మీద ఉన్నది). 2] Sujatha is angry *with me* (సుజాత నామీద కోపముతో ఉన్నది). ఈ వాక్యము లోని "on", "with" అను prepositions కు తరువాత ఉన్న "table" అను noun, "me" అను pronoun- 'objective case'లో ఉన్నవి.

Note :- (iii) సాధారణముగా 'nouns'- ఏ caseలో ఉన్నదీ తెలియాలంటే.... వీటికి వాక్యమందలి ఇతర పదములతోగల సంబంధమునుబట్టి మాత్రమే చెప్పవలసి ఉన్నది. ఐతే....'pronouns'లో-"you", "it"అను రెండింటిని తప్ప....మిగిలా అన్నింటినీ యథాతథముగా 'రూపభేదము' ననుసరించియే చెప్పవచ్చును.

Ex.:- "I, We, He, She, Who, They" అనునవి-'Subjective Case'లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇవి 'subjects'గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి. "Me, Her, Him, Them, Whom, Us" అనునవి-'objective case'లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇవి- 'objects'గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి.

Note :- (iv) ఏ నామవాచక పదమునకైననూ ... చివర- apostrophe (') ఉన్న ఎడల.... ఆ నామవాచకము 'possessive case' లో ఉన్నట్లు గ్రహించాలి.

Usage of Apostrophe (అపోస్ట్రోఫీ ప్రయోగము)

1] ప్రాణము ఉన్నవాటి నామములకు; కాలము (Time), బరువు (Weight), స్థలము (space) లకు సంబంధించిన నామవాచకమునకు చివర- apostrophe (') మరియు s అను ఉపయోగించాలి. సాధారణముగా.... apostrophe.. "of (యొక్క)" అను అర్థమును సూచిస్తుంది. *Ex*.:- Gayatri's pen, dog's legs donkey's milk, a week's journey, a month's time, a day's march, a pound's weight, a stone's throw, a hair's breadth, etc.

Note:- ప్రాణములేని వస్తువులకు మరియు అల్ప ప్రాణులకు సంబంధించిన నామవాచకములకు చివర apostrophe ని ఉపయోగించకూడదు. అందుకు బదులుగా 'of'ని మాత్రమే ఉపయోగించాలి.

Ex.:- a) The roof of the house (ఒప్పు)- The house's roof (తప్పు). b) The leg of a Chair (ఒప్పు)- A Chair's leg (తప్పు). c) The wings of the fly (ఒప్పు)- The fly's wings (తప్పు) d) The legs of the ant (ఒప్పు)-The ant's legs (తప్పు).

2] ప్రాణులకు చెందిన నామవాచక పదములకు చివర- apostrophe ని గానీ లేదా 'of'ను గాని ఉపయోగించవచ్చును. *Ex*.:- a) The horse's tail (or)

The tail of the horse. b) Sita was Rama's wife (or) Sita was the wife of Rama.

3] మూడు పదములతో కూడి ఉన్న నామవాచకములకు.... చివరి పదమునకు మాత్రమే (apostrophe)ని ఉంచాలి. *Ex*.:- a) Mother-in law's house b) Brother-in-law's building, c) Commander-in chief's orders etc.

4] ప్రాణము లేని కొన్ని నామవాచకములకు చివర ఒక 'phrase'గా ఉపయోగించబడిన సందర్భములో- apostrophe ని ఉంచాలి.
Ex.:- a) for mercy's sake, b) a ship's crew, c) death's door etc.

5] బహువచన రూపములో ఉన్న నామవాచక పదములకు చివర- s లేని ఎడల.... ఆ పదముల చివర- apostrophe ని ఉంచి, s ను కూడ చేర్చాలి.
Ex.:- a) women's club, b) children's society, c) men's show etc.

6] బహువచన నామవాచక పదములకు చివర- s గాని, es గాని వున్నపుడు.... apostrophe ని మాత్రము ఉంచిన చాలును. *Ex*.:- a) boys' play ground b) girls' school, c) foxes' tails, d) asses' burden etc.

7] ఒక పద సముదాయములోని నామవాచకములన్నీ.... ఒకే వ్యక్తికి చెంది యున్నపుడు- చివరి నామవాచకమునకు చివర మాత్రమే apostrophe ని మరియు s ని వుంచాలి. *Ex*.:- a) The Governer of Tamilnadu's residence, b) The Nizam of Hyderabad's palace, c) Our sister Surekha's marriage etc.

8] ఒక వాక్యములోని రెండు నామవాచకములు- ఒకదానికొకటి సంబంధమును కలిగియున్నప్పుడు.... రెండవ నామవాచకము చివర మాత్రమే apostrophe మరియు s ను ఉంచాలి. *Ex*.:- a) Rajasekhar and Jeevitha's marriage, b) B.J.P. and B.S.P's rule, c) William and Mary's Company etc.

9] ఒక పదముతో కలుపబడిన ఏదైనా పదములోని- ఒక అక్షరముగాని లేక అక్షరములుగాని మినహాయించబడినప్పుడు.... ఆ అక్షరముల స్థానములో apo-

strophe ని ఉంచాలి. *Ex.*:- a) I've (I have), b) Don't (Do not), c) It's (It is), d) Can't (Can not), e) Didn't (Did not) etc.

Usage of Capital Letters

పెద్ద అక్షరముల ప్రయోగము

సాధారణముగా ఆంగ్ల పదములన్నియు 'small letters (చిన్న అక్షరములు)' తోనే వ్రాయబడతాయి. *Ex.*:- eye, ear, finger, they, cat etc.

Note :- కొన్ని ఆంగ్లపదములలోని అక్షరములన్నియు 'small Letters'తో వ్రాయబడినప్పటికీ.... తొలి అక్షరమును మాత్రము 'Capital letter (పెద్ద అక్షరము)'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:-Rama, Ramya, God, The Ganges etc.

ఏ యే పదములలోని తొలి అక్షరము- 'Capital Letter'గా వ్రాయవలసి ఉంటుందో.... ఈ క్రింది నియమముల ననుసరించి గ్రహించండి!

1] ప్రతి వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*: 1] **W**hat is your name? 2] **M**y sister is a teacher. 3] **T**he pen is on the table.

2] English poetry(ఆంగ్లపద్యము)లోని ప్రతి పాదము(line=పంక్తి)యొక్క తొలి పదములోని అక్షరమును 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- **J**ack and Jill, **W**ent up the hill, **To** fetch a pail of water.

3] "Proper Nouns" అనగా ... నదుల పేర్లు, మనుష్యుల పేర్లు, దేశముల పేర్లు మున్నగు పదములనందలి తొలి అక్షరమును- 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- **T**he **G**anges, **G**eetha, **I**ndia, **C**hennai, **T**enali, **T**he **H**imalayas, **A**ndhra **P**radesh etc.

4] "I" అను పదమును గాని; 'God' మరియు ఆ పదమునకు సంబంధించిన- 'సర్వనామ (pronoun)' పదముల తొలి అక్షరమును గాని.... 'capital letter' గానే వ్రాయాలి. *Ex* :- a) When **I** went to Hyderabad, **I** saw the zoo. b] I pray **G**od to shower **H**is mercy on our family.

5] ఒక వాక్యములోని '**Direct speech**'కు సంబంధించిన భాగమునందలి- తొలి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును- 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*

a) Roopa said, "My mother brought some new bangles." b) Chowdary told, "Our business improved a lot."

6) కొన్ని వాక్యములలో... మహాత్ముల మాటలను- Quotations (" ")లో ప్రత్యేకముగా చూపుతున్నపుడు... ఆ Quotations ప్రారంభ పదములోని తొలి అక్షరమును- 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- Gandhiji said, "Truth is God".

7) ఒక వాక్యములో ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్న పదముల తొలి అక్షరములను 'Capital Letters'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- The Governer of A.P. was received by the Collector and the District Judge at the Gannavaram Air-Port.

8) కొన్ని ప్రాధాన్యతలేని పదములకు- అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, వీటిని- వాక్యములలో ప్రయోగించినపుడు.... ఆ పదముల తొలి అక్షరమును- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- a) O Death, what a great relief you give to us. b) O Sleep, what a great comfort you give to all creatures. c) O Sword, give me an everlasting victory against my enemies.

Silent letters (అనుచ్ఛారిత అక్షరములు)

తెలుగు భాషలో... పదములందలి అన్ని అక్షరములను ఉచ్చరించాలి. ఇట్లు ఉచ్చరించని ఎడల... ఆ పదములందలి- అర్థము, భావము; అందరికి సొగసుగా సరిగా తెలియవు. కానీ... ఇంగ్లీషు- అట్లు కాదు. ఈ భాషలో... కొన్ని కొన్ని పదములందు- ఒకటిగాని, అంతకు మించిగాని అక్షరములు అనుచ్ఛారితములుగా ఉంటాయి. వాటిని తెలియక- ఉచ్చరించిన ఎడల... ఆ పదము నందలి-అర్థము, భావము; అందరికి సొగసుగా తెలియకపోవటమేగాక... ఆ పదమే 'తప్పు' అవుతుంది. *Ex.*:- Bomb (బాంబ్), Hour (అవర్), Palm (పామ్), Island (ఐలాండ్), Wednesday (వెడ్నెస్‌డే) ఈ పదముల ఉచ్చారణను- కుండలీకరణ [illegible] ఇచ్చిన విధముగా ఉచ్చరించవలెను. అట్లు ఉచ్చరించుట తప్పు! కారణ [illegible]... ఈ పదముల నందలి కొన్ని అక్షరములు ఉచ్చరింపబడవు. ఇట్లు ఉచ్చ [illegible]

అక్షరములు)" అని అంటారు. ఇప్పుడు ... ఆ పదముల సరైన ఉచ్చారణను తెలుపుటకు 'silent leters'ను ఈ క్రింద గమనించండి!

KEY :- Bomb (బామ్), Hour (అవర్), Palm (పామ్), Island (ఐలాండ్) Wednesday (వెన్స్‌డే). ఇట్లు ... కొన్ని ఆంగ్ల పదములందుండు ఉచ్చరింప బడని ఆయా అక్షరములను- ఈ క్రింద పరిశీలించండి!

'B' ఉచ్చరింపబడని కొన్ని పదములు :- 1] **Bomb** (బామ్)= బాంబ్, 2] **Comb**(కోమ్)=దువ్వెన. 3] **Debt**(డెట్)=అప్పు, 4] **Doubt**(డౌట్)= అనుమానము. 5] **Dumb** (డమ్)= మూగ. 6] **Lamb** (లేమ్)= గొర్రెపిల్ల. 8] **Thumb** (థమ్)=బొటనవ్రేలు. 8] **Tomb** (టోమ్)=సమాధి.

'C' ఉచ్చరింపబడని కొన్ని పదములు :- 1] **Scent**(సెంట్)= అత్తరు, 2] **Scene** (సీన్)=దృశ్యము, 3] **Sceptic** (సెప్టిక్)= సంశయాత్ముడు, 4] **Science** (సైన్స్)= విజ్ఞానము, 5] **Scion** (సియాన్)= అంటుకొమ్మ, 6] **Scissors** (సిజర్స్)=కత్తెర.

'G' ఉచ్చరింపబడని కొన్ని పదములు:- 1] **Benign** (బినైన్)= దయ గల, 2] **Consign** (కన్‌సైన్)=ఒప్పగించు, 3] **Design** (డిజైన్)=రూప కల్పన, 4] **Gnat** (నేట్)=యుద్ధ విమానము, 5] **Reign** (రేన్)= పాలన, 6] **Resign** (రిజైన్)=త్యజించు; 7] **Sign** (సైన్)=గుర్తు, సంతకము; 8] **Sovereign** (సావెరేన్)=అధిపతి.

'H' ఉచ్చరింపబడని కొన్ని పదములు :- 1] **Heir** (ఏర్)=వారసుడు, 2] **Honest** (ఆనెస్ట్)= నిజాయితీ, 3] **Honour** (ఆనర్)= గౌరవము, 4] **Hour** (అవర్)=గంట, 5] **Hotel** (ఒటెల్)= ఫలహారశాల; ఇల్లు; 6] **Humor** (యూమర్)=తడి, తేమ.

'K' ఉచ్చరింపబడని కొన్ని పదములు :- **Knack** (నేక్)= చమత్కారము, 2] **Knave** (నేవ్)=మోసగాడు, 3] **Knee** (నీ)= మోకాలు, 4] **Knicker** (నిక్కర్)=చెడ్డీ, 5] **Knife** (నైఫ్)= కత్తి, 6] **Knit**(నిట్)= అల్లుట; 7] **Knob** (నాబ్)=గుబ్బ, గుబురు; 8] **Knock** (నాక్)=తట్టుట, 9] **Knot** (నాట్)=ముడి, 10] **Know** (నో)= తెలిసికొను; 11] **Knowledge** (నాలెడ్జ్)=తెలివి, విజ్ఞానము; 12] **Knight** (నైట్)=వీరుడు.

'L' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Alms (అమ్స్)=భిక్షము, దానము; 2] Balm (బామ్)= సువాసన తైలము, 3] Calm (కామ్)= నిశ్శబ్దము, 4] Calf=ఆవుదూడ, 5] Folk (ఫోక్)=జనసమూహము, 6] Half (హాఫ్)=సగము, 7] Talk (టాక్)=మాట్లాడుట, 8] Walk (వాక్)=నడచుట, 9] Would (వుడ్) చేయబడును.

'N' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Autumn (ఆటమ్)= ఆకురాలు కాలము, 2] Column (కాలమ్)= ఒక భాగము; 3] Condemn (కండెమ్)=నిందించు, దూషించు; 4] Damn (డ్యామ్)=శపించుట, 5] Hymn (హైమ్)=స్తోత్రము.

'P' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Psalm (సామ్)= భక్తి గీతము, 2] Psychology (సైకాలజీ)=మనస్తత్వ శాస్త్రము, 3] Pseudo (స్యూడో)=అబద్ధమైన, 4] Psoas (సోస్)=వస్తిస్నాయువు.

'R' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Arms (ఆమ్స్)=చేతులు, 2] Harm (హామ్)=కీడు, హాని.

'T' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- Hasten (హేసెన్)=తొందర పడుట, 2] Listen (లిసెన్)=వినుట, 3] Often (ఆఫెన్)= తరచుగా, 4] Soften (సాఫెన్)=మెత్తబడుట.

'U' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Guard (గార్డ్)= కాపలా దారు, 2] Guava (గావా)=జామపండు, 3] Guess (గెస్)=ఊహ, 4] Guest అతిథి, 5] Guide (గైడ్)=దారిచూపు, 6] Guild (గిల్డ్)=సభ, సమాజము; 7] Guilt (గిల్ట్)=నేరము.

'W' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు:- 1] Answer (ఆన్సర్)= జవాబు, 2] Sword (సోర్డ్)=కత్తి, 3] Wrapper (రేపర్)= మూత, 4] Wrong (రాంగ్)=తప్పు, 5] Wreath (రీత్)=మాల, 6] Wrist (రిస్ట్)= మణికట్టు, 7] Write (రైట్)=వ్రాయు.

'GH' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Bright (బ్రైట్)= ప్రకాశించు, 2] Caught (కాట్)= పట్టుకొనెను, 3] Delight (డిలైట్)= [illegible] 4] Fight (ఫైట్)=[illegible] 5] Light (లైట్)= [illegible]

6] Might (మైట్)= బలము, 7] Night (నైట్)=రాత్రి, 8] Tight 9] Thigh (తై)=తొడ, 10] Thought(థాట్)=ఆలోచన, 11] Though (దో)=అయినప్పటికి, 12] Through(త్రూ)=ద్వారా, 13] Weight(వెయిట్)= బరువు. ఆయా అనుచ్ఛారిత అక్షరములు గల కొన్ని పదములు:- 1] Drachm (డ్రామ్)=ఒక కొలత/తూనిక, 2] Island(ఐలెండ్)=ద్వీపము, 3] Parliament (పార్లమెంట్)=ప్రతినిధి సభ, 4] Wednesday(వెన్స్‌డే)= బుధవారము, 5] Could (కుడ్)= చేయగలుగుట, 6] Should (షుడ్)= చేయవలెను/యాలి, 7] Would (వుడ్)= చేయుచుండుట, 8] Youth (యూత్=) యువత. ఇట్టి పదములు నన్నిటినీ.... తెలిసికొని, వాటిని- అభ్యాసము చేయుట చాలా మంచిది.

Active Voic and Passive Voice

(కర్త్రర్థక మరియు కర్మార్థకము)

1] ఒక వాక్యములోని- 'కర్త' చేయుపనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Active voice (కర్త్రర్థకము)" అని అంటారు.

Ex.:- Shilpa **kissed** the child (శిల్ప బిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను). ఈ వాక్యములో— "Shilpa" అను పదము- Subject (కర్త)! కర్త చేసిన పని- 'kissed' గనుక.... "kissed" అను verb (క్రియ)- "Active voice" అని గ్రహించాలి.

2] ఒక వాక్యములోని- 'కర్మ' చేయుపనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Passive voice (కర్మార్థకము)" అంటారు.

Ex.:- The child **was kissed** by Shilpa(బిడ్డ శిల్పచేత ముద్దాడబడినది).

పై వాక్యములో- "Child" అను పదము Object (కర్మ)! ఈ కర్మ చేసిన పని 'was kissed (ముద్దాడబడినది)' గనుక.... ఈ 'Verb form (క్రియారూపము)'ను- "Passive Voice" అని అంటారు.

వాక్యములు- ఏ 'voice'లో ఉన్ననూ.... చెప్పుటలో తేడా తప్ప.... అర్థము మారదు. అనగా.... "శిల్ప బిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను" అని చెప్పినా....

Voice లో.... "He" అను Subject గా మారినది. అలాగే.... "Mangoes" అను 'Subject'- 'Object'గా మారినది. "sold" అను verb form- మారిన objectకు అనుగుణముగా... 'sells'గా మారినది. 'By' తొలగింపబడినది. అలాగే.... "are" అను- 'be' యొక్క రూపమునూ మినహాయింపబడినది.

ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణ వాక్యములను పరిశీలించి, మరికొంత అవగాహనను పొందండి!

Active Voice :- I love you.

Passive Voice :- You are locvd by me.

A.V.:- The Headmaster will promote the students.

P.V.:- The students will be promoted by the Headmaster.

A.V.:- She does the work.

P.V.:- The work is done by her.

A.V.:- She has milked the cows.

P.V.:- The cows heve been milked by her.

A.V.:- I sent her for the job.

P.V.:- She was sent for the job by me.

A.V.:- The peon is ringing the school bell.

P.V.:- The school bell is being rung by the peon.

Direct Speech and Indirect Speech
(ప్రత్యక్ష భాషణ మరియు పరోక్ష భాషణ

ఎవరో ఒకరు చెప్పిన మాటలను- విని, ఆ మాటలను-"మరొకరికి చెప్పుట" అన్నది సర్వసాధారణము!! ఇలా చెప్పుటను- ఆంగ్ల భాషయందు- "1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణ), 2] Indirect Speech (పరోక్ష భాషణ)" అను రెండు విధములుగా విభజించి ఉంటుంది.

1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణము):- ఎవరో ఒకరు చెప్పిన మాటలను- సరిగ్గా అదే విధముగా చెప్పుటను.... **"Direct Speech"** అని అంటారు. *Ex.*:- She said, "I will come" ("నేను వచ్చెదను" అని ఆమె

Note :- 'Direct Speech'లో- ఒకరు చెప్పిన మాటలను.... తిరిగి మరొకా అదే విధముగా చెప్పుట జరుగుతుంది కాబట్టి.... సదరు వాక్యములందు- ఆ మాట లకు ముందు ... Comma (,) ను వ్రాసి, ఈ మాటలు ప్రత్యేకముగా కనిపించుట కొరకు- పిటిని.... Quotation Mark (" " = అనువాద చిహ్నము) మధ్య వ్రాయాలి. అలాగే ... ఈ అనువాద చిహ్నము(Quotation Mark=" ")ల మధ్యన ఉన్న మాటలలోని తొలి పదము యొక్క- తొలి మాటను- capital letter (పెద్ద అక్షరము)గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- Asha said, "My mother is a teacher" ("నా తల్లి ఒక ఉపాధ్యాయిని" అని ఆషా చెప్పెను).

FROM DIRECT SPEECH TO INDIRECT SPEECH:- 'Direct Speech'లో వున్న వాక్యమును కొన్ని మార్పులతో.... 'Indirect speech' లోనికి మార్చవచ్చును. ఈ క్రింది ఉదాహరణను చూడండి!

Direct Speech:- Jalaja said, "Now I am going to temple" ("ఇప్పుడు నేను గుడికి వెళుతున్నాను" అని జలజ చెప్పినది).

Indirect Speech :- Jalaja said that she was then going to temple (తాను అప్పుడు గుడికి వెళుతున్నట్లుగా జలజ చెప్పినది).

Def. :- పై ఉదాహరణ ననుసరించి ... 'Direct Speech'లో ఉన్న మొదటి వాక్యమును- 'Indirect Speech'లో ఉన్న రెండవ వాక్యముగా మార్చినప్పుడు జరి గిన.... ఈ క్రింది మార్పులను గమనించండి!

1] అనువాద చిహ్నములు (" ") తీసివేయబడినవి. 2] అనువాద చిహ్నములకు ముందు ఉన్న కామా (,)- తొలగించబడినవి. 3] అనువాద చిహ్నముల మధ్య గల మాటలన్నింటికంటే ముందు- "that" అను conjunction వచ్చినది. 4] "Now" అను Adverb- 'then'గా మారినది. 5] "I" అను pronoun 'she' గా మారినది. అనగా.... ఆ verb యొక్క 'Tense' మారినది.

Note:- Quotation Marks కు ముందు ఉండే 'verb'ను- "Reporting

Changes in verb forms: From Direct Speech to Indirect Speech:-

ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న వాక్యములు- 'Indirect Speech' లోనికి మారునప్పుడు.... 'verbs' నందు సంభవించు మార్పులను గమనించండి!

1] "Reporting Verb" అనునది- 'present tense'లో ఉన్న ఎడల..., 'Direct Speech'లో ఉన్న 'verbs' యొక్క 'Tense' మారదు.

Direct Speech:- She **says** "The dog **is running**".

Indirect Speech:- She **says** that the dog **is running**.

పై వాక్యములోని "says"అను Reporting Verb-'present tense'లో ఉండుటవలన ... 'Direct Speech'లో ఉన్న verbs (is running) యొక్క Tense మారలేదు. *Note*:- 'says'కు బదులుగా.... "will say" అను 'Reporting Verb' ఉన్ననూ.... 'Tense' మారదు.

2] 'Direct Speech' వాక్యములో.... Quotation Marks లోపల ఉన్న simple present tense రూపము- 'indirect speech' వాక్యముగా మారునప్పుడు... 'simple past tense'గా రూపాంతరము చెందుతుంది. *Ex.*:- *Direct Speech*:- Jayaprada said, "I **am** an artist". *Indirect Speech*:- Jayaprada said that she **was** an artist.

3] 'Present perfect tense' రూపము- 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.*:- *Direct Speech*:- Taboo said, "I **have got** an award". Indirect Speech:- Taboo said that she **had got** an award. 4] 'Present continuous tense' రూపము- 'past continuous tense' రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.*:- *Direct Speech*:- He said, "My father *is reading* news paper". *Indirect Speech*:- He said that his father *was reeding* news paper.

5] 'Direct speech' లో ఉన్న 'past tense' రూపము— 'Indirect Speech'లో కూడ 'past tense' రూపములోనే ఉంటుంది. ఐతే.... కొన్ని సందర్భములలో 'simple past tense' రూపము- 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.*:- (a) *Direct Speech*:- Stefi Graf said, "I *played* tennis for twelve years". *Indirect speech*:- Stefi Graf said that she played tennis f

(b) *D.S.*:- He said, "Our sister *went* away in the night" *I.S.*:- He said that their sister *had gone* in the night.

6] 'Reporting verb'....'past tense'లో ఉన్నప్పుడు....'Direct Speech' లోని- "will, shall, may, can" అను 'సహాయక క్రియ'ల రూపములు ... 'Indirect Speech'లో వరుసగా- "would, should, might, could" గా రూపాంతరము చెందగలవు. *Ex.*:- (a) *D.S.*:- She said, "Sudha *will* come." *I.S.*:-She said that Sudha *would* come.(b) *D.S.*:- Nagma said, "I *shall* go to Hyderabad". *I.S.*:- Nagma said that she *should* go to Hyderabad. (c) *D.S.*:- He said, "Ravali *may* come to-morrow." *I.S.*:- He said that Ravali *might* come the next day. (d) *D.S.*:- Suman said, "I ***can*** do this work". *I.S.*:- Suman said that he *could* do that work.

7] "Reporting verb" అనునది 'Direct Speech' నందు- 'said'గా ఉంటే.... 'Indirect speech' లోనూ.... 'said' గానే ఉండగలదు. ఐతే.... "said to" అని ఉన్నట్లైతే మాత్రము.... అది 'Indirect Speech' నందు- 'told'గా రూపాంతరము చెందుతుంది. *Ex.*:- *D.S.*:- Suresh *said to* Naresh, "Ramesh is wrong". *I.S.*:- Suresh *told* Naresh that Ramesh was wrong.

Changes in 'Pronoun forms' : From Direct Speech to Indirect Speech:-

ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న 'pronouns'- 'Indirect Speech'లో ఏవిధ మార్పులు చెందునో.... ఈ క్రింద గ్రహించండి!

1] 'Direct Speech' లో ఉన్న.... '1st person'కు చెందిన 'pronouns' అన్నియూ 'Indirect Speech' నందు- 'Reporting Verb' తాలూకు 'subject'- ఏ 'person'లో ఉంటే ... ఆ 'person' లోనికి మారుతాయి. *Ex.*:- (a) *D.S.*:- *She* said, "I will go." *I.S.*:- *She* said that *she*

would go. (c) *D.S.*:- *You* said, "I will go." *I S.*:- *you* said that *you* would go.

2] 'Direct Speech'లో ఉన్న '2nd person'కు చెందిన 'pronouns'అన్నీ... 'Reporting Verb' యొక్క 'object'- ఏ 'person' లో వుంటే.... ఆ 'person'గా మారుతాయి.

Ex.:- (a) *D.S.*:- She said to *me*, "You are clever." *I.S.*:- She told *me* that *I* was clever. (b) *D.S.*:- She said to *you*, "you are clever." *I.S.*:- She told *you* that *you* were clever. (c) *D.S.*:- She said to *them*, "you are clever." *I.S.*:- She told *them* that *they* were clever.

Changes in 'Adverb forms' : From Direct Speech to Indirect Speech:-

ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న 'Adverbs'- 'Indirect Speech'లో ఎట్టి మార్పులు చెందునదీ గ్రహించండి!

1] This- that, 2] These- those, 3] Thus- so లేక in the same way, లేక that way, 4] Here- there, 5] Now- then, 6] To-day- that day, 7] To-morrow- the next day, 8] yester day- the previous day, 9] Last night- the previous night, 10] Ago- before, 11] Hence- thence, 12] Hither- thither.

Interrogative Sentences (ప్రశ్నావాక్యములు) : From 'Direct Speech' to 'Indirect Speech':- ప్రశ్నావాక్యములను 'Direct Speech' నుండి 'Indirect Speech' లోనికి మార్చినపుడు.... ఈ క్రింది మార్పులు సంభవిస్తాయి.

1] 'Reporting verb' సాధారణముగా 'ask'గా గాని లేదా 'enquire'గా గాని మారుతుంది. 2] ప్రశ్నార్థకము, అనువాద చిహ్నములు తొలగించబడతాయి. 3] "that" అనుపద ప్రయోగము ఉండదు.

Ex.:- (a) *D.S*:- He said to me, "Who has gone to Warangal!"

"కాదు" అని జవాబు చెప్పవలసి ఉన్న ప్రశ్నా వాక్యములు-'Indirect Speech'లో ఉన్నప్పుడు.. వీటికి ముందు- 'if' గాని లేదా 'whether' గాని వస్తుంది.

(b) *D.S.*:- The guest said to the girl, "where is your mother"

I.S.:- The guest *enquired* the girl where her mother was.

Ex.:- (a) *D.S.*:- She said to me, "Did you see the Governer?"

I.S.:- She enquired me *if* I had seen the Governer.

(b) *D.S.*:- He said to me, "Do you like Coffee?

I.S.:- He asked me *whether* I like Coffee.

Commands and Requests (ఆజ్ఞలు మరియు అభ్యర్థనలు) : From 'Direct Speech' to 'Indirect Speech':- 'Direct Speech'లో ఉన్న 'ఆజ్ఞలు-అభ్యర్థనల'కు సంబంధించిన వాక్యము (Imperative Sentence)ను- 'Indirect Speech' లోనికి మార్చునప్పుడు.... ఈ క్రింది మార్పులు సంభవిస్తాయి.

1] 'Reporting verb'నకు బదులుగా.... సందర్భమును అనుసరించి- 'commanded', 'ordered', 'requested', 'advised', 'prayed'వంటి పదములు వస్తాయి. 2] 'Imperative mood'లో ఉన్న 'verb'- 'Infinitive Mood' లోనికి మారుతుంది.

Ex.:- (a) *D.S.*:- The teacher *said* to the boy,"*Get out* from the class-room." *I.S.*:- The teacher *ordered* the boy *to get out* from the class room.

(b) *D.S.*:- My mother *said* to me, "Never *keep* bad company." *I.S.*:- My mother *advised* me never *to keep* bad company.

(c) *D.S.*:- The boy *said* to the teacher, "please *grant* me leave." *I.S.*:- The boy requested the teacher *to grant* him leave.

(d) *D.S.*:- The woman *said* to the queen,"kindly *save* my

(e) *D.S.*:- The beggar *said* to the passenger,"please *give* me one rupee." *I S.*:- The beggar begged the passenger *to give* him one rupee.

Verb-Complement (క్రియా-సమ్మానము)

క్రియలు ముఖ్యముగా- "Transitive Verbs, Intransitive Verbs" అను రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉంటాయి. ఈ రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తి (complete) చేయుటకు ఉపయోగపడు మాటను గాని లేదా మాటల సముదాయమును గాని "Complement (సమ్మానము)" అని అంటారు. ముందుగా... క్రియలను గురించి తెలిసికొందాము.

1] Transitive Verbs (సకర్మక క్రియలు):- కర్మ (object) ను కలిగియుండి, పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను- "Transitive Verbs" అని అంటారు.

Ex.:- The boy *kicked* a dog (బాలుడు కుక్కను తన్నెను). ఈ వాక్యములో "dog" అను 'object' ఉన్నది. వాక్యము- పూర్తి అర్థమును ఇచ్చుచున్నది. కనుక.... ఇందలి "kicked" అను 'verb'ను- 'Transitive Verb'గా పేర్కొనవాలి.

2] Intransitive Verbs (అకర్మక క్రియలు):- కర్మ (object)ను కలిగి యుండకపోయినప్పటికీ.... పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను- "Intransitive Verbs" అని అంటారు.

Ex.:- 1] Horses *run* (గుఱ్ఱములు పరుగెత్తును). 2] Rivers *flow* (నదులు ప్రవహించును). ఈ వాక్యములో 'objects' లేవు. ఐనను.... పూర్తి అర్థమును కలిగియున్నవి. కనుక.... ఇందలి "run", "flow" అను 'verbs'ను- "Intransitive Verbs"గా పేర్కొనవాలి.

పై రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తిచేయుటకు ఉపయోగపడు 'complements'-"1] Subjective Complement, 2] Objective Complement" అను రెండు విధములుగా విభజించబడి ఉన్నాయి.

1] **Subjective Complement** :- 'Object' లేకుండా.... 'subject' మాత్రమే ఉన్న 'Intransitive Verbs'కు- సంపూర్ణార్థమును కల్పించుటకు ఉపయోగపడు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... "Subjective Complement" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

S. No.	*Subject*	*Verb*	*Complement*
1]	Tenali	is	a town.
2]	Sukanya	became	rich.
3]	Richard	lives	in comfort.
4]	She	seems	upset.
5]	He	looks	well.
6]	Our doubt	is	that she will fail.

2] **Objective Complement** :- 'Transitive Verbs'- 'object'ను కలిగియుండుట వలన ... వీటికి- సంపూర్ణార్థమును కల్పించు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... "objective complement" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

S.No.	*Subject*	*Verb*	*Object*	*Complement*
1]	I	found	her	running.
2]	They	elected	him	as chairman.
3]	We	made	her	what she is.
4]	He	got	his watch	repaired.
5]	The teacher	put	the class	in order.
6]	The Judge	ordered	him	to be punished.

Verb-Mood క్రియా-రీతి

ఆంగ్లభాషలో.... వేలాది క్రియారూపములు ఉన్నాయి. వీటిలో- ఏవో కొన్ని క్రియలు తప్ప ... మిగతా అన్ని క్రియలూ- సాధారణముగా వేర్వేరు ప్రత్యేక పనుల (Special functions)ను చేస్తాయి. ఇట్లు .. verb(క్రియ) ద్వారా సూచించబడుతూ.... ఒక పని (Action) జరుగు రీతిని స్పష్టము జేయు క్రియా రూపము (verb form)ను- "Mood (రీతి)" అని అంటారు. ఈ 'Moods'ను

ఆంగ్ల వ్యాకరణ పండితులు.... "1] Indicative mood, 2] Imperative mood, 3] Infinitive mood, 4] Subjunctive mood" అను నాలుగు విధములుగా విభజించారు.

1] Indicative mood (స్వార్థక ప్రయోగము):- ఏదైనా వాస్తవికాంశమును ప్రకటించుటకు గాని, ప్రశ్నను అడుగుటకు గాని, సంభవమైన ఊహలను తెలియజేయుటకు గాని, ఆశ్చర్య ప్రకటన చేయుటకుగాని.... వాక్యమునందు ఉపయోగింపబడిన క్రియ- "Indicative Mood'లో ఉంటుంది.

Ex.:- 1] Subhadra *reads* news paper every day (సుభద్ర ప్రతి రోజూ వార్తాపత్రిక చదువును).—ఇది వాస్తవికాంశము. 2] *Is* this your pen (ఇది నీ కలమా)?— ఇది ప్రశ్నావాక్యము! 3] If it *rains*, I cannot go to school (వర్షము కురిసినచో.... నేను బడికి వెళ్ళలేను).— ఇది సంభవమైన ఊహ! 4] How beautiful this is (ఇది ఎంత సుందరమైనది)!?— ఇది ఆశ్చర్యప్రకటన!

2] Imperative Mood (విధ్యర్థకము/ప్రార్థనార్థకము):- 'ఆజ్ఞ (order)', 'కోరిక (request)', సలహా (Advise)', 'ఆశీస్సులు (Blessings)' మున్నగువాటిలో దేనినైనా తెలియజేయుటకు వాక్యమునందు ఉపయోగించబడిన క్రియ-'Imperative mood'లో ఉంటుంది.

Ex.:- 1] *Stand up* on the bench (బల్లమీద నిలబడు)!— ఇది ఆజ్ఞ! 2] *Let* me go (నన్ను వెళ్ళనివ్వండి)!—ఇది కోరిక! 3] *Speak* always truth (ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే మాట్లాడుము).— ఇది సలహా! 4] God *bless* you (దేవుడు నిన్ను కరుణించుగాక)!— ఇది ఆశీర్వాదము! 5] Oh God! *Have* mercy upon us (హే భగవాన్! మా మీద దయచూపుము)!!—ఇది ప్రార్థన!

3] Infinitive Mood (క్రియ యొక్క ధాత్వర్థక రూపము):- ఒక వాక్యమునందు .. కేవలము చేయు పనిని పేర్కొనుటకు మాత్రమే ఉపయోగింపబడిన క్రియ- 'Infinitive Mood'లో ఉంటుంది.

Ex.:- 1] I wish *to see* her (నేను ఆమెను చూచు కోరికతో ఉన్నాను). 2] I asked him *to go home* (ఇంటికి వెళ్ళమని అతనిని అడిగాను).

Give me milk *to drink* (త్రాగుటకు పాలివ్వుము)! 4] *To err is* human (తప్పు చేయుట మానవ సహజము)! 5] Kanchana went *to meet* her mother (కాంచన తన తల్లిని కలిసికొనుటకు వెళ్ళెను).

NOTE :- 'Infinitive mood'లో ఉన్న క్రియా రూపమునకు ముందు సాధారణముగా 'to' వస్తుంది. ఒక్కొక్కసారి సందర్భానుసారముగా 'Infinitive mood'లో ఉన్న verb- 'noun'గా గాని, 'adjective'గా గాని లేదా 'Adverb'గా గాని పనిచేయుచున్నను. ఉదాహరణకు:- పై వాక్యములలో.... "to drink" అనునది- 'adjective' గాను; "to meet" అనునది- 'adverb' గాను పని చేస్తున్నాయి.

4] **Subjunctive mood** (సందర్భోక్తి ప్రయోగము):- అసాధ్యమైన లేదా అసంభవమైన- కోరిక, ప్రార్థన, ఉద్దేశ్యములు మున్నగు వాటిని తెలియ చేస్తూ.... వాక్యములందు ఉపయోగించబడిన క్రియ "subjunctive mood" లో ఉంటుంది.

Ex.:- 1] I *should* not do so if I were you (నీవే నేనైతే.... నేను అలా పని చేసి ఉండి ఉండను).— అసంభవమైన ఊహ! 2] God *save* the country (దేవుడు దేశమును- భగవంతుడే రక్షించాలి)!— ఇది అసంభవమైన కోరిక! 3] Who lives if crops *fail* (పంటలు పండకపోతే ఎవరు జీవిస్తారు)?— ఇది అసంభవమైన ఉద్దేశము!

Tense (క్రియాకాలము)

'క్రియ' తాను చేయుపనిని లేదా తన రూపమును ఆచరణకు తెచ్చుకొను సమయమును- "Tense (క్రియయొక్క కాలము)" అని అంటారు. ఈ క్రియా కాలము (Tense) ముఖ్యముగా.... "1] Present Tense, 2] Past Tense, 3] Future Tense" అను మూడు విధములుగా విభజించబడి ఉంటుంది.

1] **Present Tense** (వర్తమాన కాలము):- ఒక 'క్రియ'- జరుగుతున్న కాలము (వర్తమాన కాలము)ను సూచించు చున్న ఎడల.... ఆ 'క్రియ (verb)'- 'present tense' లో ఉంటుంది. *Ex.*:- 1] I *am* a boy (నేను బాలుడనై యున్నాను). 2] She *is going* to school (ఆమె బడికి వెళ్ళుతూ ఉన్నది).

2] Past Tense (భూతకాలము):- ఒక 'క్రియ'- జరిగిపోయిన కాలము (భూతకాలము)ను సూచించుచున్న ఎడల... ఆ క్రియ(verb)- 'past tense'లో ఉంటుంది. *Ex.*:- 1] Rajani *went* to Nellore (రజని నెల్లూరు వెళ్ళెను).
2] Mangala *wrote* a letter (మంగళ ఉత్తరము వ్రాసెను).

3] Future Tense (భవిష్యత్కాలము):- ఒక 'క్రియ'- జరుగబోయెడు కాలము (భవిష్యత్కాలము)ను సూచించుచున్న ఎడల.... ఆ 'క్రియ (verb)'- 'Future Tense' లో ఉంటుంది. *Ex.*:- 1] Kumar *will come* to-morrow (కుమార్ రేపు రాగలడు). 2] I *shall go* within few minutes(కొద్ది నిమిషములలో నేను వెళ్ళ తీరాలి).

KINDS OF TENSES (క్రియాకాలముల రకములు):-

పైన పేర్కొనబడిన మూడు విధములగు క్రియాకాలములు- తిరిగి ఒక్కొక్కటి నాలుగు రకములుగా విభజింపబడి ఉంటాయి.

1] Present Tense రకములు:-

(i) present indefinite tense (అనిర్దిష్ట వర్తమానకాలము):- కేవలము ఎప్పుడెప్పుడు జరుగుచున్న పనిని అనగా.... వర్తమాన కాలములో (అనిర్దిష్టముగా) జరుగుచున్న పనిని తెలియజేయు క్రియారూపమును- "present indefinite tense" లేదా "simple present tense" అని అంటారు.

Ex.:- 1] The child *sleeps* (బిడ్డ నిద్రించును), 2] I *go* to school (నేను బడికి వెళ్ళుదును).

(ii) present continuous tense(అసంపూర్ణ వర్తమానకాలము):- ఒక పని పూర్తికాకుండా.... వర్తమానమున అనగా.... ప్రస్తుతకాలమున కొనసాగుతూనే ఉండుటను తెలియజేయు క్రియారూపమును- "present continuous tense" అని కూడా అంటారు. *Ex.*:- 1] I *am going* to school (నేను బడికి వెళుతూ ఉన్నాను). 2] She *is coming* towards me (ఆమె నా వైపుకు వస్తూ ఉన్నది).

(iii) present perfect tense (సంపూర్ణ వర్తమాన కాలము):- వర్తమాన కాలములో.... పూర్తియైన పనిని సూచించి తెలియజేయు క్రియా రూపమును- "present perfect tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *have gone*

to school (నేను బడికి వెళ్ళి యుంటిని). 2] He *has come* towards me (అతడు నాప్రక్కకు వచ్చియున్నాడు).

(iv) present perfect continuous tense (నిరంతర సంపూర్ణ వర్తమాన కాలము):- వర్తమాన కాలమునందే ప్రారంభించబడి, ఇంకనూ కొనసాగుతూనే ఉన్న పనిని తెలియజేయు క్రియారూపమును- "present perfect continuous tense" అని అంటారు. *Ex* :- 1] I *have been reading* a book (నేనొక పుస్తకమును చదువుతూనే యుంటిని). 2] I *have been going* to school (నేను బడికి వెళుతూనే యుంటిని).

2] Past Tense రకములు :-

(i) past indefinite tense (అనిర్దిష్ట భూతకాలము):- గతములో జరిగియున్న అనగా - భూతకాలములో జరిగిన పనిని తెలియజేయు క్రియారూపమును- "past indefinite tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] The child *slept* (బిడ్డ నిద్రపోయెను). 2] I *went* to school (నేను బడికి వెళ్ళాను).

(ii) past continuous tense (అసంపూర్ణ భూతకాలము):- గతములో జరిగిన పనిని- ఆ గతములో కొనసాగుతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియారూపమును- "past continuous tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *was going* to school (నేను బడికి వెళుతూనే యుంటిని). 2] She *was reading* a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే యున్నది).

(iii) past perfect tense (సంపూర్ణ భూతకాలము):- గతించిన కాలమునందు- నిర్ణీత సమయములో పూర్తిగా జరిగిపోయినపనిని తెలియజేయు క్రియారూపమును-"past perfect tense"అని అంటారు. *Ex.*: 1] I *had gone* to school (నేను బడికి వెళ్ళి యుంటిని). 2] She *had read* a book (ఆమె పుస్తకమును చదివియున్నది).

(iv) past perfect continuous tense (నిరంతర సంపూర్ణ భూతకాలము):- గతించిన కాలమునందు- నిర్ణీత సమయము వఱకు కొనసాగుతూనే యున్న పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును- "past perfect continuous tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *had been going* to

school (నేను బడికి వెళుతూనే ఉండి యుంటిని). 2] She *had been reading* a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యున్నది).

3] Future Tense రకములు :-

(i) Future indefinite tense (అనిర్దిష్ట భవిష్యత్కాలము):- రాబోవు కాలమునందు... అనిర్దిష్టముగా జరుగబోవు పనిని తెలియజేయు రూపమును- "Future indefinite tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *shall go* to school (నేను బడికి వెళ్ళెదను). 2] She *shall read* a book (ఆమె పుస్తకమును చదువ గలదు).

(ii) Future continuous tense (అసంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):- రాబోవు కాలమునందు... జరుగబోయే పనిని కొనసాగబోతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియా రూపమును- "Future continuous tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *shall be going to* school (నేను బడికి వెళ్ళుతూ ఉండెదను). 2] She *shall be reading* a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూ ఉండగలదు).

(iii) Future perfect tense (సంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):- భవిష్యత్ కాలమునందు ... నిర్ణీత సమయములో పూర్తియగు పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును- "Future perfect tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *shall have gone* to school (నేను బడికి వెళ్ళి యుండగలను). 2] She *shall have read* a book (ఆమె పుస్తకమును చదివి యుండగలదు).

(iv) Future perfect continuous tense (నిరంతర సంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):- భవిష్యత్కాలమునందు.... నిర్ణీత సమయము వరకు కొనసాగు పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును- "Future perfect continuous tense" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] I *shall have been going* to school (నేను బడికి వెళ్ళుతూనే ఉండి యుండగలను). 2] She *shall have been reading* a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యుండగలదు).

Participle (అసమాపక క్రియ)

ఒకే పదము... అటు- క్రియ (verb)గానూ, ఇటు- విశేషణము(Adjec- [illegible]... పదమును- "participle" లేదా "Verbal

Adjective(క్రియా జన్య విశేషణము)"అని అంటారు. ఈ participles 'క్రియ'ల వలన మాత్రమే ఏర్పడగలవు. *Ex.*:- She kissed the *weeping child* (ఆమె ఏడుస్తున్న బిడ్డను ముద్దాడెను). ఈ వాక్యములోని "weeping" అను పదము.... "weep"అను క్రియకు"ing"అను 'అంత్యప్రత్యయము'ను చేర్చుటవలన ఏర్పడినది. "weeping child" అనగా.... "ఏడుస్తున్న బిడ్డ" అని అర్థము! "Child" అను noun ను- "weeping" అను verb- 'abjective' వలెనే qualify చేస్తున్నది. అనగా.... "weeping" అను verb- అటు verb గానూ, ఇటు adjective గానూ పనిచేయుచున్నది. కనుక ... పై వాక్యములోని "weep" అను verb నకు- 'ing' కలియుటచే ఏర్పడిన "weeping" అను verb form- 'participle'గా పేర్కొనబడినది.

Kinds of participles (అసమాపక క్రియల రకములు):-

క్రియాకాలము (Tense) ననుసరించి.... ఈ 'participles'- ముఖ్యముగా "1] present participle, 2] past participle, 3] perfect participle" అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినాయి.

1] Present participle(వర్తమానము):- Simple present tense లో ఉన్న verb నకు- 'ing'ను చేర్చుటవలన ఏర్పడు క్రియా రూపమును "present participle" అని అంటారు. *Ex.*:- go+ing= going; see+ing= seeing; look+ing=looking; sing+ing=singing etc.

2] Past participle(భూతార్థక క్రియాజన్య విశేషణము):-Simple present tense నందు ఉన్న verb నకు- "en, n, d, ed, t" అను అంత్య ప్రత్యయములలో ఏదో ఒక దానిని చేర్చుట వలన ఏర్పడు క్రియా రూపమును "past participle" అని అంటారు.

Ex.:- eat+en=eaten; show+n=shown; love+d=loved; talk+ed=talked; learn+t=learnt etc.

3] Perfect participle (సంపూర్ణ క్రియాజన్య విశేషణము):- past participle రూపమునకు ముందు-"having" అను పదమును చేర్చుట వలన ఏర్పడిన క్రియా రూపమును- "perfect participle"

Ex.:- having eaten, having shown, having loved, having talked, having learnt etc.

Uses of 'Participles'(అసమాపక క్రియల ఉపయోగము):-

1] 'present participle'నకు ముందు- సంబంధిత 'be' form ను ఉంచుట వలన.... "a) She *is* reading (*Present continuous tense*). b) She *was* reading (*Past continuous tense*). c) She *shall be* reading (*Future continuous tense*)" అను 'continuous tense' లు ఏర్పడుతున్నవి.

2] 'past participle' నకు ముందు-'have'ను గాని, 'has'ను గాని, 'had'ను గాని ఉంచుటవలన ... "a) I *have* seen a lion(*present perfect tense*). b) She *has* written a letter (*P.P.T.*). c) The king *had* gone into forest (*past perfect tense*). d) I shall *have* read the book (*Future perfect tense*)" అను 'perfect tense'లు ఏర్పడుతున్నవి.

3] 'past participle' నకు ముందు- సంబంధిత 'be' form ను ఉంచుట వలన ... "a) Ravana *was* killed by Rama (*passive voice*), b) This book *is* written by me (*P.V.*). c) The pupils *were* loved by their teachers (*P.V.*)" అను 'passive voice'లు ఏర్పడుతున్నవి.

4] 'participles'తో ఏర్పడి ఉన్న.... "participle phrase" అనునది- వాక్యములను కలుపుటకు ఉపయోగపడుతుంది.

Ex.:- *Having lost* all her hopes she killed herself (ఆమె ఆశలన్నియు హరించి పోగా.... ఆమె తనను తానే చంపుకొన్నది). ఇది.... "She lost all her hopes", "she killed her self" అను రెండు వాక్యములూ.... "having lost" అను 'participle phrase'తో కలుపబడి, ఒకే వాక్యముగా ఏర్పడినవి.

GERUND (క్రియాన్వర్తకము) :- 'present participle'గా ఉన్న క్రియా రూపములు- సాధారణముగా 'verb' వలెనూ మరియు 'adjective' వలెనూ పనిచేస్తాయి. ఐతే.... కొన్ని కొన్ని సందర్భములలో- 'verb' వలెనూ,

'noun' వలెనూ మాత్రమే పనిచేయగలవు. అట్టి క్రియారూపము(verb form)ను "Gerund" లేదా "verbal noun (క్రియానామవాచకము)" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Reading* is a good habit (చదువుట ఒక మంచి అలవాటు)! ఈ వాక్యములో...."is" అను క్రియకు- "reading" అనునది- 'subject'గా ఉన్నది అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయుచున్నది.

Ex.:- 2] I like *reading novels* (నవలలను చదువుట నాకు ఇష్టము)! ఈ వాక్యములో .. "like" అను క్రియకు- "reading" అనునది 'object' గా ఉన్నది. అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయుచున్నది. ఇందులోని మరో విశేషము ఏమిటంటే.... "reading"అను పదము- తనకు తాను 'object'గా ఉంటూనే.... తిరిగి తాను "novels" అను 'object' ను కలిగియున్నది.

Note:- 'present participle' మరియు 'Gerund'లు రెండూ ఒకే రూపములో ఉంటాయి. ఎందుచేతననగా.... ఈ రెండునూ 'verb'కు- 'ing'ను కలుపుట చేతనే ఏర్పడతాయిగాబట్టి! ప్రయోగమును బట్టి.... ఈ రెండింటి భేదమును గ్రహించవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి! 1] *Running* is an exercise (పరుగెత్తుట ఒక మంచి అభ్యాసము)! 2] *Running* along the road, I saw a horse (బాటవెంట పరుగెత్తుతూ, నేనొక గుఱ్ఱమును చూచాను). ఈ రెండు వాక్యములలోను "running" అను పదము కలదు. ఐతే.... మొదటి వాక్యములోని "running" అనునది- "is" అను క్రియకు 'subject'గా ఉన్నది. కనుక.... అది 'verbal noun' లేదా'Gerund' అగుచున్నది.

ఇక.... రెండవ వాక్యములోని "running" అనునది- "పరుగెత్తుచున్న" అను అర్థముతో.... "I" అను 'pronoun'ను- 'adjective' వలె Qualify చేయుచున్నది. కనుక.... ఇది 'verbal adjective' లేదా 'present participle' అగుచున్నది.

'Usage of the simple present Tense (సామాన్య వర్తమాన కాల ప్రయోగము):- 'Present indefinite tense'నే- "simple present tense" అని అంటారు. మిగతా క్రియాకాల (Tense) పదముల ప్రయోగము సాధారణముగా ఉన్ననూ.... 'simple present tense'ను ఉపయోగించునప్పుడు మాత్రము.... ఈ క్రింది సందర్భములను 'ప్రత్యేకము'గా గుర్తుంచుకోవలెను!

1) కాలనిర్ణయములో నిమిత్తము లేకుండా మూడు (వర్తమాన, భూత, భవిష్యత్) కాలము లందునూ- ఒకే విధముగా మార్పు లేకుండా జరుగు పనులను తెలియజేయు సందర్భములయందు- 'simple present tense'ను మాత్రమే ఉపయోగించాలి. *Ex.*:- a) The sun *rises* in the east (సూర్యుడు తూర్పున ఉదయించును). b) The Earth *rotates* round the Sun(భూమి సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమించును).

2) అలవాట్లను తెలియజేయు సందర్భములలో... *Ex.*:- a) I *take* coffee in the morning (నేను ఉదయము కాఫీ తీసికొంటాను). b) She *goes* to gymnasium in the early hours every day (ఆమె ప్రతిరోజు ప్రాతఃకాలమున వ్యాయామశాలకు వెళ్ళును).

3) సహజ గుణములను తెలియజేయు సందర్భములలో.... *Ex.*: a) The cow *gives* milk (ఆవు పాలు ఇచ్చును). b) The lion *roars* (సింహము గర్జించును).

4) సహజ లక్షణ సంపదను తెలియజేయు సందర్భములలో.... *Ex.*:- a) The horse *has* a long tail (గుఱ్ఱము పొడవైన తోకను కలిగియుండును). b) The elephant has a trunk(ఏనుగు తొండమును కలిగి యుండును).

5) సహజశక్తిని తెలుపు సందర్భములలో.... *Ex.*:- a) She *speaks* Tamil as well as Telugu (తెలుగు వలెనే ఆమె తమిళమూ మాట్లాడును). b) He *knows* western music besides classical music (శాస్త్రీయ సంగీతముతో పాటు అతనికి పాశ్చాత్య సంగీతమూ తెలియును).

6) ఆచారములను, సంప్రదాయములను తెలుపు సందర్భములలో.... *Ex.*:- a) The muslims *pray* Allah (మహ్మదీయులు అల్లాను ప్రార్థింతురు). b) The Hindus *burn* the dead (హిందువులు మృతులను దహనము చేయుదురు). 7) నిర్ణీతకాలమునందు జరిగెడు పనులనుగురించి తెలియజేయు సందర్భములలో.... *Ex.*:- a) The Christians *visit* Church every Sunday (ప్రతి ఆదివారము క్రైస్తవులు ఆరాధనా మందిరమును దర్శింతురు). b) We *get* our salaries on the 1st of every month (ప్రతినెలా ఒకటవ తేదీన మా జీతములను మేము పొందెదము).

PRESENT TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I go	I am going	I have gone	I have been going.
	P.	we go	we are going	we have gone	we have been going.
II	S.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
	P.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
III	S.	He goes	He is going	He has gone	He has been going.
	P.	She goes	She is going	She has gone	She has been going.
	S.	It goes	It is going	It has gone	It has been going.
	P.	They go	They are going	They have gone	They have been going.

PAST TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I went	I was going	I had gone	I had been going.
	P.	we went	we were going	We had gone	We had been going.
II	S.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
	P.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
III	S.	He went	He was going	He had gone	He had been going.
	P.	She went	She was going	She had gone	She had been going.
	S.	It went	It was going	It had gone	It had been going.
	P.	They went	They were going	They had gone	They had been going.

FUTURE TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I will go	I will be going	I will have gone	I will have been going.
	P.	We will go	We will be going	We will have gone	We will have been going.
II	S.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.
	P.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.
III	S.	He shall go	He shall be going	He shall have gone	He shall have been going.
	P.	She shall go	She shall be going	She shall have gone	She shall have been going.
	S.	It shall go	It shall be going	It shall have gone	It shall have been going.
	P.	They shall go	They shall be going	They shall have gone	They shall have been going.

Conjugation of Verbs ([illegible]): [illegible] 'Tense'లు [illegible] "Conjugation of Verbs" [illegible] "verbs" [illegible] Weak Verbs, [illegible] Strong Verbs" [illegible]

Weak Verbs (దుర్బల క్రియలు):- వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb)కు చివరన- 'd' గాని, 'ed' గాని లేదా 't' గాని చేర్చటం ద్వారా భూతకాలము (past tense) లోనికి మారు క్రియలను- "Weak Verbs" లేదా "Regular Verbs (సాధారణ క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టిక చూడండి!

Present Tense	*Past Tense*	*(Suffix)*
love (ప్రేమించు)	loved (ప్రేమించెను)	(+d)
talk (మాట్లాడు)	talked (మాట్లాడెను)	(+ed)
deal (నిర్వహించు)	dealt (నిర్వహించెను)	(+t)

Strong Verbs (ప్రబల క్రియలు):- వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb) నందలి అచ్చు (vowel) లు మారుట ద్వారా భూతకాలము (past tense) లోనికి మారు క్రియలను- "Strong Verbs" లేదా "Irregular Verbs (నిపాతన క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

Present Tense	*Past Tense*
sing (గానము చేయు)	sang (గానము చేసెను)
come (వచ్చు)	came (వచ్చెను)
abide (చిరనివసించు)	abode (చిరనివసించెను)
bear (భరించు)	bore (భరించెను)

Conjugation of some 'Weak Verbs':-

చివర 'ed' చేర్చ బడటం.... 'present tense' నుండి- 'past tense' గా మారిన కొన్ని క్రియలను ఈ క్రింది పట్టికలో చూడండి!

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
Ask (అడుగు)	Asked (అడిగెను)	Asked (అడిగి)
Believe (విశ్వసించు)	Believed	Believed
Chase (తరుము)	Chased	Chased
Climb (ఎక్కు)	Climbed	Climbed

Dare (సాహసించు)	Dared	Dared
Flow (ప్రవహించు)	Flowed	Flowed
Found (స్థాపించు)	Founded	Founded
Hear (విను)	Heard	Heard
Help (సాయపడు)	Helped	Helped
Laugh (నవ్వు)	Laughed	Laughed
Melt (కరుగు)	Melted	Melted
Order (ఆజ్ఞాపించు)	Ordered	Ordered
Pray (ప్రార్థించు)	Prayed	Prayed
Prove (రుజువు చేయు)	Proved	Proved
Propose (ప్రతిపాదనచేయు)	Proposed	Proposed
Report (నివేదించు)	Reported	Reported
Request (కోరికొను)	Requested	Requested
Save (రక్షించు)	Saved	Saved
Sign (సంతకముచేయు)	Signed	Signed
Store (నిలువచేయు)	Stored	Stored
Talk (మాట్లాడు)	Talked	Talked
Touch (తాకు)	Touched	Touched
Walk (నడచు)	Walked	Walked
Wash (ఉతుకు)	Washed	Washed
Work (పనిచేయు)	Worked	Worked

(b) 'd' లేక 'ed' చేర్చకుండానే.... వేరువిధముగా 'present tense' [illegible] 'past tense' గను మారు కొన్ని క్రియలు [illegible]

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
Bend (వంగు)	Bent (వంగెను)	Bent
Beseech (వేడికొను)	Besought	Besought
Bring (తెచ్చు)	Brought	Brought
Build (నిర్మించు)	Built	Built

Catch [illegible]	Caught(పట్టుకొనెను)	Caught (పట్టుకొని)
Creep [illegible]	Crept	Crept
Deal [illegible]	Dealt	Dealt
Dream [illegible]	Dreamt	Dreamt
Dwell [illegible]	Dwelt	Dwelt
Feel [illegible]	Felt	Felt
Flee [illegible]	Fled	Fled
Have [illegible]	Had	Had
Hide [illegible]	Hid	Hid
Keep [illegible]	Kept	Kept
Kneel [illegible]	Knelt	Knelt
Learn [illegible]	Learnt	Learnt
Leave [illegible]	Left	Left
Lend [illegible]	Lent	Lent
Lose [illegible]	Lost	Lost
Make [illegible]	Made	Made
Meet [illegible]	Met	Met
Pay [illegible]	Paid	Paid
Say [illegible]	Said	Said
Sell [illegible]	Sold	Sold
Send [illegible]	Sent	Sent
Sleep [illegible]	[illegible]	Slept
Spend [illegible]	[illegible]	Spent
Sweep [illegible]	Swept	Swept
Teach [illegible]	Taught	Taught
Tell [illegible]	Told	Told
Think [illegible]	Thought	Thought
Weep [illegible]	Wept	Wept

(c) "Present tense, Past tense, Past participle" [illegible] ఒకే విధంగా [illegible] గమనించండి!

Present tense	Past tense	Past participle
Bet (పందెము కాయు)	Bet (పందెము [illegible])	[illegible]
Cut (కోయు)	Cut	[illegible]
Hit (కొట్టు)	Hit	[illegible]
Hurt (గాయపరచు)	Hurt	Hurt
Let (అనుమతించు)	Let	[illegible]
Put (ఉంచు)	Put	[illegible]
Set (అమర్చు)	Set	[illegible]
Shed (రాల్చు)	Shed	[illegible]
Shut (మూయు)	Shut	[illegible]
Spread (వ్యాపించు)	Spread	[illegible]
Thrust (త్రోయు)	Thrust	[illegible]

Conjugation of some "Strong Verbs" :-

Present tense	Past tense	Past participle
Abide (కట్టుబడియుండు)	Abode ([illegible])	Abode ([illegible])
Arise (లేచు)	Arose	Arisen
Awake (మేల్కొను)	Awoke	Awaken
Bear (సహించు)	Bore	Born, Borne
Begin (ప్రారంభించు)	Began	Begun
Bite (కరచు)	Bit	Bit, Bitten
Blow (ఊదు)	Blew	Blown
Break (బద్దలు చేయు)	Broke	Broken
Chide (చివాట్లు పెట్టు)	Chid	Chid, Chidden
Choose (ఎంచుకొను)	Chose	Chosen

Come (వచ్చు)	Came (వచ్చెను)	Come (వచ్చు)
Dig (త్రవ్వు)	Dug	Dug
Do (చేయు)	Did	Done
Draw (లాగు)	Drew	Drawn
Drink (త్రాగు)	Drank	Drunk
Eat (తిను)	Ate	Eaten
Fall (పడు)	Fell	Fallen
Fight (పోట్లాడు)	Fought	Fought
Find (కనుగొను)	Found	Found
Fly (ఎగురు)	Flew	Flown
Forget (మఱచిపోవు)	Forgot	Forgotten
Get (పొందు)	Got	Got, Gotten
Give (ఇచ్చు)	Gave	Given
Go (వెళ్ళు)	Went	Gone
Grow (పెరుగు)	Grew	Grown
Hide (దాచుకొను)	Hid	Hid, Hidden
Hold (పట్టుకొను)	Held	Held
Know (తెలిసికొను)	Knew	Known
Ride (స్వారీచేయు)	Rode	Ridden
Ring (మ్రోగించు)	Rang	Rung
Rise (లేచు, ఉదయించు)	Rose	Risen
Run (పరుగెత్తు)	Ran	Run
See (చూచు)	Saw	Seen
Shake (కదలు)	Shook	Shaken
Shine (ప్రకాశించు)	Shone	Shone
Shrink (ముడుచుకొను)	Shrank	Shrunk
Sing (పాడు)	Sang	Sung
Sink (మునుగు)	Sank	Sunk

Slay (వధించు)	Slew	Slain
Swim (ఈదు)	Swam	Swum
Swing (ఊగు)	Swang	Swung
Take (తీసికొను)	Took	Taken
Tear (చింపు)	Tore	Torn
Throw (విసరివేయు)	Threw	Thrown
Wake (మేల్కొను)	Woke	Waken
Wear (ధరించు)	Wore	Worn
Weave (నేయు)	Wove	Woven
Win (గెలుపొందు)	Won	Won
Wring (పట్టుకొను)	Wrung	Wrung
Write (వ్రాయు)	Wrote	Written

Note :- కొన్ని అరుదైన క్రియలకు 'Strong Verb' రూపము మరియు 'Weak Verb' రూపము ఉంటుంది. అట్టికొన్ని క్రియారూపములను ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి!

present tense	*past tense*	*past participle*
Awake (మేల్కొను)	Awoke, Awaked (మేల్కొనెను)	Awaken, Awaked (మేల్కొని)
Crow (కాకి అరచు, కోడి కూయు)	Crew Crowed	Crowen Crowed
Hang (వ్రేలాడు, ఉరితీయు)	Hung, Hanged	Hung, Hanged
Light (వెలిగించు)	Lit, Lighted	Lit, Lighted
Smell (వాసనచూచు, వాసనవేయు)	Smelt, Smelled	Smelt, Smelled
Thrive (వృద్ధిపొందు)	Throve, Thrived	Thriven, Thrived
Wake (మేల్కొలుపు)	Woke, Woked	Waken, Waked

tallest of all(శ్రీ విజయ-అందరికంటే.... పొడవైనది). ఈ వాక్యములలోని "tall, taller, tallest" అను మూడు పదములు- "జయ, విజయ, శ్రీ విజయ అను ముగ్గురు వ్యక్తుల 'పొడవు' నందలి తారతమ్య భేదములను తెలియజేయుట కోసము ఉపయోగించబడినాయి. ఇట్లు గుణములను తెలియజేయు విశేషణములు (Adjectives)- తారతమ్య దృష్ట్యా.... "1] Positive Degree, 2] Comparitive Degree, 3] Superlative Degree" అను మూడు భావ స్థితులుగా విభజింపబడినాయి.

1] Positive Degree (భావార్థక స్థితి) :- ఒక వ్యక్తికి లేదా వస్తువునకు లేదా స్థలమునకు గల గుణమును సామాన్యముగా తెలియజేయు 'Adjectives'ను- "positive degree" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] Nandini is *good* (నందిని మంచిది). 2] My house is *big* (నా ఇల్లు పెద్దది). 3] Calcutta is a great city (కలకత్తా గొప్పనగరము).

2] Comparative Degree (తరభావస్థితి):- ఒక వ్యక్తిని- మరొక వ్యక్తితోనూ; ఒక వస్తువును- మరొక వస్తువుతోనూ; ఒక స్థలమును- మరొక స్థలముతోనూ సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు 'Adjectives'ను- "Comparative Degree" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] Nandini is *better* than Padmini (నందిని- పద్మినికంటె మంచిది). 2] My house is *bigger* than my brother's house (నా ఇల్లు నా సోదరుని ఇల్లు కంటే పెద్దది). 3] Cecutta is *greater* than Chennai (కలకత్తా చెన్నై కంటే గొప్పది).

3] Superlative Degree (తమభావ స్థితి) :- ఒక వ్యక్తిని- అనేక మంది వ్యక్తులతోను; ఒకక వస్తువును- అనేక వస్తువులతోను; ఒక స్థలమును- అనేక స్థలములతోను సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు Adjectives ను- "Superlative Degree" అని అంటారు. *Ex.*:- 1] Kamini is the *best* of all the girls in the class (తరగతిలోని బాలిక లందరిలో కామిని చాల మంచిది). 2] My house is the *biggest* of all the houses in the street (నా ఇల్లు వీధిలోని ఇళ్ళన్నింటిలోనూ మిక్కిలి పెద్దది). 3] Calcutta is the *greatest* of all the cities in India (కలకత్తా భారత దేశములోని నగరములన్నింటిలోను కడు గొప్పది)!

FORMATION OF DEGREES (భావస్థితుల నిర్మాణము):

positive degree లో ఉన్న 'Adjectives'ను- 'Comparative Degree' లోనికి మరియు 'Superlative Degree' లోనికి మార్చుటకొఱకు.... ఈ క్రింది 'మార్పులు-చేర్పులు' చేయాలి.

1] ఒకే Syllable ను కలిగియున్న Adjectives విషయములో....

(a) 'positive degree'లో ఉన్న 'single syllable adjective'కి చివరన "er" అను అక్షరమును చేర్చుటవలన.... 'Comparative Degree' మరియు "est" అను అక్షరమును చేర్చుటవలన.... 'Superlative Degree' ఏర్పడుతుంది. *Ex*.:- (i) Long- Longer- Longest. (ii) Hard- Harder. **Hardest.**

(b) 'Positive Degree' కి చివరన- 'e' ఉన్నపుడు....దీనికి- "r" అను అక్షరమును చేర్చిన ఎడల.... 'Comparative Degree' మరియు "st" అను అక్షరమును చేర్చుటవలన.... 'Superlative Degree' ఏర్పడుతుంది. *Ex*.:- Wise. Wiser- Wisest, Late- Later- Latest

(c) 'Positive Degree' కి చివరన- 'y' ఉండి, దీని వెనుక హల్లులు ఉన్న ఎడల.... ఆ 'y'ని 'i'గా మార్చి, 'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో....'Comparative' మరియు 'Superlative' Degrees ఏర్పడతాయి. *Ex*.:- Dry. Drier- Driest; Easy- Easier- Easiest

(d) 'positive degree'కి చివర-'y' ఉండి. దీని వెనుక హల్లులు లేని ఎడల.... మామూలుగానే'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో....'comparative' మరియు 'superlative' degress ఏర్పడగలవు. *Ex*.:- Gay- Gayer- **Gayest.**

(c)'positive degree' కి చివర- ఒకటే 'హల్లు' ఉండి, ఆ 'హల్లు' కు వెనుక ఒకటే 'అచ్చు' ఉన్న ఎడల.... ఆ చివరి హల్లును ద్విత్వము చేయుటతోపాటు- 'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో.... 'comparative' మరియు 'Superlative' degrees ఏర్పడతాయి. *Ex*.:- Thin- Thinner- **Thinnest**; Red- Redder- Reddest

(f) 'positive degree' కి చివర- రెండు హల్లులు ఉన్ననూ లేదా చివరి హల్లుకు వెనుక రెండు అచ్చులు ఉన్ననూ ... ఆ చివరి హల్లును- ద్విత్వము చేయ

Soon (త్వరగా)	Sooner (చాల త్వరగా)	Soonest (మిక్కిలి త్వరగా)
Early (పెందలకడ)	Earlier (చాల పెందలకడ)	Earliest (మిక్కిలి పెందలకడ)
Badly (చెడ్డగా)	Worse (చాలచెడ్డగా)	Worst (మిక్కిలిచెడ్డగా)
Well (మంచిగా)	Better (చాల మంచిగా)	Best (మిక్కిలిమంచిగా)
Much (అధికముగా)	More (చాల అధికముగా)	Most (మిక్కిలి అధికముగా)
Far (దూరముగా)	Farther (చాలదూరముగా)	Farthest (మిక్కిలి దూరముగా)
Swiftly (వడిగా)	More swiftly (చాలవడిగా)	Most swiftly (మిక్కిలి వడిగా)
Skilfully (చాకచక్యముగా)	More skilfully (చాల చాకచక్యముగా)	Most skilfully (మిక్కిలి చాకచక్యముగా)

Punctuation Marks (విరామ చిహ్నములు)

మనము వ్రాయునప్పుడుగానీ లేదా చదువునప్పుడుగానీ.... ఎక్కడెక్కడ ఆపవలెనో సూచించు గుర్తులను లేదా విరామ చిహ్నములను- "punctuation marks" అని అంటారు. మనము వ్రాసిన వాక్యముల భావము- స్పష్టముగా తెలియుటకు, సులువుగా అవగాహన చేసికొనుటకు, వాక్యములయందలి పదముల పరస్పర సంబంధమును తెలిసికొనుటకు మరియు వ్రాసిన దానిని- అర్థయుక్తముగా, భాషా గర్భితముగా చదువుటకు ఈ 'punctuation marks' సాయపడగలవు. ఆంగ్ల భాషలో- ముఖ్యముగా ఈ క్రింది 'punctuation marks' వాడుకలో ఉన్నాయి.

1] The Full Stop mark=పూర్ణ విరామ చిహ్నము (.)
2] The Question mark=ప్రశ్నార్థక చిహ్నము (?)
3] The Exclamation mark=ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నము (!)
4] The Comma=అల్ప విరామచిహ్నము (,)
5] The Colon=అపూర్ణ విరామ చిహ్నము (:)
6] The Semi-Colon=అర్ధ విరామచిహ్నము (;)

3] **Exclamation mark** :- ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములకు చివరన- 'Full Stop'ను ఉంచరాదు. అవి "ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములు" అని తెలియుట కొఱకు- 'Exclamation mark (!)'ను మాత్రమే వ్రాయాలి. మరియును చిన్న చిన్న ఆజ్ఞలకు చివర, 'Interjection' రూపములకు చివర కూడ ఈ గుర్తునే ఉంచాలి. *Ex.*:- 1] How beautiful she is! (ఆశ్చర్యార్థక వాక్యము). 2] Get out! or Sit down! (చిన్న ఆజ్ఞ). 3] Hurrah! (Interjection).

4] **Comma** :- ఇది 'అల్ప విరామము'ను సూచించును. చదువునపుడు ఈ 'Comma (,)' ఉన్నచోట కొద్దిగా విరామమును పాటించాలి. దీనిని ఎక్కడెక్కడ ఉపయోగించాలో గమనించండి!

(a) ఒకే భాషాభాగమునకు సంబంధించిన కొన్ని పదములు 'and'తో కలుపబడినపుడు- ఆ ఒక్కొక్క పదము తరువాత 'Comma (,)' ఉంచవలెను. *Ex.*:- 1] Dharmaraja, Bhima, Arjuna, Nakula and Sahadeva are known as Pandavas (ఈ వాక్యములో 'nouns' కలుపబడినవి). గమనిక:- 'and' నకు ముందు వున్న పదము తరువాత 'Comma' ఉంచరాదు. 2] The Old woman is poor, ugly, miserable and weak (ఈ వాక్యములో 'Adjectives' కలుపబడినవి). 3] N.T.R. spoke Telugu clearly, nicely, fluently and vehemently (ఈ వాక్యములో 'Adverbs' కలుపబడినవి).

(b) ఒక వాక్యములోని జంటపదములు- 'and' లేక 'or'తో కలుపబడిన ఎడల- జంట పదముల తరువాత 'Comma' ఉంచవలయును. *Ex.*:- 1] Rich and poor, high and low, wise and foolish must all die. 2] At home or abroad, by night or by day, asleep or awake he always thinks motherland.

(c) సంబోధనా వాక్యములలో- సంబోధనా పదమును ఇతర పదముల నుండి విడదీయుట కొఱకు- 'comma'ను ఉపయోగించవలెను. *Ex.*:- 1] Taboo, you are my favourite star. 2] Boys, please go to play ground. 3] Friends, Romans, Countrymen, lend me your ears.

వాక్యములోని 'కామా'లతో కలుపబడిన 'clause' లను మరియు ఒకే విధమైన 'clause'లను విడదీయుటకు గా 'Semicolon(;)'ను వ్రాయాలి. *Ex.*:- 1] She came; she saw; she conquered. 2] The coconut trees gives us food; it gives us oil; it gives us milk; it gives us rope; it supplies us, indeed, with all the necessaries of life. 3] His heart was pure; his life was peaceful and happy.

7] **Brackets** :- (a) ఒక వాక్యములో మిగిలిన 'clause' లతో ప్రత్యక్షంగా సంబంధము లేని clause (Parenthetical)ను- 'Brackets ()' లందు వ్రాయాలి. *Ex.*:- Abou Ben Adhem (may his tribe increase) Awoke one night from a deep dream of peace.

(b) ఒక్కొక్క సందర్భములో Abbreviations లేదా కఠిన పదములు లేదా క్రొత్త పదములకు వాటి అర్థమును తెలియజేయవలసి ఉంటుంది. అట్టి పదములను- 'Brackets ( )'లో వ్రాయాలి. ఇట్లే.... కొన్ని వాక్యముల చివర ముఖ్య వివరాలు వ్రాయవలసి రావచ్చును. అటువంటి వాటిని కూడ 'Brackets' లోనే వ్రాయాలి.

Ex.:- 1] Rajakumari studied B.Sc. (Home Science). 2] He is a B.Sc. (Agriculture) graduate. 3] Ranjitha bought a latest calculator(16 digits). 4] My father got an award from Rastrapathi (The president of India). 5] Indian population touched the 700 million mark (10 millions=1 crore). 6] Write an essay about The Simla Agreement? (U P.S.C., Mar: 79.) అనగా వాక్యము ఒక ప్రశ్న! దీనిని- 'మార్చి-79'లో 'U.P.S.C.' వారు నిర్వహించిన పోటీ పరీక్షయందు ఇచ్చినట్లుగా తెలియజేయుట కొరకు 'Brackets'లో వ్రాయుట జరిగినది.

8] **Dash**:- ఏ కారణము చేతనైనా సరే.... వాక్యములోని మాట లేదా మాటలను వ్రాయకుండా.... ఖాళీ (Blank)గా వదలి వేయవలసి రావచ్చును. అట్టి ఖాళీ స్థానములో 'Dash (—)'ను వ్రాయాలి. *Ex.*:- 1] Gayathri is a —. 2] Rajeswari — Rameswari are— friends. *NOTE* :- సాధారణ

ముగా ఈ మాదిరి వాక్యములను- "Fill up the blanks:-" అన్న శీర్షికలో, పరీక్షల యందు ఆ ఖాళీలను "పూర్తి చేయుము"ని ప్రశ్నలుగా ఇస్తారు.

9] Single Quotation marks:- (a) వాక్యములో- ప్రత్యేకముగా ఏదైనా పదమునకు ప్రాధాన్యము నీయవలసి రావచ్చును. అట్టి పదములను- Single Quotation marks (' ') లేదా Inverted commas మధ్యన వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] Mahatma Gandhi was also called as 'Bapuji'. 2] Kondapalli Seetharamaiah is the founder of 'Naxalite movement' in Andhra pradesh. 3] M.G.R. was awarded 'Bharatha Ratna' posthumously, 4] 'Aamuktha Maalyada' was written by Sri Krishna Devaraya. 5] Indira Gandhi was popular with 'Bank Nationalisation' and '[illegible] point programme'.

(b) Quotations [illegible] Quotations [illegible] 'Quotations' [illegible] 'Single Quotation Marks' [illegible]. *Ex.:* Mr. Robert replied, "Was it not Shakespeare who observed : 'Give every man thy ear but few thy voice'?"

(c) సామెతలు- సూక్తులను- 'Single Quotation marks' [illegible]

Ex.:- 1] 'Tit for tat (దెబ్బకు దెబ్బ [illegible])'. 2] 'Truth is God (సత్యమే దైవము)'.

10] Double Quotation marks:- Direct Speech [illegible] వాక్యములను Double Quotation marks లేదా Double Inverted commas (" ") మధ్యన వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] Lalitha Said, "I am going to market." 2] Aruna said. "I got U.P.S.C. selection" 3] "Never mind", she replied, "it made known to me who were wellwishers". ఈ మూడవ వాక్యమునందు- Reporting Verb మధ్యలో వచ్చుటవలన ... ముందు మాటలకు మరియు [illegible] మాటలకు [illegible] కొత్త Quotation marks వ్రాయవలసి వచ్చినవి.

11] **Hyphen** :- ఆంగ్లభాషనందు వాడుకలో ఉన్న 'compound words' నందలి పదములను కలుపుటకు Hyphen(-)ను వ్రాయాలి. ఇది Dash(—)కంటె చిన్నదిగా ఉంటుంది. *Ex.*:- 1] To-morrow, 2] Short-sight, 3] Lamp-stand 4] Father-in-law, 5] Daughter-in-law, 6] Sister-in-law, 7] Commander-in-chief. etc.,

12] **Apostrophe** :- (a) 'Possessive case'ను సూచించు నిమిత్తము 'noun' మరియు 's' కు మధ్యన Apostrophe (') ని వ్రాయాలి. *Ex.*:-1] Rekha's bag, 2] Deepika's purse, 3] Leela's ring etc., (b) ఒక పదమునందలి- ఒక అక్షరము లోపించినట్లుగా సూచించు నిమిత్తము ఆ లోపించిన చోట Apostrophe ని వ్రాయాలి. *Ex.*:- 1] It's (It is), 2] Don't (Do not) etc. ఈ Apostrophe ప్రయోగమును గురించి-ఇంతకు పూర్వమే సమగ్రముగా వివరించబడినది.

13] **Three dots** :- ఆలోచనకు అవకాశము ఇవ్వవలసినచోట- మూడు చుక్క (...) లను వ్రాయాలి. ఈ గుర్తు అరుదుగా ఉపయోగింపబడుతుంది. *Ex.*:-1] Out of thirty boys....some are clever and some are useless. 2] If so.... you have to face serious consequences. 3] Recently.... I have been to Singapore.

14] **Capital letters** :- వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క మొదటి అక్షరమునూ, 'proper nouns'కు చెందిన పదముల తొలి అక్షరమునూ, Direct Speech నందలి తొలి పదముయొక్క తొలి అక్షరమునూ- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. *Ex.*:- 1] She is going to school. 2] I have seen Sujatha at Lalbaug in Bangalore. 3] Bindu said, "We are rich." (ఈ 'Capital letters' ప్రయోగమును గురించి ఇంతకు పూర్వమే సమగ్రముగా వివరించబడినది).

15] **Colon and Dash** :- ఒకే వ్యక్తికి లేదా వస్తువుకూ లేదా అంశము నకు సంబంధించిన వివరములను జాబితా (list) గా సూచించు సందర్భములో.... 'colon and dash (:-)' ను వ్రాయాలి. *Ex.*:- 1] The articles found in the thief's suitcase are as follows :- a) two wrist-watches,

b) one transistor, c) one gold ring, d) 1200 rupees in cash, e) two pairs of clothes etc. 2) The assets of Sudhakar are given below :- a) one tea estate, b) three big houses, c) one imported car, d) two petrol bunks, e) one cashew grove etc.

Same Words in Different Parts of Speech (వివిధ భాషాభాగములుగా ఒకే పదములు)

కొన్ని ఆంగ్లపదములు- వివిధ భాషాభాగములుగా [illegible] ఉంటాయి. ఈ పదములు ఉపయోగించడమును [illegible] అర్థము మారుతూ ఉంటుంది. [illegible] ఏ ఏ ఆంగ్ల పదములు- ఏ ఏ [illegible] ఏ ఏ అర్థములో [illegible] గ్రహించండి!

1] A :- 'Article'గా.. He bought a two-wheeler [illegible] వాహనమును కొనెను). 'Preposition'గా.... She takes [illegible] a **day** (ఆమె రోజుకి రెండుసార్లు [illegible]).

2] About :- 'preposition' గా.... They are discussing [illegible] **the** elections (వారు ఎన్నికలను గురించి చర్చిస్తున్నారు). 'Adverb'గా.... **She** is *about* twenty years old (ఆమె [illegible] గలది).

3] above :- 'Adjective'గా.... Explain the above lines [illegible] లను వివరించుము). 'Noun'గా.... The above is an [illegible] (పైవి సరైన [illegible]). 'Adverb'గా.... Look [illegible] 'preposition'గా.... They are placed [illegible] నియమించబడిరి).

4] After :- 'Adverb'గా.... She came here at [illegible] and her **husband** soon *after* (ఆమె సాయంత్రము [illegible] ఆమె భర్త ఆ వెంటనే వచ్చెను). 'Adjective'గా [illegible] peaceful in *after* life (ఆమె పరమ జీవితము [illegible]

ఉన్నది). 'Conjunction'గా.... She arrived *after* the plane left (విమానము వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఆమె వచ్చెను). 'preposition'గా.... She visited me *after* mid-night (అర్ధరాత్రి దాటిన పిదప ఆమె నన్ను సందర్శించినది).

5] **As** :- 'Pronoun'గా.... This is the same book as I read yesterday (నేను నిన్న చదివినది ఇదే గ్రంథము)! 'Adverb'గా.... She is *as* beautiful as you (నీవు ఎంత అందమైన దానివో.... ఆమె కూడ అంతే అందమైనది). 'conjunction'గా.... They did *as* they were told (వారికి చెప్పినట్లుగానే వారు చేసారు).

6] **Both** :- 'Adjective'గా.... *Both* girls went there (ఇద్దరు బాలికలు అక్కడకు వెళ్ళిరి). 'conjunction'గా.... She is *both* an educated and intelligent (ఆమెకు- చదువూ మరియు తెలివి రెండూ ఉన్నాయి). 'preposition'గా.... *Both* of them are married (వారిద్దరూ వివాహితులు)!

7] **Down** :- 'Noun'గా.... His life contains many ups and *downs* (అతని జీవితము చాల ఔన్నత్యములు మరియు పతనములతో నిండి ఉన్నది). 'Adjective'గా.... She has taken the *down* portion (ఆమె క్రింది భాగమును తీసికొన్నది). 'Adverb'గా.... She sat *down* (ఆమె క్రింద కూర్చొనెను). 'preposition'గా.... He sailed *down* the river (అతడు నది దిగువకు ప్రయాణము చేసెను).

8] **Each** :- 'Adjective'గా.... *Each* girl has a mango (ప్రతి బాలిక ఒక మామిడిపండును కలిగియున్నది). 'preposition'గా.... He gave them *each* a mango (అతడు వారి ఒక్కొక్కరికీ ఒక మామిడిపండును ఇచ్చెను).

9] **Enough** :- 'Noun'గా.... *Enough* has been paid for this work (ఈ పనికి కావలసినంత చెల్లించబడినది). 'Adjective'గా.... There is *enough* time for you(నీకు చాలినంత సమయమున్నది). 'Adverb'గా.... She is not clever *enough* (ఆమె సరిపడినంత తెలివి లేకుండా ఉన్నది).

10] **In** :- 'Adverb'గా.... come *in* (లోపలకు రా!). 'Noun'గా.... I came here to know the *ins* and outs of the bride-groom (వరుని యొక్క లోపములను, మెరుగులను తెలిసికొనుటకు నేను ఇక్కడకు వచ్చితిని). 'preposition'గా.... She came *in* time(ఆమె సమయానికి వచ్చెను).

11] **Less** :- 'Noun'గా.... I don't take *less* (నేను తక్కువ తీసికోను). 'Adjective'గా.... You Should eat *less* rice (నీవు తక్కువ అన్నమును తినాలి). 'Adverb'గా.... She is less known than her sister (ఆమె సోదరికంటె ఆమె తక్కువగా తెలిసినది). 'preposition'గా.... She paid the wages *less* the expenses (ఆమె ఖర్చులను తగ్గించి జీతమిచ్చెను).

12] **Like** :- 'Adjective'గా.... The earth is round *like* a ball (భూమి బంతివలె గుండ్రముగా ఉన్నది). 'Adverb'గా.... She behaves *like* a lunatic ([illegible]). 'preposition'గా.... She cannot do it *like* you ([illegible]). 'Verb'గా.... I *like* N.T.R. Films (N.T.R. [illegible]). 'Noun'గా.... she has her own [illegible] and [illegible] (ఆమె తనకంటూ సొంత ఇష్టా ఇష్టములను [illegible].)

13] **More** :- 'Noun'గా.... *More* has been heard about him (అతనిని గురించి అధికము వినబడెను). 'Adjective'గా.... She has more friends than you (నీకంటె ఆమె ఎక్కువ [illegible]). 'Adverb'గా....She will come once *more* ([illegible]).

14] **Near** :- 'Adjective' గా.... She is a *near* relation to me (ఆమె నాకు దగ్గర బంధువు)! 'Verb' గా.... The ship is *nearing* the shore (ఓడ తీరమునకు దగ్గరౌతూ వున్నది). 'Adverb'గా ... come *near* (దగ్గరగా రమ్ము!), 'preposition'గా.... there is a medical stores *near* our school (మా బడికి దగ్గరలో ఒక మందుల అంగడి కలదు).

15] **Next** ;- 'Adjective'గా *Next* month I will go to Delhi (వచ్చేనెల నేను ఢిల్లీ వెళ్ళెదను) 'Adverb'గా.... She speaks *next* (ఆమె తరువాత మాట్లాడును). 'Noun'గా.... she did not write anything

about her marriage in this letter but informed to do it *next* (ఆమె ఈ ఉత్తరములో తన పెండ్లిని గురించి ఏమియును వ్రాయలేదు గానీ.... తరువాత దానిలో ఆపని చేయుదునని తెలిపినది). 'prepostion' గా.... The girl *next* me is very clever (నా తరువాతి అమ్మాయి చాల తెలివైనది).

16] **None**:- 'pronoun'గా.... *None* of the players were present till 6 A.M. (ఉదయము 6 గంటల వరకు ఆటగాళ్ళు ఎవరూ రాలేదు). 'Adjective' గా.... He has two wives but I have *none* (అతనికి ఇద్దరు భార్యలు గానీ.... నాకు లేరు). 'Adverb'గా.... She is *none* the better for it (ఆమె అందుకు మెరుగైనది ఏమీ కాదు).

17] **One** :- 'Adjective'గా.... Always do *One* thing at a time (ఎల్లప్పుడూ ఒక సమయములో ఒక్కపనినే చేయుము)! 'Noun'గా.... Any *One* may do this (ఏ ఒకరైనా దీనిని చేయవచ్చును). 'Pronoun'గా.... This is *One* of his horses (ఇది అతని గుర్రములలో ఒకటి)!

18] **Only** :- 'Adjective'గా.... She is my *only* daughter (ఆమె నా ఏకైక కుమార్తె)! 'Adverb'గా.... She came *only* yesterday (ఆమె నిన్న మాత్రమే వచ్చెను).

19] **past** :- 'Noun'గా.... Forget the *past* (గతమును విస్మరించుము). 'Adjective'గా.... Her prime is *Past* (ఆమెది గత వైభవము). 'Preposition'గా.... She is an old woman *past* eighty (ఆమె ఎనభై దాటిన వృద్ధురాలు).

20] **Right** :- 'Noun'గా.... You have no *right* on this property (ఈ ఆస్తిపై నీకు హక్కు లేదు). 'Adjective'....గా She lost her *right* hand (ఆమె తన కుడి చేతిని పోగొట్టుకొనెను). 'Verb'గా.... If you have ability the wrong will be *righted* (నీకు సమర్థత వుంటే తప్పును సరిదిద్దుకొనవచ్చును). 'Adverb'గా.... The drunkard drove his car *right* into the canal (త్రాగుబోతు తన కారును సరాసరిగా కాలువలోనికి తోలెను).

21] Round :- 'Noun'గా.... Kaveri finished three *rounds* around the temple (కావేరి గుడిచుట్టూ మూడు ప్రదక్షిణలు చేసెను). The Cobbler *rounded* the leather (చెప్పులు కుట్టే వ్యక్తి తోలును గుండ్రము చేసెను). 'Adjective'గా.... The ball is *round* (బంతి గుండ్రముగా నున్నది). 'Adverb'గా.... Any wheel turns *round* (ఏ చక్రమైనను గుండ్రముగానే తిరుగును). 'Preposition'గా.... The girls sat *round* the fire (బాలికలు మంట చుట్టునూ కూర్చొనిరి).

22] Since :- 'Adjective'గా.... I met her last night and I have not seen her *since* (గతరాత్రి నేను ఆమెను కలిసాను. అప్పటి నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు). 'Conjunction'గా.... *Since* you are my well wisher, I will surely help you (నీవు నా శ్రేయోభిలాషివి కావున నేను నీకు తప్పక సాయపడెదను). 'Preposition'గా.... I did not see her *since* last Friday (గత శుక్రవారము నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు).

23] Some :- 'Adjective'గా.... Bring *some* milk (కొంచెము పాలు తీసుకొనిరా!). 'Adverb'గా.... I saw her *some* six months ago (సుమారు ఆరునెలలకు పూర్వము ఆమెను నేను చూసాను). 'Pronoun'గా.... *Some* passed in first class remaining in second class (కొందరు ప్రథమ తరగతిలోను మిగిలినవారు రెండవ తరగతిలోను ఉత్తీర్ణులైరి).

24] Still :- 'Verb'గా.... When the tempest *stills*, the fishermen will resume their catching (తుపాను నిశ్చలము కాగానే జాలరి వారు (చేపలు) పట్టుట ప్రారంభింతురు). 'Adjective'గా.... This is a *still* lake (ఇది ఒక నిశ్చలమైన సరస్సు). 'Adverb'గా.... She is *still* writing the examination (ఆమె ఇంకను పరీక్ష వ్రాయుచునే యున్నది). 'Conjunction'గా... She had fever, *still* she attended the function (ఆమె జ్వరపడినది అయినా ఆమె వేడుకకు హాజరైనది).

25] While :- 'Noun'గా.... Sit here for a *while* (ఒకింతసేపు ఇక్కడనే కూర్చొనుము.) 'Verb'గా.... Dont *while* away your money

([illegible]). 'Conjunction'గా.... Make hay while the Sun shines ([illegible] ఉండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనుము).

[illegible] :- పైన [illegible] పదములే కాక మరెన్నో ఆంగ్ల పదములు [illegible] [illegible] ఉపయోగింపబడుచున్నవి. అట్టి పదములను కనుగొని [illegible] ప్రయోజనకరముగా నుండగలదు.

Formation of Words (పదముల స్వరూపము)

[illegible] ఏ భాషలోనైనను 'పదములు'- ఒక భాషాభాగము నుండి [illegible] భాషాభాగముగా రూపొందగలవు. ఆంగ్ల పదములు కూడ [illegible] రూపొందినవి. ఏవి మార్పులతో, 'ఏయే భాషాభాగ [illegible] రూపొందినదీ ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి. పరి[illegible]

1] Formation of Nouns (నామవాచకముల స్వరూపము) :-

[illegible] Formation of Nouns from Verbs (క్రియల నుండి ఏర్పడిన [illegible]) :

[illegible]	Nouns (నామవాచకములు)
Admit [illegible]	Admission (ప్రవేశము)
Agree [illegible]	Agreement (అంగీకారము)
Announce [illegible]	Announcement (ప్రకటన)
Apply [illegible]	Application (దరఖాస్తు)
Approve [illegible]	Approval (ఆమోదము)
Arrive [illegible]	Arrival (రాక)
Assist [illegible]	Assistance (తోడ్పాటు)
Attend [illegible]	Attendance (హాజరు)
Bless [illegible]	Blessing (దీవెన)
Cancel [illegible]	Cancellation (రద్దు)
Compel [illegible]	Compulsion (నిర్బంధము)
Deceive [illegible]	Deception (మోసము)
Decide [illegible]	Decision (నిర్ణయము)

Deliver (బట్వాడాచేయు, ప్రసవించు)	Delivery (బట్వాడా, ప్రసవము)
Deny (తిరస్కరించు)	Denial (తిరస్కారము)
Dismiss (తొలగించు)	Dismissal (తొలగింపు)
Exceed (మించు)	Excess (అధికము)
Expect (నిరీక్షించు)	Expectation (నిరీక్షణ)
Expel (బహిష్కరించు)	Expulsion (బహిష్కారము)
Grow (పెరుగుట)	Growth (పెరుగుదల)
Hate (అసహ్యించుకొను)	Hatred (అసహ్యము)
Heal (నయముచేయు)	Health (ఆరోగ్యము)
Judge (తీర్పుచెప్పు)	Judgement (తీర్పు)
Know (తెలిసికొను)	Knowledge (జ్ఞానము)
Laugh (నవ్వుట)	Laughter (నవ్వు)
Manage (నిర్వహించు)	Management (నిర్వహణ)
Marry (పెండ్లిచేసికొను)	Marriage (పెండ్లి)
Move (కదలుట)	Motion (కదలిక)
Obey (విధేయత కలిగియుండు)	Obedience (విధేయత)
Object (అభ్యంతరపెట్టు)	Objection (అభ్యంతరము)
Oppose (వ్యతిరేకించు)	Opposition (వ్యతిరేకము)
Perform (ప్రదర్శించు)	Performance (ప్రదర్శన)
Please (సంతోషపెట్టు)	Pleasure (సౌఖ్యము)
Protect (రక్షించు)	Protection (రక్షణ)
Provide (ఏర్పాటుచేయు)	Provision (ఏర్పాటు)
Reduce (తగ్గించు)	Reduction (తగ్గింపు)
Reveal (వెల్లడించు)	Revelation (వెల్లడి)
Revolve (పరిభ్రమించు)	Revolution (పరిభ్రమణము)
Secure (భద్రపరచు)	Security (రక్షణ, భద్రత)
Serve (సేవించు)	Service (సేవ)
Separate (వేరుచేయు)	Separation (వేర్పాటు)

Succeed (జయము పొందు)	Success (జయము)
Try (ప్రయత్నించు)	Trail (ప్రయత్నము)
Urge (త్వరపెట్టు)	Urgency (త్వరితము)
Vacate (ఖాళీచేయు)	Vacancy (ఖాళీ)
Vary (భేదించు)	Variety (వైవిధ్యము)
Wed (పెండ్లాడు)	Wedding (వివాహము)
Weigh (తూచు)	Weight (బరువు)
Write (వ్రాయు)	Writing (వ్రాత)

(b) Formation of Nouns from Adjectives (విశేషణముల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Adjectives (విశేషణములు)	*Nouns* (నామవాచకములు)
Able (సామర్థ్యముగల)	Ability (సామర్థ్యము)
Brave (ధైర్యముగల)	Bravery (ధైర్యము)
Brief (సంగ్రహమైన)	Brevity (సంగ్రహము)
Broad (వెడల్పైన)	Breadth (వెడల్పు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Certainity (నిశ్చయము)
Curious (వింతయైన)	Curiosity (వింత)
Deaf (చెవిటిదైన)	Deafness (చెవుడు)
Deep (లోతైన)	Depth (లోతు)
Dense (దట్టమైన)	Density (సాంద్రత)
Equal (సమానమైన)	Equality (సమానత్వము)
False (అసత్యమైన)	Falsehood (అసత్యము)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertility (సారము)
Free (స్వేచ్ఛగల)	Freedom (స్వేచ్ఛ)
Gay (సరదాయైన)	Gaiety (సరదా)
Generous (ఉదారమైన)	Generosity (ఔదార్యము)
Grand (వైభవోపేతమైన)	Grandeur (వైభవము)

Happy (సంతోషకరమైన)	Happiness (సంతోషము)
Hard (కఠినమైన)	Hardness (కాఠిన్యము)
High (ఎత్తైన)	Height (ఎత్తు)
Holy (పవిత్రమైన)	Holiness (పవిత్రత)
Honest (నిజాయతీగల)	Honesty (నిజాయతీ)
Inferior (తక్కువదైన)	Inferiority (తక్కువదనము)
Intelligent (తెలివిగల)	Intelligence (తెలివి)
Just (న్యాయమైన)	Justice (న్యాయము)
Local (స్థానికమైన)	Locality (ప్రాంతము)
Long (పొడవైన)	Length (పొడవు)
Mean (నీచమైన)	Meanness (నీచత్వము)
Merry (ఆనందమయమైన)	Merriment (ఆనందము)
Moist (తడిగల)	Moisture (తడి)
Necessary (అవసరమైన)	Necessity (అవసరము)
New (క్రొత్తదైన)	Newness (క్రొత్తదనము)
Noble (ఉదాత్తమైన)	Nobility (ఉదాత్తత)
Obedient (విధేయతగల)	Obedience (విధేయత)
One (ఒకటి)	Oneness (ఏకీభావము)
Possible (సాధ్యమైన)	Possibility (సాధ్యము)
Relative (సంబంధముగల)	Relation (సంబంధము, బంధుత్వము)
Shy (బిడియముగల)	Shyness (బిడియము)
Silly (వెంగలియైన)	Silliness (వెంగలితనము)
Tumid (ఉబ్బిన, వాచిన)	Tumidity (ఉబ్బు, వాపు)

(c) Formation of Nouns from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	*Nouns* (నామవాచకములు)
Act (పని)	Action (కార్యము)
Agent (ప్రతినిధి)	Agency (ప్రాతినిధ్యము)

Bond (బంధము)	Bondage (దాస్యము)
Child (బిడ్డ)	Childhood (బాల్యము)
Creature (జీవి)	Creation (సృష్టి)
Friend (మిత్రుడు)	Friendship (మైత్రి)
Hero (వీరుడు)	Heroism (వీరత్వము)
Infant (శిశువు)	Infancy (శైశవము)
Man (మగవాడు)	Manhood (పురుషత్వము)
Mother (తల్లి)	Motherhood (మాతృత్వము)
Owner (యజమాని)	Ownership (యాజమాన్యము)
Patriot (దేశభక్తుడు)	Patriotism (దేశభక్తి)
Priest (పురోహితుడు)	Priesthood (పౌరోహిత్యము)
Servant (సేవకుడు)	Service (సేవ)
Slave (బానిస)	Slavery (బానిసత్వము)
Widow (వితంతువు)	Widowhood (వైధవ్యము)
Woman (స్త్రీ)	Womanhood (స్త్రీత్వము)

2] Formation of Verbs (క్రియల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Verbs from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన క్రియా రూపములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	*Verbs* (క్రియలు)
Apology (క్షమార్పణ)	Apologise (క్షమాభిక్ష వేడుకొను)
Authority (అధికారము)	Authorise (అధికారమిచ్చు)
Beauty (అందము)	Beautify (అలంకరించు)
Black (నలుపు)	Blacken (నలుపుచేయు)
Camp (విడిది)	Encamp (విడిదిచేయుట)
Centre (కేంద్రము)	Concentrate (కేంద్రీకరించు)
Circle (వృత్తము)	Encircle (చుట్టుముట్టుట)
Class (తరగతి)	Classify (తరగతి వారీగా విభజించు)

Company (సహవాసము)	accompany (అనుసరించు)
Courage (ధైర్యము)	Encourage (ప్రోత్సహించు)
Critic (విమర్శకుడు)	Criticise (విమర్శించు)
Danger (అపాయము)	Endanger (అపాయము కలిగించు)
Economy (మితవ్యయము)	Economise (మితవ్యయముచేయు)
Electricity (విద్యుచ్ఛక్తి)	Electrify (విద్యుచ్ఛక్తి నేర్పరచుట)
Famine (కఱవు)	Famish (తిండిలేక బాధపడు)
Force (బలము)	Enforce (అమలుజరుపు)
Fraud (మోసము)	Defraud (మోసగించు)
Glory (కీర్తి)	Glorify (కీర్తించుట)
Habit (అలవాటు)	Habituate (అలవాటుపడు)
Hand (చేయి)	Handle (చేతితో పట్టుకుని పనిచేయు)
Head (తల)	Behead (శిరచ్ఛేదముచేయు)
Heir (వారసుడు)	Inherit (వారసత్వము పొందు)
Idol (దేవతా విగ్రహము)	Idolise (దైవముగా పూజించు)
Joy (ఆనందము)	Enjoy (సుఖముపొందు)
Justice (న్యాయము)	Justify (న్యాయము చేయు)
Knee (మోకాలు)	Kneel (మోకరిల్లు)
Length (పొడవు)	Lengthen (పొడిగించు)
Memory (జ్ఞాపకము)	Memorise (కంఠతాపట్టు)
Nation (జాతి)	Nationalise (జాతీయముచేయు)
Neuter (మధ్యస్థము)	Neutralise (సమత్వము కలిగించు)
Peace (శాంతి)	Pacify (శాంతింపజేయు)
Port (రేవుపట్టణము)	Deport (ప్రవాసమునకు పంపు)
	Export (ఎగుమతిచేయు)
	Import (దిగుమతిచేయు)
	Transport (రవాణాచేయు)
Prison (ఖైదు)	Imprison (ఖైదుచేయుట)

Slave (దాసిని)	Enslave (దాసినిగాచేయు)
Society (సంఘము)	Associate (సంఘములో చేరు)
Sympathy (సానుభూతి)	Sympathise (సానుభూతి కలిగియుండు)
Table (పట్టిక)	Tabulate (పట్టికలో చేర్చు)
Throne (సింహాసనము)	Enthrone (సింహాసన మెక్కించు)
Title (హక్కు)	Entitle (హక్కును కలిగియుండు)
Utility (ఉపయోగము)	Utilise (ఉపయోగించుట)
Vapour (ఆవిరి)	Evaporate (ఆవిరియగు)

(b) Formation of Verbs from Adjectives (విశేషణముల నుండి ఏర్పడిన క్రియారూపములు) :

Adjectives (విశేషణములు)	*Verbs* (క్రియలు)
Able (సామర్థ్యముకల)	Enable (సామర్థ్యము కలిగించు)
Brief (సంగ్రహమైన)	Abbreviate (సంగ్రహము చేయు)
Broad (వెడల్పైన)	Broaden (వెడల్పుచేయు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Ascertain (నిశ్చయముగా తెలిసికొను)
Cheap (చౌకైన)	Cheapen (చౌకచేయు)
Clean (పవిత్రమైన)	Cleanse (పవిత్రముచేయు)
Clear (స్పష్టమైన)	Clarify (స్పష్టపరచు)
Dark (చీకటియైన)	Darken (చీకటి కలిగించు)
Deep (లోతైన)	Deepen (లోతుచేయు)
Dense (దట్టమైన)	Condense (సాంద్రముచేయు)
Equal (సమానమైన)	Equalise (సమానముచేయు)
Faimiliar (పరిచయమైన)	Famaliarise (పరిచయము కలిగించుకొను)
Flat (చదునైన)	Flatten (చదునుచేయు)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertilise (సారవంతముచేయు, సాగుచేయు)

Fine (శ్రేష్ఠమైన)	Refine (శ్రేష్ఠముచేయు)
Glad (సంతోషకరమైన)	Gladden (సంతోషపరచు)
Large (పెద్దదైన)	Enlarge (పెద్దదిచేయు)
Little (చిన్నదైన)	Belittle (చిన్నబరచు, చిన్నచూపు)
Mad (పిచ్చిగల)	Madden (పిచ్చిని కల్పించు)
New (క్రొత్తదైన)	Renew (పునరుద్ధరించు)
Popular (జనప్రియమైన)	Popularise (జనప్రియమును కలిగించు)
Proper (క్రమమైన)	Appropriate (క్రమముగా వినియోగించు)
Pure (పరిశుద్ధమైన)	Purify (పరిశుద్ధముచేయు)
Real (నిజమైన)	Realise (యథార్థమును గ్రహించు)
Rich (సంపన్నమైన)	Enrich (సంపదను కలిగించు)
Right (సరియైన)	Ratify (క్రమబద్ధీకరించు)
Solid (ఘనమైన)	Consolidate (ఏకీకరణచేయు)
Special (ప్రత్యేకమైన)	Specialise (ప్రత్యేక కృషిచేయు)
Specific (నిర్దిష్టమైన)	Specify (నిర్దేశించుట)
Stable (స్థిరమైన)	Stabilise (స్థిరపరచుట)
Timid (పిరికితనముగల)	Intimidate (బెదరించు)
White (తెల్లని)	Whiten (తెలుపుచేయు)
Wide (వెడల్పైన)	Widen (వెడల్పుచేయు)

3] Formation of Adjectives (విశేషణముల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Adjectives from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	*Adjectives* (విశేషణములు)
Accident (ఆకస్మిక సంఘటన)	Accidental (ఆకస్మికమైన)
Advantage (సౌకర్యము)	Advantageous (సౌకర్యమైన)
Adventure (సాహసకృత్యము)	Adventurous (సాహసముగల)

Affection (ప్రేమ) Affectionate (ప్రేమగల)
Angel (దేవత) Angelic (దేవతా సంబంధమైన)
Anger (కోపము) Angry (కోపముగల)
Beauty (అందము) Beautiful (అందమైన)
Black (నలుపు) Blackish (నల్లనైన)
Bride (పెండ్లికూతురు) Bridal (పెండ్లికూతురునకు సంబంధించిన)
Brother (సోదరుడు) Brotherly (సోదరభావముగల)
Burden (భారము) Burdensome (భారము కలిగించు)
Bush (పొద) Bushy (కుచ్చువంటి)
Capacity (సామర్థ్యము) Capable (సామర్థ్యము గల)
Centre (కేంద్రము) Central (కేంద్ర సంబంధమైన)
Ceremony (లాంఛనము) Ceremonial (లాంఛనప్రాయమైన)
Cheer (ఉత్సాహము) Cheerful (ఉత్సాహము గల)
Circle (వృత్తము) Circular (వృత్తాకారము గల)
Classic (మహాకావ్యము) Classical (శ్రేష్ఠమైన)
Comfort (వసతి) Comfortable (వసతి గల)
Coward (పిరికిపంద) Cowardy (పిరికి స్వభావముగల)
Crime (నేరము) Criminal (నేర స్వభావముగల)
Danger (అపాయము) Dangerous (అపాయకరమైన)
Earth (భూమి) Earthly (లౌకికమైన)
Ease (సులువు) Easy (సులభమైన)
East (తూర్పు) Eastern (తూర్పునకు చెందిన)
Empire (సామ్రాజ్యము) Imperial (సామ్రాజ్య సంబంధమైన)
Expense (ఖర్చు) Expensive (ఖరీదైన)
Fable (కల్పితగాథ) Fabulous (కల్పిత తగిన)
Faith (విశ్వాసము) Faithful (విశ్వాసము గల)
Fool (తెలివితక్కువవాడు) Foolish (తెలివిలేని)

Four (నాలుగు)	Fourth ([illegible])
Fury (ఆగ్రహము)	Furious ([illegible])
Gas (వాయువు)	Gaseous ([illegible])
Gloom (చీకటి)	Gloomy ([illegible])
Heart (హృదయము)	Hearty ([illegible])
Heir (వారసుడు)	Heriditary ([illegible])
Honour (గౌరవము)	Honourable ([illegible])
Law (న్యాయశాస్త్రము)	Lawful ([illegible])
Limit (హద్దు)	Limited ([illegible])
Meaning (అర్థము)	Meaningful ([illegible])
Mercy (కరుణ)	Merciful ([illegible])
Miracle (అద్భుతము)	Miraculous ([illegible])
Money (ధనము)	Monetary ([illegible])
Mystery (రహస్యము)	Mysterious ([illegible])
Nature (ప్రకృతి)	Natural ([illegible])
Number (సంఖ్య)	Numeral ([illegible])
Origin (మూలము)	Original ([illegible])
Peace (శాంతి)	Peaceful ([illegible])
Question (ప్రశ్న)	Questionable ([illegible])
Science (విజ్ఞానశాస్త్రము)	Scientific ([illegible])
Sense (లోకజ్ఞానము)	Sensible ([illegible])
Silk (పట్టు)	Silken ([illegible])
Society (సంఘము)	Social ([illegible])
System (క్రమపద్ధతి)	Systamatic ([illegible])
Thirst (దాహము)	Thirsty ([illegible])
Trouble (ఇబ్బంది)	Troublesome ([illegible])
Type (నమూనా)	Typical ([illegible])
Value (విలువ)	Valuble ([illegible])

Vigour (శక్తి)	Vigorous (శక్తివంతమైన)
Wood (కొయ్య)	Wooden (కొయ్యతో చేయబడిన)
Youth (యౌవనము)	Youthful (యౌవన సంబంధమైన)
Zeal (ఉత్సాహము)	Zealous (ఉత్సాహవంతమైన)

(b) Formation of Adjectives from Verbs (క్రియల నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :

Verbs (క్రియలు)	*Adjectives* (విశేషణములు)
Cease (నిలుపుచేయు)	Ceaseless (నిలుపుచేయని)
Envy (ఓర్వలేకుండ)	Envious (ఓర్వలేని)
Govern (పాలించు)	Governable (పాలింపదగిన)
Hesitate (సందేహించు)	Hesitative (అనుమానముతో కూడిన)
Move (కదలుట)	Movable (కదల గలిగిన)
Talk (మాట్లాడు)	Talkative (మాట్లాడగలిగిన)
Tire (అలసిపోవు)	Tiresome (అలసు కలుగజేయునట్టి)

(c) Formation of Adjectives from Adjectives (విశేషణముల నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :-

Adjectives (విశేషణములు)	*Adjectives* (విశేషణములు)
Black (నల్లనైన)	Blackish (నల్లని ఛాయగల)
Comic (హాస్యపూరితమైన)	Comical (హాస్యముతో నిండిన
Eight (ఎనిమిది)	Eightfold (ఎనిమిదిరెట్లుగల)
Red (ఎర్రని)	Reddish (ఎరుపు ఛాయగల)
Tragic (దుఃఖకరమైన)	Tragical (విషాదభరితమైన)
White (తెల్లని)	Whitish (తెలుపు ఛాయగల)

4] Verbs, Adjectives, Adverbs from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన క్రియలు, విశేషణములు, క్రియా విశేషణములు) :-

Noun	*Verb*	*Adjective*	*Adverb*
Advice (సలహా)	Advise (సలహా ఇవ్వు)	Advisory (సలహా ఇచ్చేది)	Advisable (సలహా ఇవ్వదగిన)
Beauty (అందము)	Beautify	Beautiful	Beautifully
Care (జాగ్రత్త)	Care	Careful	Carefully
Deciet (మోసము)	Decieve	Decietful	Decietfully
Decision (నిర్ణయము)	Decide	Decisive	Decidedly
Hope (ఆశ)	Hope	Hopeful	Hopefully
Ignorance (అజ్ఞానము)	Ignore	Ignorant	Ignorantly
Joint (చేరిక)	Join	Joined	Jointly
Knowledge (జ్ఞానము)	Know	Knowing	Knowingly
Learning (నేర్వడం)	Learn	Learned	Learnedly
Negligence (ఉపేక్ష)	Neglect	Neglectful	Neglectfully
Pleasure (ఆహ్లాదము)	Please	Pleasant	Pleasantly
Play (ఆట)	Play	Playful	Playfully
Push (త్రోపు)	Push	Pushful	Pushfully
Sleep (నిద్ర)	Sleep	Sleepy	Sleepily
Speed (వేగము)	Speed	Speedy	Speedily
Success (జయము)	Succeed	Successful	Successfully
Thought (ఆలోచన)	Think	Thoughtful	Thoughtfully
Use (ఉపయోగము)	Use	Useful	Usefully
Waste (వృధా)	Waste	Wasteful	Wastefully

Diminutives (సూక్ష్మార్థక నామవాచక పదములు)

అల్పతరమైన వస్తువులను తెలుపు నామవాచక పదములను- ఆంగ్లభాషలో "Diminutives" అని అంటారు. అసలు పదములలో కొన్ని అక్షరములను తొలగించుట, చేర్చుట ద్వారా ఈ సూక్ష్మార్థక పదములు ఏర్పడును.

సాధారణముగా 'let', 'et', 'ing' మున్నగు అంత్య ప్రత్యయము (suffix) లను చేర్చుట ద్వారా ఈ పదములు పుట్టుచున్నవి.

ఈ క్రింది ఉదాహరణములను గమనించినచో పై పదముల స్వరూపము, ఉపయోగము అవగాహన కాగలదు.

Orginal Word (అసలు పదము)	*Diminutive* (హ్రస్వార్థక పదము)
Ankle (కాలి చీలమండ)	Anklet (అందె, పాద ఆభరణము)
Arm (చెయ్యి)	Armlet (చేతి కడియము)
Babe (బిడ్డ)	Baby (ముద్దుబిడ్డ)
Book (పుస్తకము)	Booklet (బుల్లి పుస్తకము)
Brook (సెలయేరు)	Brooklet (కొండవాగు)
Bull (ఆబోతు)	Bullock (ఎద్దు)
Cabin (పెట్టె)	Cabinet (చిన్న పెట్టె)
Car (బండి, రథము)	Chariot (రథము)
Cat (పిల్లి)	Kitten (పిల్లికూన)
Change (మార్పు)	Changeling [మార్పు చేయబడిన (శిశువు)]
Circle (వృత్తము)	Circlet (చిన్న వృత్తము)
Cock (కోడిపుంజు)	Chicken (కోడిపిల్ల)
Crown (కిరీటము)	Coronet (చిన్నకిరీటము)
Dame (స్త్రీ)	Dasmel (పడుచుపిల్ల)
Dear (ప్రియమైన)	Darling (ప్రియమైనది, ముద్దయినది, ప్రేయసి, ప్రియుడు)
Duck (బాతు)	Duckling (బాతుపిల్ల)
Eagle (గ్రద్ద)	Eaglet (గ్రద్దపిల్ల)
Eye (కన్ను)	Eyelet (కనుపాప)
Flower (పుష్పము)	Floweret (చిన్నిపుష్పం)
Globe (గోళము)	Globule (చిన్న గోళము)
Hill (కొండ)	Hillock (దిబ్బ)
Home (ఇల్లు)	Hamlet (కుగ్రామము)
Isle (ద్వీపము)	Islet (చిన్న ద్వీపము)

Lamb (గొర్రెపిల్ల)	Lambkin (చిన్న గొర్రెపిల్ల)
Lance (ఈటె, బల్లెము)	Lancet (శస్త్రచికిత్సలో ఉపయోగించు బల్లెము వంటి చిన్న పరికరము)
Leaf (ఆకు)	Leaflet (చిన్న ఆకు)
Lock (తాళము)	Locket [లాకెట్ (ఆభరణము)]
Maid (అవివాహిత స్త్రీ)	Maiden (కన్నెపిల్ల)
Man (మనుష్యుడు)	Manikin (మరుగుజ్జు)
Mole (పుట్టుమచ్చ)	Molecule (నలుసు)
Nose (ముక్కు)	Nosle (చిన్నముక్కువలె వుండునది)
Nurse (దాది)	Nursling (చంటిబిడ్డ)
Pack (కట్ట)	Packet (చిన్నకట్ట)
Part (భాగము)	Particle (అణువు, పిసరు)
Pile (దొంతర)	Pillow (తలగడ)
Pipe (గొట్టము)	Pipkin (చిన్న మట్టిగొట్టము)
Puss (పిల్లి)	Pussy (పిల్లికూన)
Ring (ఉంగరము)	Ringlet (చిన్న ఉంగరము)
River (నది)	Rivulet (చిన్న ఏరు)
Root (వేరు)	Rootlet (పిల్లవేరు)
Seed (విత్తనము)	Seedling (చిన్న మొక్క)
Shade (ఛాయ)	Shadow (మనుష్యుని నీడ)
Sign (గుర్తు)	Signet (ముద్ర)
Spade (పార)	Paddle (పడవనడుపు తెడ్డు)
Star (నక్షత్రము)	Asterick [నక్షత్రము గుర్తు (*)
Statue (శిలావిగ్రహము)	Statuette (చిన్న శిలావిగ్రహము)
Stream (ప్రవాహము)	Streamlet (చిన్న వాగు)
Table (బల్ల)	Tablet (ఫలకము)
Thumb (బొటనవ్రేలు)	Thimble (దర్జీలు వ్రేలికి తొడుగుకొను టోపీ)
Top (పైభాగము)	Tip (కొన)
Young (వయసులోచిన్న)	Youngster (యువకుడు)

Confused Words తికమకపెట్టు పదములు

ఆంగ్ల పదములు కొన్ని- ఉచ్చారణలో ఇంచుమించుగా ఒకే విధముగా నున్నను.... అర్థములోను, Spelling లోను విభేదించి తికమక పెట్టగలవు. ఇట్టి పదములు కొన్ని క్రింద పేర్కొనబడినవి. మిగతా వానిని సేకరించి వ్రాసుకొనిన ఉపయుక్తముగా నుండగలదు.

Adapt (పొందుపరచు)	Adopt (అనుసరించు)
Affect (మార్పు కలుగజేయు, బాధించు)	Effect (ఫలము, ప్రయోజనము)
Altar (పూజావేదిక)	Alter (మార్పుచేయుట)
Ascent (ఆరోహణము)	Assent (ఆమోదము)
Bare (నగ్నమైన)	Bear (సహించు, ఎలుగుబంటి)
Berth (పడక)	Birth (పుట్టుక)
Break (బద్దలుకొట్టు)	Brake (ఆపుచేయు సాధనము)
By (వలన, చేత, ద్వారా)	Buy (కొనుట)
Canvas (కేన్వాస్ గుడ్డ)	Canvass (ప్రచారము చేయు)
Ceiling (ఇంటి పైకప్పు లోపలిభాగము)	Sealing (ముద్రవేయు)
Choir (గాయక గణము)	Coir (పీచు)
Cite (ఉదహరించు)	Site (నివాస స్థలము)
	Sight (చూపు)
Complementary (పూర్తిచేయునట్టి)	Complimentary (గౌరవప్రదమైన)
Confidant (విశ్వాసపాత్రుడు)	Confident (విశ్వాసముగల)
Corps (దళము)	Corpse (శవము)
Council (సంఘము)	Counsel (సలహా యిచ్చు)
Desk (వ్రాతబల్ల)	Dusk (సంధ్యచీకటి)
Dissent (భేదాభిప్రాయము చూపు)	Descent (అవరోహణము)
Diverse (వివిధములగు)	Divorce (విడాకులిచ్చు)
Dying (మరణించుట)	Dyeing (అద్దకము వేయు)
Emigrant (వలసపోయినవాడు)	Immigrant (వలస వచ్చినవాడు)
Eminent (ప్రసిద్ధమైన)	Imminent (త్వరలో ఘటిల్లు)

Enquiry(నేరము గురించి ఆరాతీయుట)	Inquiry (సమాచారము సేకరించుట)
Eye (కన్ను)	I (నేను)
Fair (సంత, అందమైన)	Fire (నిప్పు)
Feat (నేర్పుతో చేయుపని)	Feet (అడుగులు)
Former (ముందు ఉదహరించబడిన)	Farmer (రైతు)
Hair (వెంట్రుకలు)	Hire (బాడుగ);
	Heir (వారసుడు)
Hear (వినుట)	Here (ఇక్కడ)
Heel (మడమ)	Heal (జబ్బు నయముచేయు)
In (లోపల)	Inn (భోజనశాల)
Knight (యోధుడు)	Night (రాత్రి)
Knot (ముడి)	Not (కాదు, లేదు)
Know (తెలిసికొను)	No (కాదు, లేదు)
Lead (త్రోవచూపు)	Lead (సీసము)
Meat (మాంసము)	Meet (కలిసికొను)
President (అధ్యక్షుడు)	Precedent (ఆచారము,సంప్రదాయము)
Peas (బటానీ గింజలు)	Peace (శాంతి); Piece (ముక్క)
Quite (పూర్తిగా)	Quiet (నిశ్శబ్దము)
Right (హక్కు, సరైన)	Write (వ్రాయు);
	Rite (మతసంబంధ కర్మ)
Road (బాట, దారి)	Rode (స్వారీ చేసెను)
Role (పోషించుట, పాత్ర)	Roll (చుట్ట)
Root (వేరు)	Route (మార్గము)
Steal (దొంగిలించు)	Steel (ఉక్కు)
Sum (లెక్క, మొత్తము)	Some (కొంత)
Sun (సూర్యుడు)	Son (కుమారుడు)
Sweat (స్వేదము)	Sweet (తీయని)
To (కి, కు)	Two (రెండు); Too (కూడ)

Vary (విభేదించు)	Very (చాల)
Waist (నడుము)	Waste (వృథా)
Wait (నిరీక్షించు)	Weight (బరువు)
Weather (శీతోష్ణస్థితి)	Whether ("అవునా? కాదా?" తెలియుటకు)
Week (వారము)	Weak (బలహీనమైన)
Wheel (చక్రము)	Weal (క్షేమము)
Whole (మొత్తము)	Hole (బెజ్జము)
Won (జయించెను)	One (ఒకటి)
Year (సంవత్సరము)	Ear (చెవి)
Yet (ఇంకను, ఇప్పటికి)	At (వద్ద)
Yoke (బండి కాడి)	Yolk (గ్రుడ్డులోని పచ్చసొన)

Stress on Syllables (సిలబుల్స్‌మీద ఒత్తిడి)

సాధారణముగా పదములలోని కొన్ని అక్షరములను- 'ఒత్తి పలుకుట (Stress)' జరుగుచుండును. దీనినే "Accent" అని అంటారు. ఒక పదములోని ఒక 'Syllable' మీద- 'Accent' వుంచిన....ఒక భాషాభాగముగాను, మరొక 'Syllable' మీద వుంచిన... మరొక భాషాభాగముగాను మార్పుచెందుటయే గాక.... అర్థము కూడా మారగలదు.

Ex.:- "Lead" అను పదములోని- తొలి Syllable 'Le'ని నొక్కి పలుకుతూ.... "లీడ్" అని ఉచ్చరించిన...."త్రోవచూపు"అను అర్థము వచ్చును. ఈ పదము 'క్రియ (verb)' అగును. ఐతే.... అదే పదములోని- రెండవ Syllable 'ad'ని ఒత్తి పలుకుతూ ..."లెడ్" అని ఉచ్చరించిన...."సీసము" అను అర్థము వచ్చును. సదరు పదము....'నామవాచకము (Noun)' అగును.

ఇప్పుడు- ఏ పదములోని ఏ Syllable మీద 'stress' వుంచిన.... ఆ పదము ఏ అర్థముతో... ఏ భాషాభాగముగా రూపొందునో.... ఈ క్రింది పట్టికలను చూచి గ్రహించండి! ఇట్టివే మరికొన్ని పదములను సేకరించి, పట్టికలు తయారు చేసినచో ఎంతో....ఉపయుక్తముగా నుండగలదు.

1] తొలి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన....'Noun' గాను; రెండవ Syllable మీద 'Stress' వుంచిన....'Verb' గాను రూపొందు ఇంగ్లీషు పదములు:-

Noun (నామవాచకము):	Verb (క్రియ):
Abstract (ఏబ్‌స్ట్రాక్ట్)=సారాంశము	Abstract (ఎబ్‌స్ట్రాక్ట్)=[illegible]
Attribute (ఏట్రిబ్యూట్)=[illegible]	Attribute (ఎట్రిబ్యూట్)=[illegible]
Can (కేన్)=డబ్బా	Can (కెన్)=(చేయ) కలుగు
Concert (కాన్‌సెర్ట్)=[illegible]	Concert (కన్‌సెర్ట్)=[illegible] చేయు
Conduct (కాన్‌డక్ట్)=నడవడి	Conduct (కన్‌డక్ట్)=నిర్వహించు
Conflict (కాన్‌ఫ్లిక్ట్)=సంఘర్షణ	Conflict (కన్‌ఫ్లిక్ట్)=వ్యతిరేకించు
Convert (కాన్వర్ట్)=మతము మార్చుకొనిన వ్యక్తి	Convert (కన్వర్ట్)=మార్చుచేయు
Convict (కాన్విక్ట్)=శిక్షననుభవించు నేరస్థుడు.	Convict (కన్విక్ట్)=శిక్షవిధించు
Desert (డెసర్ట్)=ఎడారి	Desert (డిసర్ట్)=వదలివేయు
Essay (ఎస్సే)=వ్యాసము	Essay (ఎస్సే)=ప్రయత్నించు
Exile (ఎక్సైల్)=దేశభ్రష్టత	Exile(ఎక్సైల్)= దేశమునుండి [illegible]
Extract (ఎక్స్‌ట్రాక్ట్)=ఒక గ్రంథము నుండి స్వీకరింపబడిన భాగము	Extract (ఎక్స్‌ట్రాక్ట్)=[illegible]
Import (ఇంపోర్ట్)=దిగుమతి చేయబడిన సరకు	Import (ఇంపోర్ట్)=దిగుమతి [illegible]
Object (ఆబ్జెక్ట్)=వస్తువు	Object (అబ్జెక్ట్)=వ్యతిరేకించు
Perfume (పెర్‌ఫ్యూమ్)=సువాసన ద్రవ్యము	Perfume (పెర్‌ఫ్యూమ్)= [illegible]
Permit (పర్‌మిట్)=అనుమతి	Permit (పర్మిట్)=అనుమతించు
Record(రికార్డ్)=జ్ఞాపకార్థముబ్రాయు	Record (రికార్డ్)=[illegible]
Subject (సబ్జెక్ట్)=విషయము,	Subject (సబ్‌జెక్ట్)=[illegible]

[illegible] Syllable మీద 'Stress' వుంటిన....'Adjective' [illegible] Syllable మీద 'Stress' వుంటిన ...'Verb' [illegible]

Adjective (విశేషణము):	*Verb* (క్రియ):
*Ab*sent (ఏబ్సెన్ట్)=హాజరుకాని	Ab*sent* (ఎబ్ సెంట్)=హాజరు రాకుండుట
*Fre*quent (ఫ్రీక్వెన్ట్)=తరుచుగా సంభవించు	Fre*quent* (ఫ్రిక్వెంట్)=తరుచుగా దర్శించు
*Pre*sent (ప్రెజెంట్)=ప్రస్తుతమున్న	Pre*sent* (ప్రెజన్ట్)=హాజరగుట, బహుమతి చేయు
*Sub*ject (సబ్జెక్ట్)=వశమైన	Sub*ject* (సబ్ జెక్ట్)=స్వాధీనము చేసికొను

మొదటి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Noun' గాను; తరువాత Syllable మీద Stress వుంచిన.... 'Adjective' గాను రూపొందు ఆంగ్ల పదములు :

Noun (నామవాచకము):	*Adjective* (విశేషణము):
*Au*gust (ఆగస్ట్)=ఒక ఆంగ్లమాసము	Au*gust* (ఆగస్ట్)=గంభీరమైన
*Com*pact (కామ్ పేక్ట్)=ఒడంబడిక	Com*pact* (కాం పెక్ట్)=ఇమిడిపోయిన
*Ex*pert (ఎక్స్పర్ట్)=నేర్పరి	Ex*pert* (ఎక్స్పర్ట్)=నేర్పరియైన
*In*valid (ఇన్వేలిడ్)=అశక్తుడు	In*valid* (ఇన్ వేలిడ్)=పనికిరాని
*Mi*nute (మినట్)=నిమిషము	Mi*nute* (మైన్యూట్)=మిక్కిలి స్వల్పమైన
*Pre*cedent (ప్రిసిడెంట్)=ప్రమాణము, దృష్టాంతము	Pre*cedent* (ప్రెసిడెన్ట్)=ముందు జరిగిన

Figures of Speech భాషా చిత్రములు

సాధారణముగా- అభిప్రాయ ప్రకటన కొఱకు ఎవరైననూ.... సరళమైన, సామాన్య పదములను ఉపయోగించుట అలవాటు! ఐతే.... కొందఱు సరళముగా కాక....చమత్కారముగానో, వర్ణనగానో, వ్యంగ్యముగానో.... ఇలా పలు విధములుగా భావప్రకటనచేస్తూ వుంటారు. ముఖ్యముగా-కథకులు, రచయితలు, కవులు.... పాఠక హృదయములకు హత్తుకొను రీతిలో.... ఆయా భావములను కళ్ళకు కట్టినట్లుగా తెలుపుట కొఱకు- పైన తెలిపిన పలువిధములను అనుసరిస్తూ వుంటారు. ఇట్టి విధానములతో చేయబడిన 'రచనల'ను తెలుగులో-"అలంకారయుక్త రచనలు"గా;

ఆంగ్లమున "Figures of Speech" అని అంటారు. "Figures" [illegible] ముంలు" గనుక.... బహుశా ఆంగ్లేయులు వీనికి- "భాషా చిత్రములు" అను [illegible] వచ్చేలా ఈ పేరు పెట్టారేమో?!

వాక్యములయందు- ఈ అలంకార ప్రయోగము....[illegible] నితముగను, భావస్ఫోరకముగను, అర్థవంతముగను [illegible] శీయముగను, హృద్యముముగను, [illegible]

మన ప్రాచీన కవులు- అలంకార ప్రయోగములో సిద్ధ హస్తులు! [illegible] భాషలో- అలంకారములకు ప్రత్యేక శాస్త్రమూ, ఆ శాస్త్రమునకు- [illegible] వున్నది. తెలుగు కవులున్నూ అలంకార ప్రియులే! ప్రాచీన కవులే కాక ...[illegible] తెలుగు కవులును అలంకార ప్రయోగమున నిష్ణాతులే!!

ఆంగ్ల భాషయందు- ఎన్నెన్నో ఆంగ్ల అలంకారములు [illegible] న్ననూ....తెలుగు(సంస్కృత)అలంకారములకు తుల్యముగానున్న కొన్ని [illegible] ఆంగ్ల అలంకారములు మాత్రము ఈ క్రింద వివరించబడినవి. [illegible] ఉదాహరణములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Simile (ఉపమాలంకారము) :- ఒక వస్తువును లేదా [illegible] వస్తువుతో గాని లేదా మరొక వ్యక్తితో గాని ఏదో ఒక సమాన [illegible] పోల్చి చెప్పుటను "Simile" అని అంటారు. *Ex.:* 1] She runs like a hare (ఆమె-కుందేలువలె పరుగెత్తును). 2] The water in this lake is as clear as crystal (ఈ సరస్సు నందలి నీరు స్ఫటికమువలె స్వచ్ఛముగా [illegible]).

2] Metaphor (రూపకాలంకారము) :- ఇద్దరు వ్యక్తులను గాని లేదా రెండు వస్తువులనుగాని సమాన గుణముతో ఊహాత్మకముగా [illegible] "Metaphor" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] Jhansi Lakshmi Bai was a tigress on the battle-field(ఝాన్సీలక్ష్మి బాయి-యుద్ధరంగ[illegible] [illegible]). 2] The news was dagger to his heart ([illegible] హృదయమునకు కత్తిపోటు [illegible]). **3] Hyperbole** ([illegible] కారము) :- ఒక- అంశమును వాస్తవమునకు మించి [illegible] చెప్పుటను-"Hyperbole"అని అంటారు. *Ex.* :- 1] The buildings of this city are touching the sky(ఈ నగరమందలి భవనములు ఆకాశమును [illegible] చున్నవి). 2] If the time Cooperates I can put this entire World into my pocket(కాలము సహకరిస్తే- ఈ మొత్తం [illegible] పెట్టుకోగలను).

4] **Irony** (వ్యాజస్తుతి) :- మాటలలో- 'స్తుతి', భావమునందు- 'నింద' స్ఫురించునట్లు చెప్పటను- "Irony" అని అంటారు. *Ex*.:- 1] He Smokes, drinks and gambles and may be said to possess all the virtues (అతడు పొగ త్రాగును. మధుపానము చేయును. మరియు జూదమాడును. మరీ.... సుగుణములన్నియు అతని సొత్తని చెప్పుకోవచ్చు కదా!) 2] Chandraswami is an honourable man and Lallu Prasad Yadav is a gentle man (చంద్రస్వామి నిజాయతీపరుడు! లల్లూ ప్రసాద్ యాదవ్ పెద్దమనిషి!!)

5] **Sarcasm** (వ్యాజనింద) :- నిందను గాని, హేళనను గాని మేళవించి చెప్పటను- "Sarcasm" అని అంటారు. *Ex*.:- 1] If there are no trees, the castor tree will be the greatest tree (ఎక్కడా చెట్లు లేకుంటే.... ఆముదపుచెట్టే మహావృక్షము కాగలదు).2] She would be the best house-wife on this earth if god had, created nonelse (దేవుడు ఇంకెవరినీ సృష్టించకుండా వుంటే.... ఈ ప్రపంచములో ఆమే ఉత్తమ ఇల్లాలు!).

6] **Pathetic Fallacy** (ఉత్ప్రేక్షాలంకారము) :- ప్రాణము లేనివి సైతము- ప్రాణమున్న వానివలె భావప్రకటన చేసినట్లు వర్ణించి చెప్పటను "Pathetic Fallacy" అని అంటారు. *Ex*.:-1]When a poet dies, the nature mourns her worshipper and celebrates his obsequies (ఒక కవి మరణిస్తే ... ప్రకృతి తన ఆరాధకునికి సంతాపము తెలుపుతుంది ఆతని మరణానంతర వేడుకలను నిర్వహిస్తుంది). 2] When a beggar dies, the nature shedstears (ఓ బిచ్చగాడు తనువు చాలిస్తే.... ప్రకృతే కన్నీరు గార్చుస్తుంది).

7] **Oxymoron** (విరోధాభాసాలంకారము) :- ఒక వ్యక్తికి గాని లేదా ఒక వస్తువునకు గాని పరస్పర విరుద్ధములగు విశేషణములను ఒకేసారి ఉపయోగించి చెప్పటను "Oxymoron" అని అంటారు. *Ex*.:- 1] He is an intelligent idiot (అతడొక తెలివైన వెఱ్ఱివాడు)! 2] She has terrific beauty (ఆమె భయంకరమైన అందము గలది).

8] **Litotes** (అక్షేపాలంకారము) :- వ్యతిరేక పదమును ఉపయోగించుట ద్వారా....విరుద్ధభావము వచ్చునట్లు చేసి, మరింత నిర్ధారణగా చెప్పటను"Litotes" అని అంటారు. *Ex*.:- 1] She is no fool (ఆమె తెలివి తక్కువది కాదు). పై వాక్యములో- "ఆమె చాల తెలివైనది" అని చెప్పుట అసలు ఉద్దేశము! 2] He is a mayor of no mean city (అతడు చిన్న నగరమునకు మేయర్ కాడు). ఈ వాక్యములో- "అతడు చాల పెద్ద నగరమునకు మేయర్" అని చెప్పుట అసలు ఉద్దేశము!

—౧—

'జనప్రియ' వారి- తెలుగు+ఇంగ్లీష్ భాషా ప్రచురణలు

'ఇంగ్లీష్ గ్రామర్'కు సంబంధించిన అనేక ప్రధాన అంశముల మీద- సమగ్ర అవగాహన మరియు భాషాభాగ ప్రయోగములో అధిపత్యము సంపాదించుటకూ.... ఈ క్రింది గ్రంథములు చక్కగా ఉపయోగపడగలవు. ఈ గ్రంథముల అధ్యయనము వలన.... ఆంగ్లభాషనందు- పట్టునూ, ప్రావీణ్యమునూ సాధించగలరనుటలో సందేహము లేదు. ఈ గ్రంథములన్నియూ.... తెలుగు ద్వారా ఆంగ్లభాష మరియు ఆంగ్ల వ్యాకరణమును నేర్చుకొను విధముగా- సులభశైలిలో.... సరళ భాషలో వ్రాయబడినవి గనుక.... తప్పక చదవండి! తద్వారా ఆంగ్లభాషాసిద్ధిని పొందండి!!

ఆర్టికల్స్ (A, An & The) మరియు వొకాబ్యులరీ

(ఆర్టికల్స్ మరియు ఆంగ్లపదజాలము మీద- సాధికారత సాధించుటకై కూర్చిన గ్రంథము!) వెల : రూ॥ **14-00**

డిక్షనరీ ఆన్ కాంజుగేషన్ ఆఫ్ వెర్బ్స్

(సమగ్ర క్రియాపద నిష్పత్తి నిఘంటువు) వెల : రూ॥ **20-00**

ఎ డిక్షనరీ ఆన్ ఎడ్జెక్టివ్స్

(సమగ్రోక్తి విశేషణ పదప్రయోగ నిఘంటువు) వెల : రూ॥ **15-00**

కాంప్రిహెన్సివ్ బుక్ ఆన్ కామన్ ఎర్రర్స్

(ఆంగ్లపదములు మరియు వాక్యనిర్మాణమునందు సాధారణముగా దొర్లు దోషములు-దిద్దుబాట్లు) వెల : రూ॥ **16-00**

లెర్నర్స్ డిక్షనరీ (తెలుగు-ఇంగ్లీష్ నిఘంటువు)

(అనేకానేక తెలుగు పదములకు....ఆంగ్లార్థముల వివరణ మరియు ఆంగ్ల వాక్యము నందు-కొన్ని పదముల ప్రయోగము) వెల : రూ॥ **12-00**

డెవలప్ యువర్ వర్డ్ పవర్

(మీ ఆంగ్లపద చాతుర్యమును- పెంపొందించుకొనుటకై సంకలనపరచిన.... ఆంగ్ల సమానార్థ పదముల, వ్యతిరేకార్థ పదముల, సమోచ్చారణ పదముల జాబితా) వెల : రూ॥ **8-00**

ఇడియమ్స్ అండ్ ఫ్రేజెస్

(ఆంగ్లభాషా జాతీయములను, పదబంధములను- సందర్భోచితముగా ప్రయోగించు పద్ధతులతో వ్రాయబడినది) వెల : రూ॥ **12-00**